

Pla d'Acció Cultural Montornès del Vallès

Pla d'Acció Cultural Montornès del Vallès

ÍNDEX

1. Introducció	1
2. Diagnòstic	3
2.1. Territori, població i economia	3
2.1.1. Context sociodemogràfic	4
2.1.2. Context socioeconòmic	8
2.1.3. Conclusions	12
2.2. La cultura a Montornès del Vallès	13
2.2.1. Els agents culturals	13
2.2.2. Els equipaments d'ús cultural	33
2.2.3. Les dinàmiques culturals	40
2.2.4. Conclusions	66
3. Estratègia	75
3.1 Estructura	75
3.2 Objectius estratègics	76
3.3 Línies estratègiques i propostes d'acció	77
3.4 Quadre resum	102
4. Annexos	105
5. Crèdits	134

1. INTRODUCCIÓ

Un Pla d'Acció Cultural (PAC) és un instrument creat per promoure la reflexió, el debat i el desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. Es tracta, doncs, d'un document que ha de permetre planificar i donar coherència a la política cultural per als propers anys, sempre buscant, però, que l'estratègia i els objectius culturals s'emmarquin dins del conjunt de polítiques municipals.

Per fer possible la realització d'un PAC és indispensable incorporar en el procés un compromís en tres nivells: a nivell tècnic (amb el suport i la col·laboració de l'equip tècnic de l'Ajuntament), a nivell polític (amb la Regidoria de Cultura i tot l'equip de govern i, sempre que sigui possible, també els partits polítics de l'oposició), i a nivell ciutadà (incorporant les mirades i les necessitats de la ciutadania al centre del procés d'elaboració del PAC i en la definició de l'estratègia).

L'Ajuntament de Montornès del Vallès, davant la necessitat d'actualitzar la seva política cultural i donar resposta als reptes actuals, va demanar suport al Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona per tal d'iniciar un procés de reflexió, participació i definició conjunta de l'estratègia cultural a desenvolupar que es recull en aquest PAC.

Tot i que ja fa dos anys de la irrupció de la COVID-19 a i que estem vivim un moment de normalització passant de pandèmia a epidèmia, la vida cultural dels municipis encara s'està refent. Les restriccions imposades per part d'autoritats estatals, autonòmiques i locals han marcat l'acció dels agents protagonistes de l'acció cultural local.

L'estratègia per a la política cultural municipal de Montornès del Vallès que es presenta en aquest estudi ha estat desenvolupada partint de l'escenari actual, encara amb algunes restriccions, i imaginant un escenari futur on les restriccions ja no condicionin la vida cultural. La defensa dels drets culturals de la ciutadania ha de mantenir-se en la primera línia de la política municipal, promovent la participació cultural completa i transversal i defensant els bens comuns culturals com un pilar més que fomenta la recuperació social i el benestar de la ciutadania.

La crisi provocada per la COVID-19 ha plantejat reptes i dilemes importants per a la política cultural a escala global, la col·laboració entre agents i comunitats per a superar-ne les dificultats derivades o bé la convivència de formats digitals, presencials i híbrids de les expressions culturals. Aquests canvis han vingut per a quedar-se i les noves estratègies culturals, també en l'àmbit local, hauran de tenir en compte aquesta realitat i aprofitar totes aquelles oportunitats que s'hi puguin presentar.

Els objectius generals del PAC de Montornès del Vallès són:

- Analitzar la realitat cultural del municipi.
- Identificar els punts forts i els punts febles del municipi en matèria cultural.
- Definir un marc estratègic que orienti les polítiques culturals del municipi per als anys vinents.
- Concretar una sèrie d'accions a realitzar en els propers anys per assolir els objectius definits en el plantejament estratègic
- Alinear les polítiques culturals en el marc de les polítiques generals de l'Ajuntament.
- Establir marcs de governança i participació en les polítiques culturals.

Si acotem més el marc d'actuació, es poden apuntar també els següents objectius específics del PAC:

1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural definint els recursos necessaris per a dur-ho a terme.
2. Construcció d'una identitat col·lectiva com a municipi a través del passat i el present per al futur.
3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.

Fases i metodologia

Per a la realització del PAC, s'han realitzat les següents accions:

- Anàlisi de fonts secundàries (estadístiques, memòries, pressupostos, plans, etc.)
- Visites tècniques als equipaments culturals del municipi i entrevistes amb les persones responsables.
- Entrevistes amb l'Alcalde, la Cap d'Àrea de Ciutadania i la Regidora de Cultura i Festes.
- Entrevistes amb entitats i diferents agents culturals del municipi.
- Reunió de validació del diagnòstic amb l'equip responsable del PAC per validar-lo i encarar la fase de propostes.
- Sessions de treball amb l'Equip de Govern, oposició i tècnics per tal de recollir propostes per a l'apartat de propostes del pla.
- Reunió de validació de l'apartat de propostes i presentació a la ciutadania del PAC.

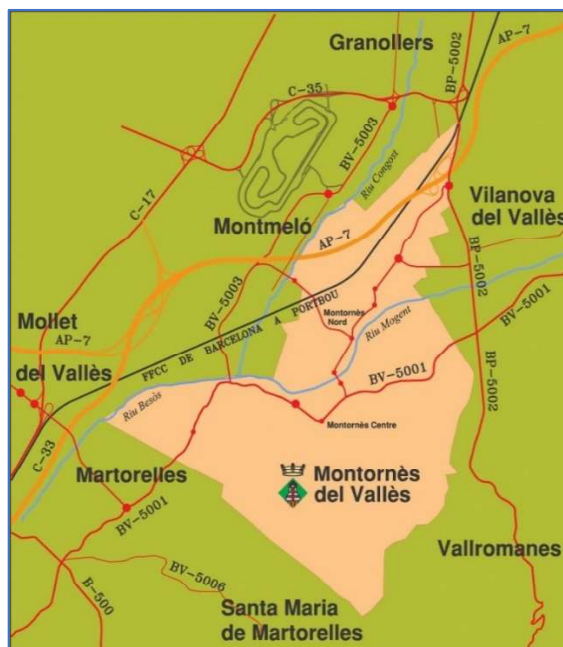
2. DIAGNÒSTIC

Aquesta primera part del document respon a una anàlisi del context territorial, sociodemogràfic i socioeconòmic del municipi, així com també una anàlisi de la dinàmica i els recursos culturals: agents i equipaments culturals, pressupostos i recursos humans, activitats, calendari festiu, comunicació i difusió. A més també incorporem l'estat d'altres àmbits més diversos que cal tenir en compte en les polítiques culturals partint de la idea de la transversalitat en les polítiques municipals: perspectiva de gènere, digitalització, sostenibilitat, equitat, entre d'altres. D'aquesta manera, es busca identificar tots aquells recursos de què disposa el municipi en l'àmbit cultural i detectar així les sinèrgies, les potencialitats i les mancances a tenir en compte en la definició de les línies estratègiques.

2.1. Territori, població i economia

El municipi de Montornès del Vallès, amb 16.644 habitants i una extensió territorial de de 10,2 km², està situat a la comarca del Vallès Oriental. El municipi es troba a 25km de la ciutat de Barcelona i a 8 km de Granollers, capital de la comarca. Limita al nord amb Granollers i Vilanova del Vallès; al sud amb Martorelles, Santa Maria de Martorelles i Vallromanes; a l'est amb Vilanova del Vallès i Vallromanes; i a l'oest amb Granollers, Martorelles i Montmeló.

Mapa 1. Terme municipal de Montornès del Vallès

Font: Montornès del Vallès, web municipal. <http://www.montornes.cat/municipi/on-som-i-com-arribar>

El riu Mogent divideix el municipi en dos nuclis urbans: Montornès Nord i Montornès Centre. A banda d'aquests dos nuclis, Montornès compta amb dotze àrees residencials

(Can Parellada, Can Comes, Pau Casals, El Barri del Castell, Les Vinyes Velles, Urbacoll, Can Bosquerons de Dalt, El Telègraf, El Mas Calders, Can Coll, Can Xec i l'Ametller). La major part de la població es concentra en el centre del municipi, on viuen 12.496 habitants.

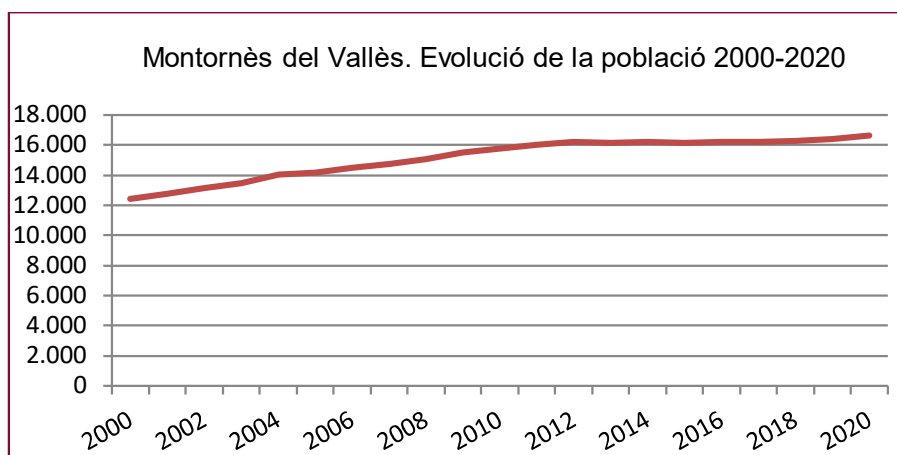
D'altra banda, el teixit industrial, que té un gran pes en el municipi, es distribueix en onze zones: Can Bosquerons de Baix, Can Parellada, Manso Calders, Concentració Industrial Vallesana, El Congost, El Raiguer, Masferrer, Mogent, Pinasa i Can Fenosa.

Montmeló connecta Montornès del Vallès amb la xarxa de transport públic de Rodalies (R2 i R8). Pel que fa a les principals vies de comunicació del municipi trobem: l'autopista A-7, per a la connexió amb la resta d'Europa, i amb les carreteres C-17 (Barcelona – Vic), BV-5001 (Sant Adrià del Besòs –La Roca del Vallès) i BP-5002 (Granollers –El Masnou).

2.1.1. Context sociodemogràfic

Donat que el Pla Local de Joventut de Montornès del Vallès 2020-2024¹ aporta dades i anàlisis recents i rellevants, hem recollit algunes de les seves principals conclusions en l'àmbit sociodemogràfic.

Gràfic 1. Montornès del Vallès. Evolució de la població 2000-2020

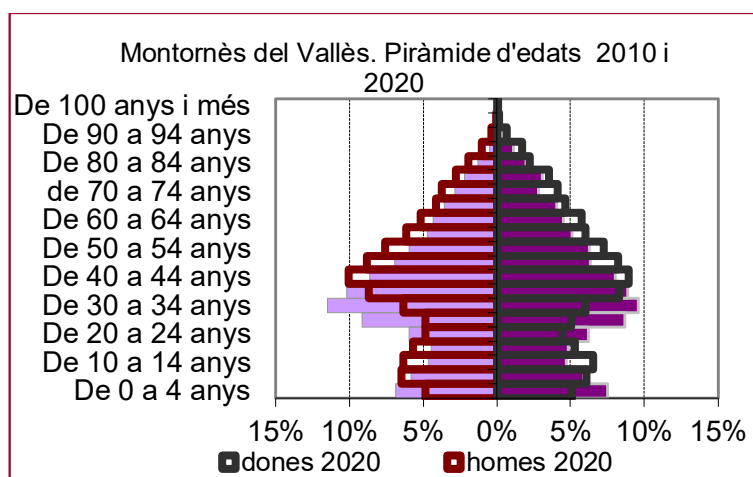

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Tal i com ens mostra el gràfic 1, des de l'any 2000 el municipi s'ha caracteritzat per un augment de població constant, pronunciat entre els anys 2000 i 2010 on passa dels 12.000 als 16.000 habitants. A partir de 2011 aquest creixement és lleuger fins assolir els 16.644 habitants actuals.

¹ Pla Local de Joventut de Montornès del Vallès 2020-2024, Ajuntament de Montornès del Vallès.
https://www.montornes.cat/seu_electronica/proyectos/ciudadania/pla-joventut

Gràfic 2. Montornès del Vallès. Piràmide d'edats. Comparativa 2010 i 2020

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

La piràmide d'edats de Montornès del Vallès (veure gràfic 2) té forma romboide i regressiva. Les franges d'edat situades en la meitat superior de la piràmide (dels 35 als 50 anys) són les més abundants, mentre que copa i base són més estretes, com mostra la diferència de població entre el 2010 i el 2020.

La piràmide mostra l'envelliment característic de la població de les societats occidentals: les generacions més abundants avancen en edat i donaran lloc a un augment de la població més gran, mentre que les generacions de la base no seran capaces de reemplaçar les generacions compreses entre els 35-50 anys ni de mantenir la natalitat als nivells actuals.

Aquesta tendència ha estat, en part, compensada per **les migracions internacionals** de persones joves i de mitjana edat. Tot i això, és poc probable que les migracions puguin revertir la tendència general a l'envelliment.

Si ens fixem en **com ha afectat l'evolució de la població a l'estructura d'edats** veiem, en general, **un envelliment de la població**, amb dos fenòmens a destacar:

- **Gruix de la població en les franges dels 35 als 55 anys** (representant un 10% de la població) i **d'infants de 5 a 15 anys**.
- Una **disminució de la base dels 0-5 anys**, juntament amb un nombre contingut de les generacions amb més potencialitat natal (20-35 anys) representant el 5% de la població.
- És pronosticable un augment considerable de població entre els 55 i 75 anys en els pròxims 20 anys i un augment considerable de la població jove de 16-29 anys, amb una posterior caiguda progressiva.

Taula 1. Comparativa estructura d'edats entre el municipi, la comarca i la província de Barcelona. Indicadors 2018

	Mitjana d'edat de la població	% 0-15 anys	% 65 anys i més	Taxa de natalitat (*1000hab)	Taxa de mortalitat (*1000hab)	Índex d'envelliment
Montornès	40	20%	15%	9,86	5,63	76%
Vallès Oriental	41,4	18%	16%	8,05	7,77	91%
Província Barcelona	42,7	16%	19%	8,28	8,59	115%

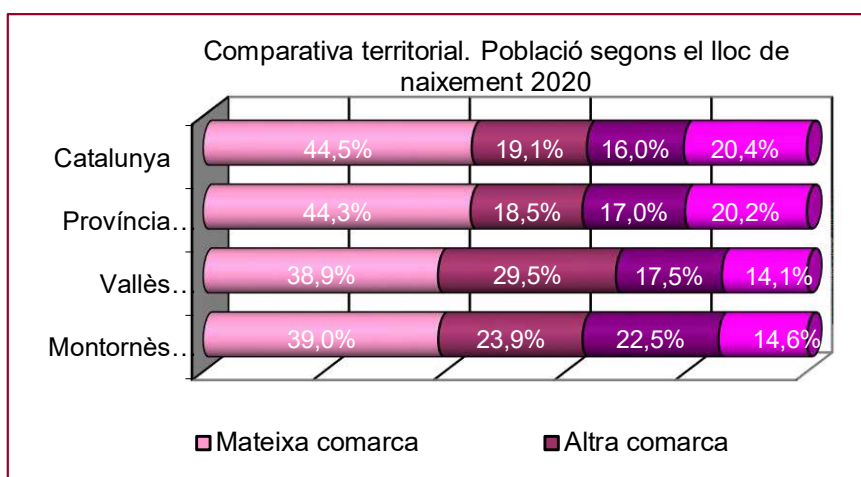
*Dades del 2018
 **Índex de potencialitat = (dones entre 20 i 34 anys) / (dones entre 35 i 49 anys)*100
 *** índex d'envelliment = (població de més de 64 anys) / (població de menys de 16 anys)*100

Font: Pla Local de Joventut de Montornès del Vallès 2020-2024. Dades extretes del Programa Hermes.

Si fem la comparativa d'estructura d'edats amb **el conjunt de la comarca i de la província** (veure taula 1) es fan evidents els resultats que ens mostra la piràmide d'edats municipal: **la població de Montornès és més jove que el conjunt de la comarca i la província** i l'envelliment, tot i ser una realitat, no impacta de forma tan directa ja que:

- **L'índex d'envelliment a Montornès (76%) és inferior** respecte els índexs de la comarca i la província de Barcelona (91% i 115% respectivament).
- Actualment, **el percentatge de població infantil i adolescent és superior** als majors de 65 anys. Tot i això, la tendència indica que, en els propers anys, les proporcions s'aniran invertint.
- **L'edat mitjana al municipi és de 40 anys**, també inferior que a la resta de la comarca i província de Barcelona.

Gràfic 3. Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement 2020

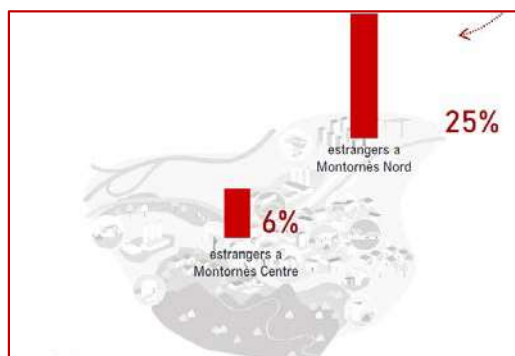

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Segons veiem al gràfic 3, un 63% de la població de Montornès del Vallès ha nascut al municipi o en un altre indret de Catalunya. Un 22,5% ha nascut en altres indrets d'Espanya i un 14,6% a l'estranger.

A Montornès hi ha un 5% més de població nascuda a la resta d'Espanya que en el conjunt del Vallès, degut a l'onada d'immigració provinent d'altres poblacions espanyoles a la recerca de feina a partir dels anys 60, i un 6% més que a la resta de la província. Pel que fa al percentatge de població estrangera és el mateix que el de la comarca amb un 14% i menor al de la província on s'enfila fins al 20,2%.

Gràfic 4. Percentatge de població estrangera per nuclis de població al municipi

Font: Pla Local de Joventut de Montornès del Vallès 2020-2023

El percentatge de població estrangera al municipi no és superior al d'altres municipis de la comarca, però si ens fixem en la distribució de la població estrangera segons zones del municipi (veure gràfic 4) podem veure que a Montornès Centre el 8,2% de la població ha nascut a l'estranger, **mentre que a Montornès Nord el percentatge puja al 33%**.

Taula 2. Montornès del Vallès. Origen de la població estrangera. Taxa d'estrangeria 2020.

Població estrangera 2020	1811	
5 principals nacionalitats	1256	Taxa respecte a les 5 nacionalitats
Marroc	760	60,5%
Romania	192	15,3%
Gàmbia	168	13,4%
Senegal	79	6,3%
Xina	57	4,5%

Font: Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona. https://www.diba.cat/hq2/informes/sintesi_municipal_1.asp

El 60,5% de la població estrangera és marroquina (veure taula 2). Les següents nacionalitats més nombroses són la romanesa i la gambiana que representen al voltant del 15,3% i el 13,4%.

Tot i no tenir un percentatge de població estrangera especialment elevat, la segregació urbana i un grup cultural tan hegemònic tendeixen a produir dues conseqüències que, normalment, **difículten la integració i cohesió social:**

- Una major percepció de quantitat d'immigració de la que hi ha en realitat.
- Unes dinàmiques més endogàmiques entre la població estrangera de la nacionalitat majoritària.

La població estrangera és bastant jove: es concentra en les edats entre els 25 i 39 anys, amb un contingent d'edat important entre els 0 i 4 anys.

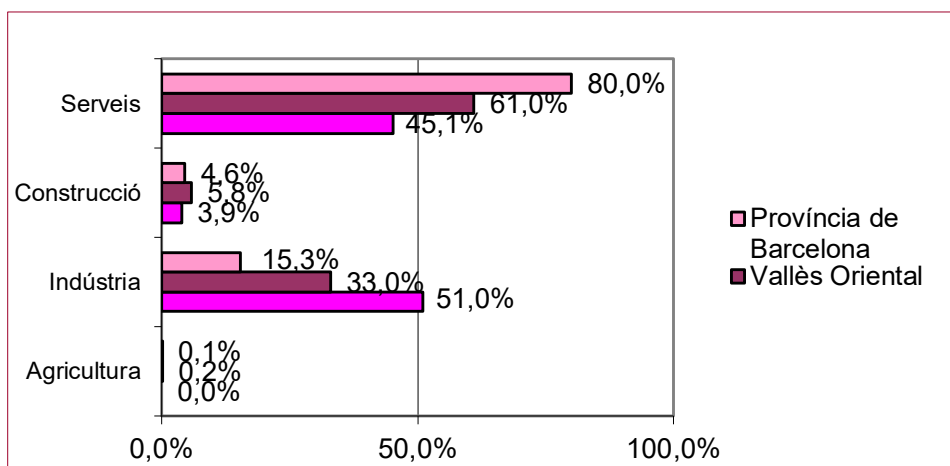
Podem concloure que **la població estrangera de Montornès és majoritàriament marroquina amb tendència a viure a Montornès Nord i majoritàriament jove.** (especialment de famílies amb fills 'petits').

2.1.2. Context socioeconòmic

Montornès del Vallès va ser històricament un municipi centrat en l'agricultura i la ramaderia, però a partir dels anys 60 va començar a dibuixar-se com un municipi industrial en un procés de canvi. La transformació va ser tan accelerada que el 1962 s'iniciaren les obres per construir les fàbriques i els primers habitatges de la ciutat satèl·lit (Montornès Nord). L'arribada d'immigrants procedents del sud de l'Espanya va ser tan gran que l'any 1970 la població del nou nucli superava en més de mil habitants la de Montornès vell.

Montornès del Vallès compta amb un teixit empresarial en què es barregen empreses industrials de gran tamany amb un important nombre d'empreses petites del sector serveis. Com veiem en el gràfic XX, el sector d'activitat que agrupa més treballadors al municipi és l'industrial, amb un 51% seguit pel sector serveis, amb un 45%. Les dades són diametralment oposades a les de la província de Barcelona (80% serveis i un 14,3% indústria) o bé les del Vallès Oriental (61% serveis i 33% indústria). Així doncs, el pes de la indústria com i el de la població vinguda de la resta d'Espanya (un 5% superior a la mitjana de la província) segueixen sent característiques rellevants del municipi.

Gràfic 5. Comparativa territorial. Nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica 2020.

Font: elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona

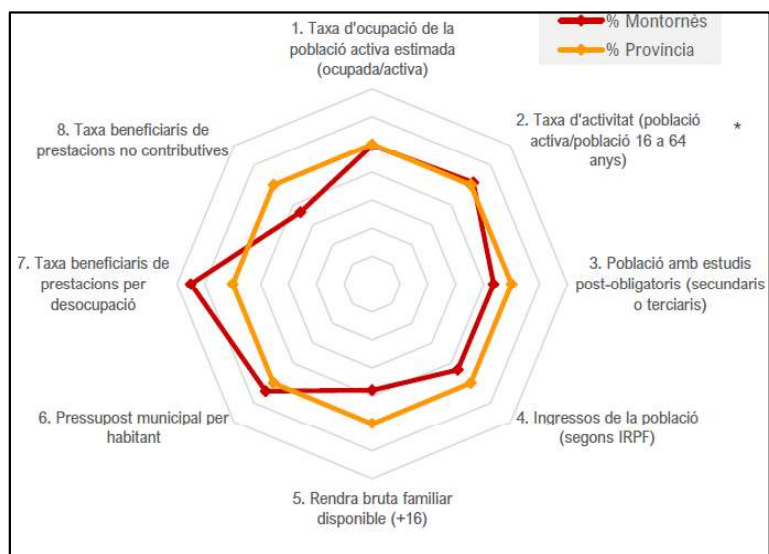
Segons llegim al Pla Local de Joventut (2020-2024), la renda mitjana dels diferents barris de Montornès és de 31.357,80€, una renda mitjana per llar superior a la del conjunt de Catalunya (31.339), però **més baixa que la de municipis de l'àmbit metropolità** amb les que hi ha quasi 1.000€ de diferència, a la baixa.

Més destacable **és la variabilitat interna dins el propi municipi** entre districtes, especialment entre Montornès Nord i la resta del municipi: més de 10.000€ de diferència entre les seves mitjanes de renda per llar.

Si ens fixem en l'aranya comparativa entre Montornès del Vallès i la província dels principals indicadors socioeconòmics (veure gràfic 6) observem:

- Taxa superior de beneficiaris de prestacions d'atur i, per tant, una taxa d'ocupació de població activa inferior
- Major pressupost municipal per habitant i una menor renda disponible per família
- Menor nombre de població amb estudis post-obligatoris.

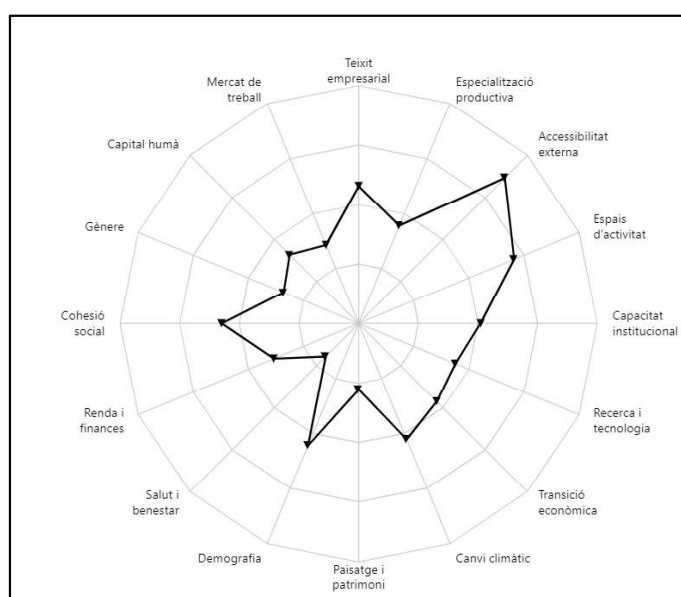
Gràfic 6. Principals indicadors socioeconòmics. Comparativa

Font: Pla Local de Joventut. 2020-2024

Si ampliem les categories tenint en compte diferents àmbits del municipi com ara la cohesió social, aspectes relacionats amb el canvi climàtic, la seva especialitat productiva, el teixit empresarial o bé la demografia, entre d'altres, obtindrem l'aranya que defineix el perfil de desenvolupament econòmic local de Montornès del Vallès (veure gràfic 7).

Gràfic 7. Perfil municipal de desenvolupament econòmic local

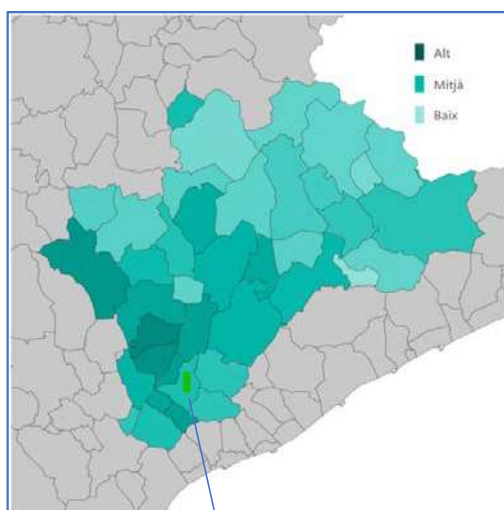
Font: Programa Hermes. Mesura DEL. <https://www.diba.cat/hg2/mesuraDEL.htm>

El perfil municipal es descriu a partir de diferents nivells. Tenint en compte **els nivells Alt i Mitjà-alt**, Montornès del Vallès destaca en els següents àmbits: Teixit empresarial, demografia, cohesió social, accessibilitat externa i espais d'activitat.

D'altra banda, hi ha encara marge de millora en els següents àmbits amb nivell **Mitjà** com: la Capacitat institucional, el canvi climàtic i la transició econòmica.

Especialment puntua amb un nivell **Mitjà-Baix i Baix** pel que fa a: Paisatge i patrimoni, Salut i benestar, Gènere, Capital humà, mercat de treball, renda i finances, recerca i tecnologia i especialització productiva.

Mapa 3. Mapa d'àmbit comparatiu nivell DEL entre els diferents municipis del Vallès Oriental.

Montornès de Vallès

Font: Programa Hermes. Mesura DEL. <https://www.diba.cat/hq2/mesuraDEL.htm>

Per tal de poder fer una comparativa, el mapa 3 ens permet visualitzar el nivell de desenvolupament econòmic local en els diversos municipis del Vallès Oriental a partir del seu índex de desenvolupament econòmic local, extret de la combinació dels àmbits que apareixien en el gràfic 7. En el cas de Montornès del Vallès el mapa ens indica que el nivell de **desenvolupament econòmic local és mitjà** i que, per tant, hi ha àmbits amb un nivell alt i hi ha marge de millora en altres àmbits, com ja hem presentat prèviament.

2.1.3. Conclusions

POBLACIÓ

Tot i la clara tendència de l'envelliment, **Montornès destaca per mantenir una població més jove** que la Comarca i la Província amb una població infantil i adolescent que és superior als majors de 65 anys.

Gran creixement demogràfic entre els anys 2000 i 2010 on la població passa dels 12.000 als 16.000 habitants.

Al municipi té un pes elevat la població provinent de les migracions internes de la resta d'Espanya (24%) i un percentatge d'un 14% de població estrangera, xifra que no és superior al percentatge d'altres municipis de la comarca. La població estrangera és majoritàriament marroquina amb tendència a viure a Montornès Nord i majoritàriament jove, especialment famílies amb fills petits.

L'edat mitjana de Montornès és de 40 anys, tot i que aquesta té tendència a pujar en els propers 20 anys, degut a la tendència a l'envelliment de la població.

CONTEXT SOCIECONÒMIC

Concentració industrial donada a la ubicació d'empreses tan importants com Coca-Cola, Henkel, entre d'altres, repartides entre els seus 11 polígons industrials.

La població de Montornès té un nivell de renda per llar semblant a la mitjana catalana però **inferior a la mitjana de l'Àrea Metropolitana i la província de Barcelona**. **Existència d'una marcada desigualtat entre barris** a nivell de renda. Té una **major taxa de beneficiaris de prestacions per desocupació** que a la mitjana de la província de Barcelona.

Població amb nivells d'instrucció més baixos que els de la mitjana de la província de Barcelona.

El ric teixit industrial, propicia **un pressupost municipal superior a la mitjana de la província** i una major despesa municipal per habitant.

Montornès del Vallès, **segons el perfil de desenvolupament econòmic local, ha de millorar en els següents àmbits:** Paisatge i patrimoni, Salut i benestar, Gènere, Capital humà, Mercat de treball, Renda i finances, Recerca i tecnologia i especialització productiva.

2.2. LA CULTURA A MONTORNÈS DEL VALLÈS

2.2.1. Els agents culturals

Els principals impulsors de la Cultura al municipi són la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni de l'Ajuntament, el teixit associatiu i l'Escola Municipal de Música, Teatre i Dansa de Montornès del Vallès.

Ajuntament

L'Ajuntament de Montornès s'organitza en dos grans àmbits: el Gabinet d'Alcaldia i la Secretaria General que gestionen **sis grans àrees** que agrupen les diverses regidories: Acció Social, Presidència, Ciutadania, Seguretat Ciutadana i Convivència, Gestió Econòmica i Territori (veure gràfic 8).

L'Equip de Govern està conformat per l'alcalde i 7 regidors (repartits entre regidors delegats d'Àrea i els regidors titulars de les diferents regidories). A banda, aquests membres de l'Equip de Govern també es reparteixen el càrrec de Regidor de Barri entre els 12 barris del municipi.

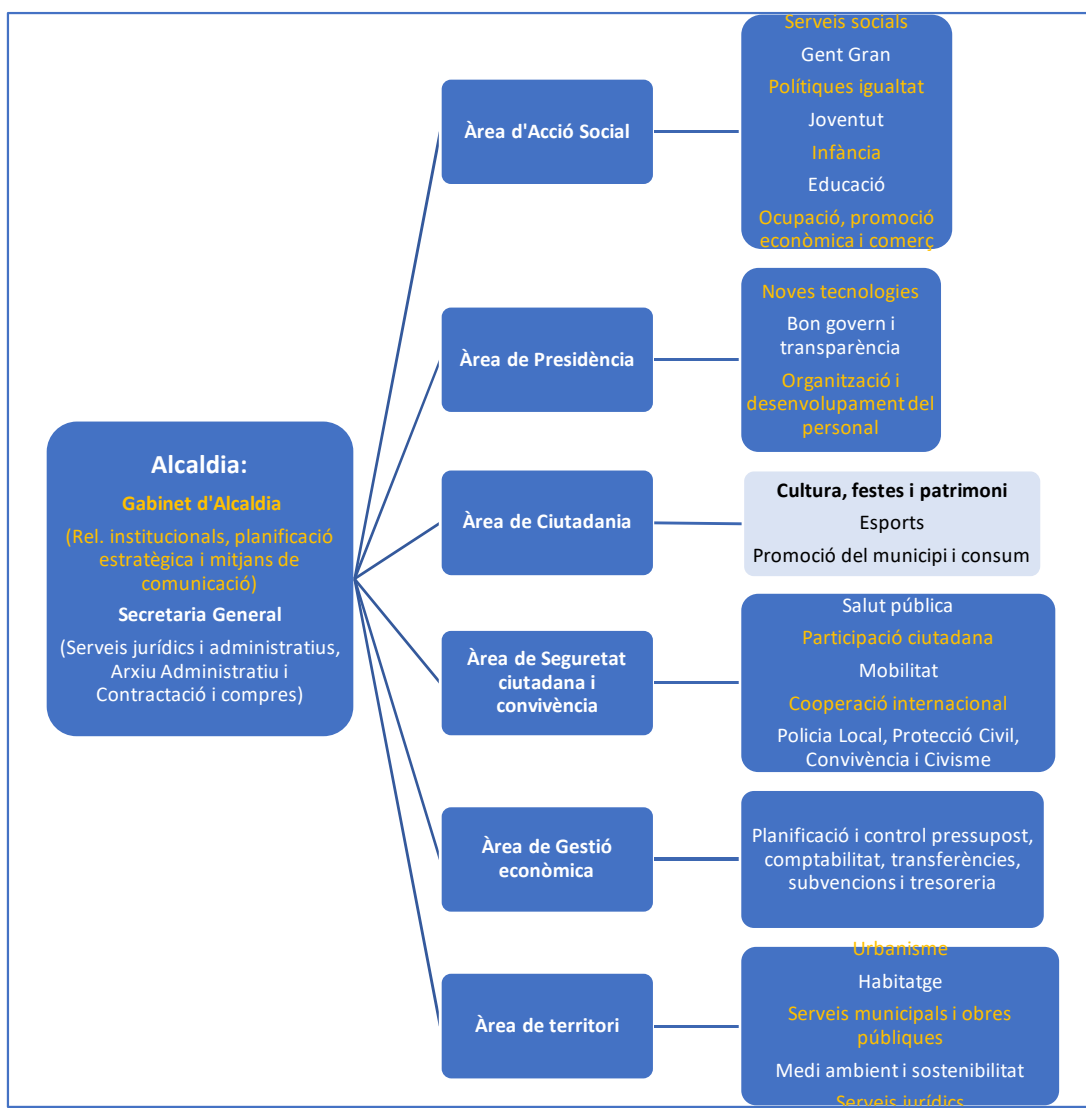
La Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni forma part de l'Àrea de Ciutadania. L'Àrea de Ciutadania compta amb els departaments de Cultura, Festes i Patrimoni, Esports, Consum i Promoció del municipi.

Les polítiques culturals municipals cada cop estan més encaminades cap a la transversalitat i en el cas de Montornès del Vallès, les interaccions entre la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni i les regidories de Gent gran, Joventut, Infància, Educació, Participació Ciutadana, Promoció Econòmica, Salut Pública i Polítiques d'igualtat, entre d'altres, són constants. Aquestes interaccions es tradueixen en projectes comuns, com ara la programació familiar que aglutina les propostes de Cultura, Infància i Educació o bé la cessió d'espais entre regidories, per exemple.

Pel que fa als espais de coordinació entre Regidories hi ha la Junta de Govern setmanal, el Ple Municipal mensual format per regidors/es i Alcalde i mensualment es celebra el Comitè estratègic on es reuneixen els caps d'àrea amb perfil tècnic i els respectius regidors i regidores. A banda, també hi ha el comitè operatiu que també és mensual i és la reunió dels caps tècnics d'àrea per tal d'intercanviar informació.

Dins de cada àrea, també existeix un comitè de coordinació la composició de la qual varia en funció de cada àrea, entre la figura política de regidor/a i els tècnics i tècniques de cada regidoria. Pel que fa a les diferents regidories, el personal tècnic s'intenta coordinar en funció del projecte per tal de crear marcs de treball compartits entre àrees. Aquests espais de coordinació s'estan consolidant poc a poc i s'ha arribat a un punt de millora organitzativa. De tota manera, encara no existeixen espais de coordinació formals entre els tècnics de les diferents regidories per tal de d'intercanviar informació i crear projectes de forma conjunta.

Gràfic 8. Organigrama municipal segons les Àrees d'actuació i Regidories

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Regidoria de Cultura i Festes i Patrimoni.

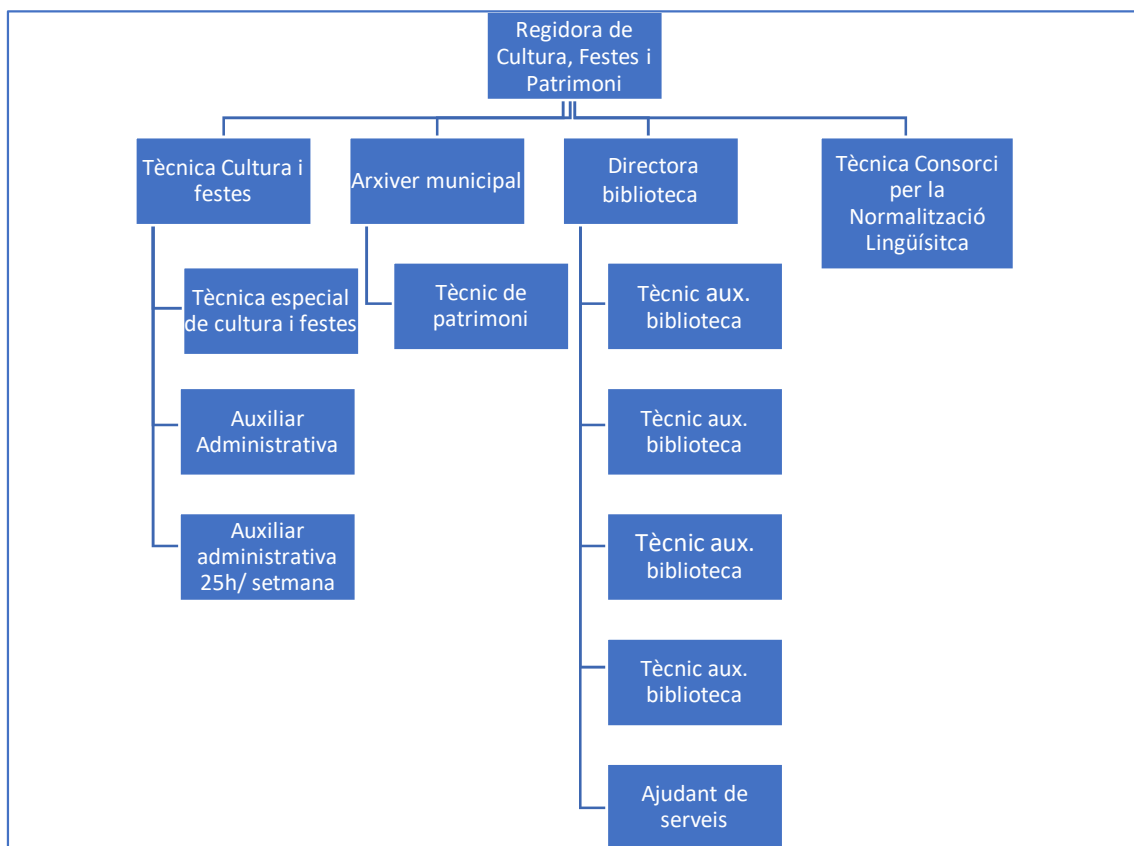
La Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, segons llegim en l'àmbit de Cultura del web de l'Ajuntament² vol oferir i facilitar cultura accessible per a tothom, en diversos equipaments i espais municipals i durant tot l'any. La regidora de Cultura, Festes i Patrimoni és la representant polític i compta amb dedicació del 60% al capdavant de la Regidoria.

El pes de la programació cultural en els diferents equipaments municipals, **l'organització dels esdeveniments del calendari festiu**, en coordinació amb les entitats, i la **dinamització del teixit associatiu** recau en les figures de les dues tècniques de cultura i les dues auxiliars administratives. Si ens fixem en l'organigrama de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni (veure gràfic 9) trobem la figura de la tècnica de Cultura i Festes, la Tècnica especial de Cultura i Festes i una auxiliar

² <http://www.montornes.cat/ambits/cultura> (darrera consulta 17.11.21)

administrativa amb dedicació completa. L'altra auxiliar administrativa té també una dedicació completa però acaba contracte a finals d'agost del present any. S'ha demanat i està en tràmit una petició de pròrroga de 9 mesos, així com la introducció de la figura dins la RLT del 2023. Aquestes quatre figures estan ubicades a la planta baixa del Casal Cultural, en l'espai dedicat a recepció, juntament amb la tècnica de Normalització Lingüística. L'Oficina de Català de Montornès del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) ofereix cursos de català per a adults i tota mena d'informació i recursos sobre la llengua catalana.

Gràfic 9. Organigrama de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Regidoria de Cultura i Festes i Patrimoni.

La tècnica mitjana de cultura es dedica a la gestió dels diferents projectes i serveis del Departament de Cultura i Festes:

- Programació estable d'arts escèniques i musicals *Montornès Aixeca el Teló* i Cicle Gaudí de cinema. A part d'aquests serveis, també gestiona altres encàrrecs que poden sorgir en relació amb la programació cultural.
- Gestió i coordinació del Casal de Cultura i dels altres equipaments que depenen de la Regidoria de Cultura: Espai Cultural Montbarri, Can Saurina, Can Xerracan, Teatre Margarida Xirgu, Ca l'Espasell i Can Coll.
- Atenció i suport al teixit associatiu.

- Tasques generals del Departament:
 - Revisió i validació de permisos del personal (té a càrrec el personal del Casal de Cultura i de la Biblioteca).
 - Coordinació amb altres departaments de l'Ajuntament
 - Confecció i seguiment dels pressupostos municipals
 - Tramitació de subvencions del departament per altres institucions
 - Supervisió de cessions dels espais culturals municipals

La tècnica especialista en festes es dedica principalment a les següents tasques:

- Suport a la programació estable d'arts escèniques i musicals.
- Comunicació: coordinació amb Premsa, actualització del web municipal i gestió de les xarxes socials.
- Gestió cicle festiu:
 - contacte amb proveïdors, entitats, altres departaments
 - gestió de pressupostos i contractes que no formen part del procediment administratiu
 - producció, amb la supervisió de la tècnica superior

Auxiliar administrativa a jornada completa es dedica principalment:

- La tramitació administrativa de Cultura, Biblioteca i Arxiu/Patrimoni.
- Convenis amb les entitats (revisió de documentació i tramitació d'expedients)
- Recepció al Casal Cultural i el contacte amb els i les talleristes, per coincidència d'horari i perquè es troba ubicada a la recepció.
- Control pressupostari de les partides de Cultura i Festes
- Gestiona el compte de correu casalcultura@montornes.cat

Auxiliar administrativa amb contracte temporal. Ocupa un lloc de treball temporal, d'un projecte d'arts escèniques iniciat el 2019 i on desenvolupa les següents tasques:

- Gestió del calendari i reserves dels espais culturals municipals: contacte amb departaments i entitats que fan les reserves, coordinació per l'entrega de claus, ensenyar els espais i petició mensual de neteges d'aquests espais.
- Gestiona el compte de correu teatre@montornes.cat i s'encarrega de la creació d'esdeveniments i introducció de continguts dels esdeveniments dels diferents departaments i entitats del municipi, al portal <http://entrades.montornes.cat>
- Distribució dels materials de difusió i altres tasques auxiliars.
- Tasques de recepció al Casal Cultural.

Actualment s'està pensant licitar el servei de consergeria a través de Capítol II pel Teatre Margarida Xirgu per al 2022. La resta d'equipaments culturals no disposen de personal i la gestió recau sobre les dues tècniques i les 2 auxiliars administratives.

Pel que fa a la recerca, divulgació i promoció de la memòria i patrimoni històric local la Regidoria compta amb les figures de l'arxiver municipal a jornada completa i el tècnic de patrimoni (licitació bianual i amb dedicació de 25h/ setmana). Les funcions principals que duen a terme serien les següents:

- Servei d'informació, assessorament a la recerca, documentació i préstec dels fons documentals per a les consultes externes.
- Activitats de difusió del patrimoni i història local: edició i presentació de llibres i documentals, organització d'exposicions, conferències, tertúlies, entrevistes. Col·laboració en publicacions, actes i efemèrides que contribueixen a difondre el patrimoni local i a recuperar la memòria col·lectiva. Visites dels centres educatius i altres grups als elements patrimonials.
- Assessorament i organització de la gestió documental. Servei de préstec o consulta de documentació a les pròpies àrees administratives de l'Ajuntament.
- Gestió i funcions de preservació dels elements patrimonials.

La Biblioteca per tal de realitzar la tasca de promoció de la lectura i el coneixement compta amb **la directora de la biblioteca** contractada a través de la Diputació de Barcelona i **tres tècnics auxiliars**, de contractació municipal a jornada completa. Hi ha una quarta figura que és Ajudant de serveis amb una dedicació de 15 hores setmanals.

A banda dels recursos humans, la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni compta amb **pressupostos específics destinats a Cultura**.

A la taula 3 podem veure l'evolució dels pressupostos de cultura del Consistori en relació amb la mitjana de municipis de la província de Barcelona i podem treure'n les següents conclusions:

- **El pressupost cultural de l'Ajuntament de Montornès del Vallès és sempre superior a la mitjana de municipis de la província de Barcelona** en els darrers anys analitzats (2017-2020). El pressupost del 2019 és significativament superior amb 4.120.353,6€ ja que aquell any es va dur a terme la remodelació del teatre Margarida Xirgu amb un cost de 2.315.680,37€ que incloïa la remodelació i el mobiliari del Teatre Margarida Xirgu.
- **El pressupost total de l'Ajuntament de Montornès també és superior al de la mitjana de municipis amb els mateixos trams de població.** Com ja hem vist en la part del context socioeconòmic del municipi, el pressupost total del Consistori és superior degut a la contribució del teixit industrial. Per tant, com que el pressupost total de Montornès és superior, provoca que el percentatge destinat a cultura per habitant sigui inferior a la mitjana en alguns anys ja que aquests municipis parteixen de pressupostos totals inferiors (2017, 2018).
- Les xifres inclouen també despeses que corresponen a altres regidories i s'han imputat a Cultura (Joventut, Infància i Gent Gran).

Taula 3. Montornès del Vallès i municipis per trams de població. Comparativa pressupostària 2017-2020.

		Pressupost cultural	Pressupost Ajuntament	% cultura/ Ajuntament	Despesa cultura / habitant
2017	Montornès del Vallès	1.071.150,9 €	20.174.739,8€	5,3%	66 €
	Mitjana municipis prov. Barcelona	1.040.246 €	15.829.714,5€	6,6%	67,1€
2018	Montornès del Vallès	1.404.142,7 €	19.935.888,7€	5,5%	67,9 €
	Mitjana municipis prov. Barcelona	1.134.682,2 €	16.527.748€	6,9%	73,4 €
2019	Montornès del Vallès	4.120.353,6€*	28.640.617,5€	14,4%	247,6 €
	Mitjana municipis prov. Barcelona	1.624.450,7 €	18.483.606,4€	8,8%	103,9 €
2020	Montornès del Vallès	1.897.680,9 €	20.931.805€	9,1%	114,01€
	Mitjana municipis prov. Barcelona	1.266.206,2 €	16.927.609,7€	7,5%	79,3 €

*Xifra especialment elevada ja que s'hi comptabilitza la inversió en la remodelació del teatre Margarida Xirgu i la construcció de l'equipament de Joventut Sputnik.

Font: Elaboració pròpia amb de les dades facilitades pel CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

A continuació, podem analitzar l'evolució del pressupost municipal entre els anys 2018-2020 (veure taula 4) dividit per capítols. Els principals punts a destacar són els següents:

- La xifra de **Personal** (Capítol I) constitueix sempre la segona despesa més important del pressupost cultural de Montornès del Vallès, augmentant-ne la xifra i passant de 427.677,8€ fins els 501.014,6€ del 2020 augmentat així la despesa en recursos humans. De tota manera, segons els pressupostos detallats facilitats

pel Departament d'Intervenció, cal tenir en compte que el personal tècnic de Joventut i Infància també s'imputa a aquesta partida fins arribar a un total de 28 persones. Aquesta manera de fer s'explica ja que anteriorment Cultura i Joventut formaven part de la mateixa regidoria i Infància s'integrava dins de Joventut. En la taula 4, hem afegit una fila al Capítol I amb la despesa del personal específic de Cultura, segons ens ha facilitat el Departament d'Ordenació i Desenvolupament de Personal, on veiem que les xifres i els percentatges es redueixen a la meitat.

- En la majoria de municipis, **la despesa en béns i serveis** (Capítol II) sol ser la més elevada del pressupost cultural ja que correspon a la programació i manteniment dels equipaments. En el cas de Montornès del Vallès, aquesta afirmació és vàlida pel 2018, on aquesta despesa puja fins al 47,4% del pressupost cultural. Pel que fa al 2019, com ja hem mencionat anteriorment, la inversió duta a terme en la remodelació del Teatre Margarida Xirgu fa augmentar el capítol de les inversions (Capítol VI) fins el 68,2% del pressupost de cultura. El 2020 també es caracteritza per l'esforç en les inversions. En aquest cas, la inversió correspon a l'equipament de nova creació Sputnik de l'àrea de Joventut però que es va imputar a la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni degut al que ja hem mencionat que Cultura i Joventut formaven part de la mateixa regidoria anteriorment i encara no s'han dividit els pressupostos en les diferents regidories.
- **En el cas de les subvencions a entitats** (Capítol IV), veiem la davallada que es produeix el 2020 degut a l'impacte de la crisi provocada per la COVID-19 on la presencialitat i les activitats de les entitats es va veure reduïda.

Taula 4. Montornès del Vallès. Pressupostos de Cultura municipals desglossats per capítols 2018-2020

2018			2019			2020		
Capítols	Total	% sobre total	Capítols	Total	% sobre total	Capítols	Total	% sobre total
Capítol I	427.677,8€*	30,5%	Capítol I	489.334,4€*	11,9 %	Capítol I	501.014,6€*	26,4%
Despesa específica de personal de Cultura	214.321,15€	15,2%	Despesa específica de personal de Cultura	208.453,04€	5%	Despesa específica de personal de Cultura	253.712,79€	13,36%
Capítol II	665.131,2€	47,4%	Capítol II	707.597€	17,2 %	Capítol II	563.053,7€	28,2%
Capítol III	-	0,0%	Capítol III	-	0,0%	Capítol III	-	-
Capítol IV	118.818,4€	8,5%	Capítol IV	112.884,1€	2,7%	Capítol IV	36.993€	1,9%
Capítol VI	192.514,8€	13,7%	Capítol VI	2.810.538€**	68,2 %	Capítol VI	823.619,8€***	43,4%
Capítol VII	-	0,0%	Capítol VII	-	0,0%	Capítol VII	-	-
Capítol VIII	-	0,0%	Capítol VIII	-	0,0%	Capítol VIII	-	-
Capítol IX	-	0,0%	Capítol IX	-	0,0%	Capítol IX	-	-
Total cap.	1.404.142,7 €	100%	Total cap.	4.120.353,6€	100%	Total cap.	1.897.680,9€	100%

*xifra que contempla el sou de fins a 28 persones que pertanyen a diverses regidories: Cultura, Infància i Joventut.

**xifra que inclou la construcció i mobiliari de l'Sputnik, equipament de Joventut.

Font: Elaboració pròpia a partir dels indicadors facilitats pel CERC extrets de les dades publicades pel SIEM (Servei d'Informació Econòmica Municipal de la Diputació de Barcelona).

En la taula 5, hem recollit les despeses referents als Capítol II, IV i VI d'altres regidories imputades a la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. Sobre el Capítol I, no disposem de la informació específica de despesa de personal per cada regidoria; només tenim la despesa específica corresponent a personal de Cultura, com hem especificat en la taula 4.

Principalment es tracta de despeses corresponents a inversions en nous equipaments (Sputnik-Joventut), despeses d'activitat, manteniment i subvencions a entitats que depenen de la Regidoria de Joventut, Infància i Gent Gran.

Taula 5. Despeses d'altres regidories imputades relatives a Capítol II, IV i VI a la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni.

2018	2019	2020
Joventut: 42.189,69€	Joventut: 578.619,43€	Joventut: 589.271,55
Infància: 84.679,11€	Infància: 82.501€	Infància: 21.423,07€
Gent Gran: 37.819,06€	Gent Gran: 38.821,39€	Gent gran: 31.351,99€
Total: 164.687,86€	Total: 699.941,82€	Total: 642.046,61€

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Intervenció de l'Ajuntament de Montornès del Vallès

Els percentatges de despesa del pressupost cultural de Montornès del Vallès en **Personal**, (Capítol I), **Béns i Serveis** (capítol II) i **Transferències** (Capítol IV) en comparació amb els de la mitjana de municipis amb un tram de població entre 14.000 i 18.000 habitants de la província de Barcelona (veure taula 6) són **inferiors**. D'altra banda, la despesa en **inversions** (capítol VI) **és superior** a la mitjana de municipis amb el mateix tram de població. De tota manera, alhora de treure conclusions, cal tenir en compte, com ja hem mencionat anteriorment, dos factors que poden alterar els percentatges: el biaix de disposar d'un pressupost total del Consistori més elevat, que fa que el percentatge destinat a cultura disminueixi respecte la mitjana i el fet que s'imputen despeses (Personal, Béns i Serveis, Subvencions i Inversions) d'altres regidories a la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni.

- El percentatge que destina Montornès del Vallès a **personal** (Capítol I) és **inferior** amb quasi 9 punts percentuals a la mitjana de municipis.
- Pel que fa als **béns i Serveis** (Capítol II) el percentatge disminueix 7 punts respecte la mitjana.
- En el cas **de les subvencions a entitats** (Capítol IV) podem veure que el percentatge destinat a subvencions és **també inferior** amb un 4,4% respecte el pressupost total de cultura davant del 7,4% de la mitjana de municipis.
- **En el cas de les inversions** (Capítol VI) el municipi de Montornès del Vallès destaca amb un percentatge d'un 46,4% davant del 27,5% que hi destina la mitjana de municipis amb característiques similars. Aquest percentatge ens permet inferir que la inversió en remodelacions a equipaments i béns inventariables en l'àmbit cultural a Montornès del Vallès en aquests últims anys és alta. Cal tenir en compte que en aquests darrers anys s'ha dut a terme la remodelació de Can Saurina (2017), la del Teatre Municipal Margarida Xirgu (2019) i la inauguració del Centre Juvenil Sputnik (2020) que tot i dependre de l'Àrea de Joventut, s'ha imputat a l'Àrea de Cultura.

Taula 6. Montornès del Vallès i municipis del tram de població entre 14.000 i 18.000 habitants. Mitjana del període 2017-2020

Capítols	Montornès del Vallès		Municipis entre 14.000 i 18.000 hab.	
	Cultura	Total Ajuntament	Cultura	Total Ajunt. tram
Capítol I	20,5%	39,3%	29,0%	38,1%
Capítol II	28,6%	29,0%	35,5%	33,2%
Capítol III	0,0%	0,4%	0,0%	0,4%
Capítol IV	4,4%	8,0%	7,4%	7,4%
Capítol VI	46,4%	18,1%	27,5%	13,5%
Capítol VII	0,0%	0,0%	0,7%	0,3%
Capítol VIII	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Capítol IX	0,0%	5,1%	0,0%	7,1%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	53,59%	76,70%	71,84%	78,96%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	46,41%	18,20%	28,16%	13,88%
Desp. financera (Cap. VIII, IX)	0,00%	5,10%	0,00%	7,16%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Nota: incidència dades SIEM:

- SIEM 2017 16 ajuntaments del tram de població però 4 no en faciliten dades: Berga, Palau-Solità i Plegamans, St. Celoni i St. Just Desvern
- SIEM 2018: 17 ajuntaments del tram de població però 5 no en faciliten dades: Berga, Palau-Solità i Plegamans, St. Celoni, St. Just Desvern i Tordera
- SIEM 2019: 17 ajuntaments del tram de població però 6 no en faciliten dades: Arenys de Mar, Berga, Palau-Solità i Plegamans, St. Celoni, St. Just Desvern i Tordera
- SIEM 2020: 15 ajuntaments del tram de població però 2 no en faciliten dades: Palau-Solità i Plegamans i Tordera

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

PROJECTES ESTRATÈGICS MUNICIPALS

A més dels recursos humans i econòmics que disposa l'Ajuntament com a agent cultural de Montornès de Vallès per a dur a terme les seves accions, en el diagnòstic actual cal també tenir en compte quins són els projectes estratègics i compromisos polítics assumits pel Consistori en diferents àmbits. A més, és important resumir les fortaleses i mancances detectades en els diagnòstics dels diversos plans duts a terme en els darrers anys i que són plenament vigents:

- Pla d'Acció Municipal. PAM (2020-2023)
- Informe final sobre el procés de treball de col·laboració per al nou pol sociocultural de Montornès del Vallès (2019)
- Pla de Convivència Municipal (2020-2025). Diputació de Barcelona
- Pla Local de Joventut (2020-2024). Diputació de Barcelona

Pla d'Acció Municipal. PAM (2020-2023)³

A continuació hi ha les prioritats de mandat que apareixen en el Pla d'Acció Municipal i que cal tenir en compte en la fase de diagnòstic ja que poden tenir incidència en la fase de propostes del present Pla d'Acció Cultural.

➤ **Construcció de nous equipaments:**

- **Redacció del projecte de l'illa d'equipaments al centre del municipi:** casal de gent gran, biblioteca i casal de cultura. La redacció del projecte executiu s'ha dut a terme. Degut a la incidència de la COVID-19 que ha provocat la ubicació de l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania en el solar destinat al pol sociocultural i el pressupost elevat per a la seva construcció, se n'ha pausat la seva execució.
- **Construcció d'un nou casal per a la gent gran** que s'enmarca dins de l'eix de definir espais intergeneracionals i lúdics per a tenir una vida activa i integrada en la comunitat.
- **Construcció del nou mercat municipal a Montornès Nord** que va lligat al Pla de dinamització del comerç local.
- **Construcció d'un espai sòcio-esportiu** a l'antic camp de futbol a Montornès Nord.

➤ **Fomentar la convivència activa entre persones i col·lectius:**

- Impuls del programa "**Les entitats al Dia**" amb especial atenció al servei d'assessoraments a les entitats i formació en eines digitals.
- **Projecte Kosmos +30:** projecte generador de comunitat a través de pressupostos participatius als majors de 30 anys, tal i com s'està fent a

³ <https://pam.montornes.cat/>

Joventut.

- **Potenciar la vida cultural i festiva i vetllar pels elements patrimonials:**
 - Consolidació **d'una programació de qualitat, àmplia, inclusiva i accessible** per a tots els públics als diferents equipaments, afavorint la participació de les entitats.
 - Desenvolupament del Pla Director del Castell de Sant Miquel.

- **Intervencions artístiques en l'espai públic:** Impuls de la museïtzació del municipi amb el projecte de creació de murals a l'aire lliure i identificació d'elements patrimonials.

- **Desenvolupament de la tarificació social dels serveis públics.**
 - Tarificació Escola Municipal de Música, Teatre i dansa
 - Tarificació espectacles *Montornès Aixeca el teló*

- **Educació 360:** Mantenir l'educació com a prioritat transversal en la política municipal.
 - Consolidació Pla Educatiu d'entorn
 - Desenvolupament dels projectes educatius dels espais infantils i juvenils: potenciació dels espais d'educació no formal (Pintor Mir, La Peixera i Sputnik).

Informe final del procés de treball col·laboratiu per al nou pol sociocultural (2019)⁴

Projecte que defineix la proposta d'usos, arran d'un procés col·laboratiu, per a la futura ubicació d'un pol sociocultural en el centre del municipi, en la parcel·la que ocupa l'antic edifici del CEIP Palau d'Ametlla i que actualment s'hi ubiquen les dependències de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà. Aquest pol integrat per Biblioteca, Casal de Cultura, Casal de gent gran i Teatre (ja existent) disposaria d'espais d'ús específicament per a cada equipaments, usos comuns i espais compartits.

En aquest informe queda palès la intensitat de les activitats de cada equipament, el nombre de persones usuàries i els usos repetits en diferents equipaments i se'n desprenen les següents conclusions per tal de justificar la construcció del pol sociocultural:

- Repetició d'activitats en diferents equipaments que es podrien racionalitzar en un sol pol.
- Utilització de sales fora dels equipaments propis.
- Creixement moderat, però segur del nombre d'usuaris.
- Biblioteca amb molta intensitat d'ús pels espais amb què compta.

⁴ Aquest projecte, degut al seu elevat cost i la crisi provocada per la COVID-19 ha quedat aturat.

Pla de Convivència Municipal (2021-2025), Diputació de Barcelona ⁵

En el diagnòstic del Pla de Convivència aprovat el passat mes de maig pel Ple de l'Ajuntament s'assenyalen aspectes rellevants que dificulten la convivència al municipi i que són rellevants pel diagnòstic del present document.

- Una realitat que preocupa i que es veu com una feblesa que arrossega el municipi és **la separació del barri de Montornès Nord respecte a la resta del municipi**. La separació física i urbana no facilita el flux de persones d'una banda a un altre. La separació que preocupa especialment és la de tipus social: hi ha una desigualtat econòmica i de condicions de vida bastant accentuada, reforçada per la forta concentració de la població estrangera extracomunitària a Montornès Nord. A més de la distància física i la desigualtat social, es parla també **d'una identitat diferenciada entre Montornès Centre i Montornès Nord**, amb dinàmiques comunitàries i festives diferents.
- **La interculturalitat**. Els equipaments i activitats troben dificultats a l'hora d'interrelacionar la població de diferent origen: l'Esplai Panda, la Peixera, o l'Escola de Música, per exemple, han cercat activament fer grups d'infants de diferent procedència. Tanmateix, l'equilibri de procedències es fa difícil de mantenir i amb el temps es generen dinàmiques d'abandonament d'un grup pel predomini de l'altre (el predomini d'infants d'origen estranger fa que marxin les famílies autòctones, així com el predomini de famílies autòctones fa que marxin les famílies estrangeres). Cal continuar **perseverant en el foment de la convivència** entre **col·lectius de diferents orígens** i **dinamitzar espais de trobada que contribueixin a la interculturalitat**.
- **Tendència a marxar fora del poble per a l'oci i la compra** a d'altres municipis del voltant, com Granollers, Mollet o Mataró, especialment els caps de setmana. Tot plegat resta valor al nucli urbà com a lloc de passeig i trobada, deslligant l'oci i el comerç de la identitat i la història de la ciutat. Per tant, també es considera que **manquen punts de trobada** com ara un cinema, un ateneu, tot i la recent remodelació del Teatre Margarida Xirgu.
- Des d'alguns serveis i equipaments s'apunta que una part important de la ciutadania té actituds cada cop més exigents cap a l'administració pública i inclús cap a les associacions, instaurant-se en la queixa i l'exigència – a vegades expressades de manera poc respectuosa i constructiva. **Aquesta exigència i queixa no es correspon, en canvi, amb una major corresponsabilitat i implicació activa en les millores que es reclamen**.
- Montornès és un municipi que ha experimentant augments molt importants de població en els darreres 60 anys. Aquest creixement demogràfic vinculat a onades migratòries (del sud d'Espanya, de l'estranger, de l'Àrea metropolitana)

⁵ Per a descarregar-se el document: https://www.montornes.cat/seu_electronica/projectes/seguretat-ciutadana-i-convivencia

dificulta una memòria i una identitat compartida de poble que faci de vincle social. Es necessiten per tant **estratègies actives per generar i sostenir una representació col·lectiva, una identitat de poble**, que pot cercar elements en la història local, en valors compartits del present i en un projecte col·lectiu de futur.

Pla Local de Joventut (2020-2024) ⁶

En relació a les polítiques de joventut i les interrelacions amb la política cultural municipal, podem mencionar les Accions que es volen dur a terme:

- **Reforçar la coordinació entre Joventut i Cultura en el disseny i desenvolupament de la programació cultural.** Es tracta de sistematitzar algun mecanisme de coordinació entre Joventut i Cultura alhora de programar les activitats i esdeveniments culturals per tal que la joventut hi estigui representada. És a dir, incorporar la perspectiva jove en la programació cultural i recollint-ne els seus interessos.
- **Cercar estratègies de sensibilització en interculturalitat.** Des del l'Ajuntament i el Departament de Joventut es volen fer passes per a promoure la interculturalitat per a una millor convivència, cohesió i igualtat d'oportunitats. Es proposen activitats més vivencials. A més dels joves, es creu rellevant considerar la formació a professionals per a poder donar un millor servei a la ciutadania.
- **Continuar amb bonificacions en les activitats de lleure o aplicar tarifació social.** Com s'ha vist en molts estudis, les majors desigualtats en termes educatius es donen per les hores d'extraescolars. Per tant, en la lluita per l'equitat i la igualtat d'oportunitats per a tots els joves cal establir un bon sistema de bonificacions que tendeixi a cobrir tots els recursos municipals.
- **Continuar amb el projecte de Teatre Social de l'Escola Municipal de Teatre, Música i Dansa.** Es tracta d'un extraescolar gratuït per a alumnat amb situacions de vulnerabilitat per tal d'acompanyar-los i millorar la seva motivació i expectatives.

RELACIÓ AJUNTAMENT – ENTITATS

Des del Consistori es percep el teixit associatiu com una gran riquesa local que cal preservar i s'intenta **potenciar la participació comunitària**. Així doncs, el Consistori és un punt de suport a les entitats i intenta donar resposta a totes les demandes realitzades per les entitats incloent-hi la cessió d'espais dels equipaments municipals i de recursos materials per a les activitats.

⁶ Per a descarregar-se el document: https://www.montornes.cat/seu_electronica/projectes/ciutadania/pla-jove-local

Les entitats se senten ajudades i escoltades però reivindiquen que no sempre hi ha hagut la mateixa predisposició, en relació a legislatures passades, per part dels responsables polítics que condicionen el grau d'escolta i suport per part de la Regidoria de Cultura.

Les entitats tenen a la seva disposició un **Hotel d'entitats** per a cessions esporàdiques o bé com a seu de l'entitat, que depèn de la Regidoria de Participació Ciutadana que es gestiona de manera participativa a través de la Comissió gestora d'entitats de l'Hotel. La ubicació de l'Hotel d'Entitats en un immoble de pisos, les sales que es posen a disposició per a les entitats siguin petites i només siguin idònies com a sales de reunió de petit format o bé despatxos. Així doncs, les entitats culturals no fan servir [l'Hotel d'Entitats](#) com a seu de l'entitat. Per a assemblees i activitats de més gran format, s'utilitzen equipaments com el Casal Cultural o bé l'Espai Cultural Montbarri. Com a magatzem de material, s'utilitzen la Masia de Can Coll, Can Xerracan o bé el Casal Cultural.

El suport econòmic que reben les entitats socioculturals del municipi és indispensable per a finançar la seva activitat i ha creat certa dependència i exigència envers els recursos municipals. Aquest suport es vehicula a partir d'ajudes directes mitjançant convenis (veure taula 7). Les ajudes s'atorguen en la seva totalitat i l'any següent se'n justifica les despeses. S'han aprovat les bases i la nova ordenança per a implantar el sistema de subvencions amb modalitat de concurrència competitiva tal i com ja ho fan les entitats esportives i aquelles que depenen d'Educació com les AMPA de les escoles.

De tota manera, si s'aprova la modalitat de subvencions per concurrència competitiva, les entitats que col·laboren en el cicle festiu i d'altres activitats de la vida cultural al municipi, rebran una quantitat en forma de conveni per tal de sufragar les despeses en què incorrin i que tinguin un interès cultural específic per l'Ajuntament, a banda de les subvencions a què es presentin.

Pel que fa a les quantitats, cal tenir en compte que les quantitats estan en consonància amb les activitats que realitzen les entitats. Degut a la crisi provocada per la COVID-19 i a les restriccions d'actes públics imposades, les quantitats atorgades al llarg del 2020 es van veure reduïdes ja que les activitats de les entitats també es van reduir. En el cas de l'Esbart Dansaire, la quantitat és sorprenentment baixa (100€), ja que l'entitat quasi bé no està activa.

Taula 8. Subvencions atorgades a entitats 2018-2020

Entitats	2018	2019	2020
Esbart dansaire	-	2.000€	100€
Societat Coral La Lira	1.000€	5.200€	1.000€
Associació Ball de Diables i Drac de Montornès del Vallès	18.000€	9.000€	10.000€
Colla de Geganters	12.500€	13.000€	6727,95€
Centro Cultural Andaluz		2.500€	100€
Hermandad Nuestra Sra. Del Carmen	2.500€	6.000€	1.000€
Centre d'Estudis Montornès	5.200€	6.000€	5.500€
La Remençada	20.000€	20.000€	28.880€

Associació Fotogràfica	2.000€	2.000€	1.300€
Penya Els Bartomeus	4.000€	4.000€	100€
Penya Pere Anton	4.000€	4.000€	2.000€
Penya Madridista	-	1.000€	100€
Penya Barcelonista	1.000€	1.000€	100€
Associació Excursionista Lleure de Montornès	1.500€	2.000€	1.100€
Subvencions entitats per a festes	-	500€	2.000€
Total*	62.200	90.900€	60.007,5€

*Sense comptar els convenis a les entitats d'Infància, Joventut i Gent gran que s'imputen a Cultura: Esplai Panda, Parc de Nadal d'Esplai Panda, Associació Músics Cal Masferrer, Asociación El descanso del Guerrero i Convenis a diverses associacions de Gent Gran.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Intervenció de l'Ajuntament.

A banda de les subvencions, l'Ajuntament posa diferents serveis a disposició de les entitats que queden recollides a l'àrea de Participació Ciutadana del web de l'Ajuntament:

- Assessorament i acompanyament a entitats (SAAE). Servei integral (jurídic, econòmic, comunicació i transformació digital).
- Suport logístic en l'organització d'esdeveniments.
- Servei de formació contínua per a membres d'entitats amb l'objectiu millorar la gestió associativa i la capacitat dels membres de l'entitat com ara el programa "Les entitats al dia"

Les entitats participen activament del calendari festiu de Montornès del Vallès a partir de la Comissió de Festes on els representants de les entitats, conjuntament amb la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, decideixen la programació de la Festa Major de Montornès del Vallès. A banda de la Comissió de Festes, no existeix un mecanisme de participació i col·laboració d'entitats i col·lectius del municipi de forma conjunta amb el Consistori ni un calendari general d'activitats per a totes les entitats, fet que provoca que les entitats s'hagin arribat a trepitjar en algunes activitats. Així doncs, detectant aquesta mancança i entenent que pot ser un element important de cohesió dins del teixit associatiu, a la secció de propostes, desenvoluparem **una proposta d'espai de coordinació amb les entitats.**

Teixit associatiu

Segons el directori del web de l'Ajuntament de Montornès del Vallès el municipi compta amb 88 entitats de les que **29 pertanyen a l'àmbit cultural i sociocultural conformant el 34% del teixit associatiu**. De tota manera, hi ha entitats que apareixen al directori amb les categories "cultural" o bé "sociocultural" però que estan inactives o bé la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni no hi té cap relació. Per tant, en la taula 9, hi ha **el llistat de les 12 entitats amb qui la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni hi manté contacte** i que són les destinatàries de la majoria de les subvencions atorgades per la mateixa Regidoria.

Taula 9. Llistat d'entitats socioculturals actives de Montornès del Vallès

Nom entitat	Àmbit d'actuació	Participació al municipi	Equipaments utilitzats
Comissió de Festes	Festiu	Òrgan que aglutina les entitats més participatives en el cicle festiu per a la seva planificació. Integrada per les entitats culturals d'aquesta taula i també per altres entitats com ara l'Esplai Panda, la Unió de Botiguers, Associació de veïns/es del Centre, Associació de Músics de Cal Masferrer que depenen de Joventut i un col·lectiu de DJ's	Diversos
Associació Ball de Diables i Drac de Montornès del Vallès	Cultura popular	Col·laboració en el calendari festiu del municipi.	Espais municipals que ocupen de manera estable: Can Coll Casal de Cultura
Colla de Geganters	Cultura popular	Col·laboració en el calendari festiu del municipi.	Seu: Can Coll
Societat Coral La Lira	Música	Cant coral	Seu pròpia
Associació La Remençada de Montornès del Vallès	Cultura popular/Patrimoni	Organització de l'esdeveniment de La Remençada	Material: Can Xerracan

Associació Montornès	Fotogràfica	Fotografia	Col·laboració en el cicle festiu del municipi	Seu: Hotel d'entitats
Centro Cultural Andaluz		Cultura popular	Tallers per als seus socis i la ciutadania i col·laboració en la Festa Major	Seu pròpia*
Hermandad Nuestra Sra. Del Carmen		Cultura popular	Tallers	Seu pròpia
Centre Montornès	d'Estudis	Patrimoni i història	Activitats de difusió de la història i patrimoni locals en col·laboració amb l'Arxiu Municipal del municipi	Espai Cultural Montbarri Arxiu Municipal
Associació Lleure de Montornès	Excursionista	Patrimoni natural	Activitats de difusió del patrimoni en col·laboració amb l'Ajuntament	Diversos
Penya Els Bartomeus		Festiu	Col·laboració en el cicle festiu	Ca l'Espasell com a seu
Penya Els Pere Anton		Festiu	Col·laboració en el cicle festiu	Ca l'Espasell com a seu
Associació de Músics de cal Masferrer (depèn de Joventut)		Musical	Concerts en viu	Masia Cal Masferrer

*Equipament privat construït sobre sòl públic actualment tancat per manca de llicència

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Regidoria de Cultura, festes i Patrimoni

Al mes novembre del 2021 s'ha creat una entitat amb el nom de Palau Dalmanla amb l'objectiu de promoure la cultura a Montornès del Vallès.

Segons podem llegir en el Pla de Convivència de Montornès del Vallès (2020-2025), **el teixit associatiu és ric, divers, interrelacionat i implicat en la millora de la convivència al poble**. Des de l'Ajuntament es porta temps impulsant la participació a diferents nivells: dinamització de taules i consells ciutadans, creació de l'Hotel d'entitats etc. Tot i així, en termes de participació i implicació comunitària es detecten algunes dificultats, com trobem també explicitat en el Pla de Convivència:

- Desaparició o poca activitat de les Associacions de Veïns.
- Alta participació de la població en el que és el gaudi de les activitats que s'organitzen però no tant en l'organització i corresponsabilitat del que es fa. Falta una implicació més activa, més enllà del fet de ser espectadors.
- Poca participació d'alguns col·lectius concrets com: població resident en les urbanitzacions allunyades del nucli urbà, persones de mitjana edat amb llargues jornades laborals, persones amb baix nivell d'estudis i poca participació de les famílies en els centres educatius.

El teixit associatiu de Montornès del Vallès, com passa en gran part del territori, va evolucionant en funció dels interessos de la població que s'hi implica i s'hi posa al capdavant. Les entitats de **cultura popular i les penyes festives atrauen el gruix de la participació** i moltes de les persones formen part de més d'una entitat.

Pel que fa **el relleu generacional**, a la Penya Els Bartomeus s'ha notat l'afluència de gent jove. A la resta d'entitats, **hi ha un cert estancament en el nombre de persones que en formen part**, tant de l'entitat com de la Junta. La majoria de joves que entren a les entitats no tenen intenció d'implicar-se i agafar el relleu de les entitats. Hi ha gran afluència d'infants a les colles de diables i gegants, per exemple, però quan arriben a la majoria d'edat; deixen de formar-ne part. En relació a aquest fet, no podem oblidar la incidència de la crisi provocada per la COVID-19 i que ha afectat severament la participació a les entitats en els darrers dos anys i especialment la participació dels joves.

Segons llegim al Pla Local de Joventut⁷, hi ha un **17% de joves** enquestats (enquesta feta a 372 joves el 2019) **que formen part d'una associació, entitat o esplai**. L'associació més mencionada és l'Esplai Panda, seguit d'entitats esportives (clubs de futbol, club de bàsquet, d'atletisme), o lúdico culturals (Geganters i els Diables).

S'observa **una major participació en les entitats per part de les persones més grans de 25 anys (25%), de l'escola Marinada (25%), amb estudis superiors** i que porten **més de 5 anys de residència a Montornès**. Les persones que menys hi participen són les que han nascut a l'estranger (10%) i les que fa menys de 5 anys que viuen a Montornès (6%). Aquest fet apunta a la conveniència de **fomentar la participació en entitats de persones d'origen estranger i dels nous veïns i veïnes joves del poble**.

ALTRES AGENTS

Oficina de Català

L'Oficina de Català s'encarrega de promoure els cursos que s'organitzen per nivells marcats pel Consorci de Normalització Lingüística i el programa de Voluntariat per la Llengua. També fa accions de dinamització de l'ús social de la llengua com per exemple: *l'Endevina-la* (un concurs d'endevinalles que ha promogut recentment, en col·laboració amb la Unió de Botiguers). Anteriorment havia promogut el concurs de microrelats *Premi Font de Santa Caterina*, en col·laboració amb la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni.

Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre

Equipament formatiu que comparteix edifici amb la Biblioteca de Montornès del Vallès i compta amb uns 330 alumnes matriculats entre les 3 disciplines artístiques. Constitueix el focus principal de formació en música i arts escèniques del municipi, principalment infants i joves.

⁷ Pla Local de Joventut. (2020 – 2024). Ajuntament de Montornès del Vallès

La titularitat i gestió de l'equipament és municipal però l'equipament no està integrat en l'organigrama de la Regidoria de Cultura. Hi està en contacte per la cessió d'espais del Teatre Margarida Xirgu i de l'Espai Cultural Montbarri per a impartir classes de l'Aula de Teatre i fer les seves audicions i representacions. Existeix col·laboració amb la Regidoria de Joventut, com hem esmentat prèviament, amb el projecte de Teatre Social per a joves en situació de vulnerabilitat. Més enllà d'aquestes col·laboracions puntuals, no existeixen sinèrgies amb la Regidoria de Cultura, Festes i patrimoni.

L'Escola participa en el cicle festiu del municipi amb concerts dels seus alumnes, com per exemple, el Concert de Santa Cecília o bé la Cantata de Sant Jordi implicant els alumnes de 4t de primària de les diverses escoles del municipi. També organitza el Cicle de Concerts que es realitzen al llarg del primer trimestre, principalment a l'Església de Sant Sadurní i a l'Església de Nostra Senyora del Carme.

Disposa de pàgina web pròpia <http://musica.montornes.cat/> per a informar sobre les seves activitats. També fa arribar un butlletí digital amb el recull de les activitats a l'alumnat i les seves famílies. Seria interessant aprofitar l'enviament d'aquest butlletí per tal d'integrar-hi **la programació del municipi de música i arts escèniques** per tal que participin de la vida cultural de Montornès del Vallès i anar així creant i fidelitzant audiències.

2.2.2. Els equipaments d'ús cultural

La majoria dels equipaments d'ús cultural en actiu de Montornès del Vallès (veure mapa 4) es troben a Montornès centre: Biblioteca, Teatre Margarida Xirgu, Arxiu Històric Municipal, Can Saurina i Can Xerracan. Al barri de La Bòbila, a tocar de Montornès Centre s'hi ubica l'equipament per a joves Sputnik.

A cavall entre Montornès Centre i Montornès Nord trobem el Casal Cultural i a Montornès Nord s'hi ubica l'Espai Cultural Montbarri juntament amb l'equipament juvenil Satèl·lit.

Mapa 4. Equipaments d'ús cultural i juvenil a Montornès del Vallès

Font: Elaboració pròpia a partir del mapa trobat al web del Portal Territorial de l'Ajuntament de Montornès del Vallès

Un cop ubicats al mapa, a continuació a la taula 10 recollim els principals equipaments socioculturals que depenen de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni amb els usos corresponents.

Taula 10. Equipaments d'ús cultural a Montornès del Vallès

EQUIPAMENT	ACTIVITAT	ÚS
Teatre Margarida Xirgu	Concerts, balls, teatre, presentacions, xerrades i actes del cicle festiu. Ocasionalment, processos de selecció	Cultural
Casal Cultural	Tallers, festes, celebracions i trobades d'entitats i celebracions privades.	Polivalent
Escola Municipal de Música, Aula de Teatre i Dansa	Activitat formativa	Formatiu
Arxiu històric municipal	Consultes en l'horari establert	Cultural
Biblioteca	Foment de la lectura, préstec i altres serveis	Cultural
Espai Cultural Montbarri	Sala de teatre, cinema i assaig de grups de teatre. Processos de selecció Formació inserció laboral	Polivalent
Can Saurina	Seu Ràdio Montornès Seu Grup d'Escacs Presentacions i rodes de premsa Casaments Projeccions d'audiovisuals	Polivalent, tot i que es va a restaurar com a centre d'arts visuals substituïnt a Can Xerracan. Actualment, no disposa de programació d'arts visuals.
Centro Cultural Andaluz	Seu de l'Associació amb el mateix nom. Cursos, tallers i actes relacionats amb el calendari festiu. Bar	Tancat actualment per manca de permís municipal.
Can Xerracan	Ús entitats com a magatzem de material i activitats puntuals. Ús estable per al programa d'Aliments frescos (Serveis Socials – Unió de Botiguers)	Polivalent. Anterior Centre d'Arts Visuals municipal i que encara apareix com a tal al web de l'Ajuntament.
Societat Coral La Lira	Seu de l'entitat amb el mateix nom Bar	Polivalent. Cessió d'espais per a actes festius.

Font: Elaboració pròpia

Aquest repàs dels principals equipaments apunta que Montornès del Vallès disposa d'una xarxa d'equipaments públics amb funcions culturals o sòcio-culturals.

Tanmateix, per tal de complementar la valoració de la xarxa d'equipaments culturals de Montornès del Vallès es poden prendre com a referència els estàndards que marca el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020 (PECCAT). L'esquema d'estàndards del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (2010-2020)⁸ elaborat per la Generalitat de Catalunya fixa uns estàndards de mínims pel que fa als equipaments culturals dels municipis segons la seva dimensió poblacional. Els estàndards mínims en el cas de les biblioteques els fixa el Mapa de Lectura Pública de Catalunya (MLPC)⁹. En el cas de Montornès del Vallès, amb 16.644 habitants, se situa en el tram entre 15.000 i 30.000 habitants i segons els estàndards (veure taula 11) ha de disposar de:

- Biblioteca local
- Arxiu Municipal
- 1 centre Cultural Polivalent Ampliat (CCP2) o bé 2 centres culturals bàsics (CCP1).
- Espai Escenicomusical bàsic local (E2a)
- Espai d'Arts Visuals multifuncional (AV1a)

La següent taula permet fer la comparativa entre els estàndards que marca el PECCAT i el Mapa de Lectura Pública de Catalunya i la situació actual dels equipaments a Montornès del Vallès.

Taula 11. Comparativa entre els estàndards del PecCat i Mapa de Lectura Pública de Catalunya per a municipis amb població entre 15.000 i 30.000 habitants i la xarxa d'equipaments de Montornès del Vallès.

Estàndards PecCat i Mapa de Lectura Pública de Catalunya		Equipaments Montornès del Vallès		Estat respecte estàndards
Equipament	Característiques	Equipament	Característiques	
Biblioteca local (BL)	1.650 m2 de superfície útil. Ha d'incloure: zona general, zona infantil, sala polivalent, espai de formació i zona de treball intern.	Biblioteca Montornès del Vallès	748m2 de superfície útil. Disposa de zona general, zona infantil, espais polivalents i zona de treball intern al magatzem. No	Per sota dels estàndards del Mapa de

⁸ Per a descarregar-se el pla:

https://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/dgpc/subdireccio_general_de_promocio_cultural/Equipaments/peccat_2010-2020/

⁹ Per a descarregar-se el pla:

<https://biblioteques.gencat.cat/ca/el-servei-de-biblioteques/linies-dactivitat/planificacio-bibliotecaria/mapa-de-la-lectura-publica-de-catalunya/index.html>

Estàndards PecCat i Mapa de Lectura Pública de Catalunya		Equipaments Montornès del Vallès		Estat respecte estàndards
Equipament	Característiques	Equipament	Característiques	
	Punts de lectura: 150-175 Punts públics d'accés informàtic: 25		disposa d'espai de formació. Punts de lectura: 93 Punts públics d'accés informàtic 9 ordinadors	Lectura Pública de Catalunya
Arxiu Municipal (AM)	Obligatorietat de disposar d'arxiu municipal a partir dels 10.000 habitants. Entre 10.000 i 30.000 habitants: 450–475 m2 de superfície total. Trobem diferents escenaris pel que fa als recursos humans: -Alt: 2 tècnics superiors, 1 tècnic mitjà i 2 auxiliars. -Mitjà: 1 tècnic superior, 1 tècnic mitjà i 1 auxiliar. -Baix: 1 tècnic superior i 1 auxiliar	Arxiu Històric Municipal de Montornès del Vallès	Disposa de sala de consulta, 3 despatxos per als tècnics i el dipòsit on s'hi ubiquen els documents. 148,53m2 i les dependències de l'Arxiu Municipal situat a l'edifici del Consistori de 91,19m2. Total superfície: 239,72m2.	Per sota del estàndards fixats pel PecCat
1 centre Cultural Polivalent (CCP2) o bé 2 centres culturals polivalents bàsics (CCP1)	En el cas del centre cultural bàsic (CCP1), i a Montornès serien 2 centres culturals polivalents bàsics, per tram de població. 950m2 de superfície útil. Ha d'incloure: recepció, espai social, exposició, sala polivalent, coordinació, magatzems tallers i sales de reunions per a entitats i espai de logística i tècnics.	Casal Cultural	769m2 repartits entre Sala d'exposicions, sala de reunions, Sala d'actes, espais de tallers de diferents dimensions i despatxos. No té personal adscrit	Canvis per a adaptar-se als estàndards del PeCcat
		Espai Cultural Montbarri	Té una superfície total construïda de 623,39 m2. Disposa d'una sala polivalent amb una capacitat de 168 persones assegudes i 250 dretes i una aula de formació informàtica.	Canvis per a adaptar-se als estàndards del PeCcat

Estàndards PecCat i Mapa de Lectura Pública de Catalunya		Equipaments Montornès del Vallès		Estat respecte estàndards
Equipament	Característiques	Equipament	Característiques	
	Disposa d'un equip de gestió específic amb dotació de 4 jornades de professionals ¹⁰ .		No té personal adscrit	
		Can Xerracan	Antic centre d'arts visuals del municipi que només s'utilitza per a cessió d'espais	No podem comparar amb el PecCat ja que actualment no té usos culturals específics.
Espai Escenicomusical (E2a)	Sala de volum únic de 300 espectadors de 1.070m ² . Foyer del públic de 125 m ² . Espai polivalent de 410m ² . 133m ² de magatzems. La dotació òptima d'un E2 és de 9 jornades de treball ¹¹ , i ha d'assegurar una dotació mínima de 7.	Teatre Margarida Xirgu	Platea de 402 butaques. Sala gran de 353m ² Sala petita de 73m ² amb usos polivalents i office equipat. Magatzems fins a 183m ² . No té personal adscrit	Segons estàndards PeCcat
Espai Multifuncional d'Arts Visuals (AV1a)	Espai expositiu central, una sala polivalent, un taller multiusos i un taller equipat amb recursos tecnològics i digitals. Dimensions: 100m ² d'espai d'exposició 100m ² de sales polivalents i tallers.	Can Saurina	Espai expositiu Sala polivalent cedida al Club d'Escacs Montornès i no disposa de taller multiusos ni taller equipat amb recursos tecnològics. No disposa de programació estable en arts visuals ni oferta educativa relacionada. Dimensions: 62,53m ² d'espai d'exposició.	Canvi d'usos dels espais per a adaptar-se als estàndards i convertir-se en un espai d'arts visuals

¹⁰ Segons el PecCat, cal assenyalar que entenem que cada jornada pot ser coberta per una o més persones de l'equip propi, de l'estructura centralitzada del titular o de l'empresa que presta el servei. Per tant, no s'ha d'establir una correspondència directa entre jornades completes i persones.

¹¹ Idem

Estàndards PecCat i Mapa de Lectura Pública de Catalunya		Equipaments Montornès del Vallès		Estat respecte estàndards
Equipament	Característiques	Equipament	Característiques	
			40,43m2 sala destinada al Club d'escacs. 69m2 sala d'actes.	

Font: Elaboració pròpia

De la comparativa amb els estàndards del PecCat i el Mapa de Lectura Pública de Catalunya podem concloure que:

- **La Biblioteca de Montornès** se situaria per sota dels estàndards del Mapa de Lectura Pública de Catalunya en termes de dimensions, espai de formació, punts de lectura i ordinadors a disposició del públic i els destinats a formació. Aquestes mancances ja quedaven recollides en les recomanacions fetes per la Gerència de Biblioteques de la Diputació de Barcelona el 2019 en el seu Informe de Necessitats i Recursos per a la Biblioteca de Montornès del Vallès.
- Caldria **adaptar i canviar usos d'alguns espais de Can Saurina** per a poder ser el centre d'arts visuals multifuncional del municipi.
- **L'Espai Cultural Montbarri i el Casal Cultural** serien els **dos centres culturals polivalents bàsics de Montornès**. Al Casal Cultural caldria fer millores per tal de considerar-lo apte, com apuntem a les fitxes d'equipaments en la secció d'Annexes. A l'Espai Cultural Montbarri també caldria adaptar alguns dels espais per adaptar-ne els usos que ha de tenir segons els estàndards. En cap dels dos equipaments hi ha un equip de gestió específic del centre. Caldria considerar implementar un equip de gestió específic per als equipaments incorporant un perfil de dinamització dels espais i les entitats. És important tenir en compte que en l'equip de gestió hi poden participar persones ja contractades i/o que una mateixa persona desenvolupi l'activitat per a diversos equipaments, generant així una economia d'escala.
- **Teatre Margarida Xirgu** s'adapta als estàndards del PecCat com a espai escenicomusical a nivell d'espais, però no disposa d'equip de gestió propi com es suggereix en el Quadern del PecCat sobre Equips de Gestió d'equipaments culturals locals.¹²
- **Arxiu Municipal que disposa de dues localitzacions**, l'Arxiu Històric Municipal que custodia els Fons i disposa de sala de consulta per a l'estudi i recerca i l'Arxiu Municipal situat a les dependències del Consitori. Seguint els estàndards del

¹² Es poden consultar els Quaderns del PecCat en aquest enllaç: <https://rb.gy/dm5z7v>

PecCat, sumant els dos espais no s'arriba al mínim de superfície útil proposat pel PecCat.

A banda dels equipaments culturals públics existeixen altres espais del municipi on també s'hi duen a terme activitats del calendari festiu, d'oci, juvenils o de reunió d'entitats i que cal tenir en compte:

- **Centre juvenil Satèl·lit**, centre juvenil situat a Montornès Nord. Disposa de serveis i espais permanents del centre com ara: Servei d'informació juvenil – Punt Jove, Aules d'estudi, Aula de noves technologies, Espai associatiu i Espai de dinamització juvenil.
- **Centre juvenil Sputnik** de nova creació i ubicat al sector de La Bòbila, més proper al centre del municipi. Disposa de 500 m2 distribuïts en dues plantes que inclouen espais per a la gestió, una sala polivalent amb accés a terrassa, sala d'estudis, sala taller i diversos espais exteriors per poder fer-hi espectacles i desenvolupar-hi activitats artístiques i un Gastrobar, una iniciativa del departament d'Ocupació, Promoció Econòmica i Comerç, per a l'impuls de projectes cooperatius d'economia social i solidària.
- **Carpa polivalent El Sorralet** apte per a la celebració d'esdeveniments esportius, socials i festius de gran format. Disposa d'una pista, de 55x35 metres, coberta amb una estructura lleugera i una sobrecoberta. Les dependències annexes a la pista acullen vestidors i serveis. La instal·lació té un aforament de 1.800 persones i està dotada de dues grades periscòpiques així com amb utilitatge i complements per a la pràctica esportiva.
- **Can Coll**, com a seu de la Colla de Geganteres. És un dels masos més antics del terme situat sobre el Torrent de Vinyes Velles. Al web municipal no se'n troba cap detall sobre el seu ús actual ni tampoc apareix en l'apartat d'equipaments.
- **Plaça Picasso** on s'hi duen a terme diferents activitats a l'aire lliure del calendari festiu.
- **Hotel d'entitats** per a reunions i actes de petit format del teixit associatiu. És un equipament municipal destinat a l'ús de les entitats i col·lectius de Montornès del Vallès, que va obrir les seves portes al juliol del 2016, i que es gestiona de manera participativa a través de la Comissió gestora d'entitats de l'Hotel. té 264,25 m2 útils distribuïts en dues plantes, disposa de 6 despatxos per a la gestió administrativa de les entitats, 5 sales polivalents per a activitats i reunions, i espais d'office i d'emmagatzematge de material.

2.2.3. Les dinàmiques culturals

Cicle festiu i esdeveniments anuals

Montornès del Vallès compta amb una sèrie de manifestacions culturals anuals (veure taula 12) que formen part del cicle festiu del municipi i d'altres, que no són originàries del cicle festiu i que degut al seu èxit, es van repetint any rere any. Quasi tots els esdeveniments que figuren en la taula següent reben la col·laboració de les entitats del municipi, essent les festes de Sant Joan, la Festa Major i les festes de Sant Sadurní on prenen més protagonisme.

Les manifestacions més vinculades a la cultura popular i festiva tenen un gran seguiment, sobretot les que es desenvolupen al carrer i són gratuïtes.

Taula 12. Esdeveniments anuals de Montornès del Vallès

MES	NOM ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ
Febrer	Carnaval	Els darrers anys a Montornès s'ha apostat pel Carnaval, amb una celebració de tota la litúrgia tradicional al voltant de la figura del rei Carnestoltes i els 7 pecats capitals. El model s'ha anat consolidant i a dia d'avui compta amb una important presència de públic. El Centre d'Estudis de Montornès del Vallès, amb el suport de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, vertebrava tota aquesta festa amb el protagonisme del Rei Carnestoltes i el seu seguici.
Maig	La Remençada	L'exhibició de la teatralització d'un dels esdeveniments històrics més importants de la història de Montornès. La proposta involucra a molta gent, tant a sobre l'escenari, de voluntariat o bé públic.
Juliol	Agenda d'Estiu	Conjunt de propostes de l'agenda de juliol amb la col·laboració d'entitats i diversos departaments del Consistori: <ul style="list-style-type: none">➤ Liceu a la fresca. Proposta del Gran Teatre del Liceu que s'ha fet des del 2016 (amb l'excepció del 2021 i 2022). Es projecta una òpera en pantalla gegant acompanyat d'un refrigeri gratuït. Segons l'ocasió es coordina amb un petit concert previ de la Societat Coral la Lira.➤ Cinema a la fresca. Diverses sessions i emplaçaments, un dels quals és al barri de Montornès Nord amb el suport de la Comissió de Festes de Montornès Nord.➤ Cinefòrum a la fresca organitzat pel Centre d'Estudis Montornès.

MES	NOM ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Espectacles familiars i espectacles de contacontes per a públic adult. ➤ Activitats a Mons Observans en el marc de “Nits d’estiu a la Romana” que impulsen els departaments de Patrimoni de Montmeló i de Montornès. ➤ Concert de grups locals amb l’Associació de Músics Masferrer i activitats juvenils diverses. ➤ Nit d’havaneres amb la Societat Coral La Lira.
Setembre	Festa Major de Montornès del Vallès.	<p>De la festa destaca la trobada de gegants, que inclou el ball dels Gegants de Montornès del Vallès, en Pere Anton de Rocacrespa i en Bartomeu Sala, personatges molt vinculats a la història i patrimoni local que protagonitzen també La Remençada.</p> <p>Cada entitat exposa les seves activitats per la Festa Major a la Comissió de Festes. A més, les activitats liderades per l’Ajuntament es defineixen en aquesta mateixa comissió, en què hi participen totes les entitats col·laboradores de la Festa Major i les persones a títol individual que ho demanen.</p>
	Urban Art Festival	Liderat per Joventut, i rep el suport del jovent a través dels pressupostos participatius i, per tant, pot ser que no tingui continuïtat si no és votada. Consta d’un torneig de bàsquet 3 contra 3, batalla de galls, exhibició de hip hop o pintada de <i>grafittis</i> .
Octubre	Jornades Europees de Patrimoni	Diverses visites guiades, teatralitzades, caminades i activitats al voltant del patrimoni arquitectònic del municipi: Castell de Sant Miquel, Mons Observans, la Torre del Telègraf o el refugi antiaeri 329 de Ca l’Arnau.
Novembre	Festes de Sant Sadurní	Festes històriques ja que Sant Sadurní, 29 de novembre, és el patró de Montornès del Vallès i és la Festa Major menuda de Montornès del Vallès. Les entitats també col·laboren amb diverses activitats.
	Fira Medieval (també es pot dur a terme a l’octubre)	Organitzada per la Unió de Botiguers i coordinada per una empresa especialitzada.
	Crispeta d’Or	Concurs de curtmetratges de producció casolana que promou el departament de Joventut a través dels pressupostos participatius i que, per tant, pot ser que no tingui continuïtat si no és votada.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni

A banda d'aquestes manifestacions, no podem oblidar les celebracions del calendari festiu comunes a tots els municipis com les Festes de Nadal amb la Cavalcada de Reis i la celebració de Cap d'Any, Sant Jordi i la Diada de l'11 de setembre, entre d'altres.

Formació, difusió i creació

Pel que fa a la **formació**, el Casal de Cultura concentra l'oferta formativa de Montornès del Vallès per al **públic adult**. La programació abasta tot un curs escolar, i puntualment també s'ofereixen tallers de més curta durada, tipus càpsules i engloba tallers dels següents àmbits:

- **Arts i manualitats:** restauració de mobles, ceràmica, pintura
- **Tecnologia:** fotografia digital i com a novetat càpsules de noves tecnologies centrades a l'ús del dispositiu mòbil i de diferents nivells.
- **Dances:** ventre, balls en línia
- **Salut:** ioga, meditació, pilates i hipopressius

Rebia aproximadament una mitjana de 500 inscripcions per trimestre (xifres del 2019) però la crisi provocada per la COVID-19 va anul·lar els tallers durant el 2020 i part del 2021. Tot just a l'octubre ha tornat a engegar el trimestre amb unes 150 usuàries i 16 tallers. De cara al primer trimestre del 2022, la previsió és arribar a una forquilla d'entre 420 i 500 usuàries totals. No existeixen memòries ni registre d'usuaris/es actualment, fet que ja recollirem a la secció de propostes, però per la informació extreta de les inscripcions, podem dibuixar el perfil d'usuària del Casal Cultural com el de dona, d'edat compresa entre els 40 i els 65, a excepció d'alguns tallers on trobaríem algunes usuàries més joves.

Pel que fa a l'**oferta formativa dirigida a infants i joves** trobem diferents projectes i línies d'actuació, recollits en el Pla Educatiu d'Entorn, que es duen a terme en diferents equipaments i en col·laboració entre diferents agents posant de manifest la transversalitat entre els diferents àmbits de les polítiques municipals:

- **Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre** ubicada a la tercera i la quarta planta compartint edifici amb la Biblioteca Municipal i la Sala d'Actes i compta amb uns 330 alumnes matriculats entre les 3 disciplines artístiques, fet que demostra l'èxit de la seva tasca. No només imparteix classes i tallers dins de l'Escola, sinó que també realitza formacions amb altres col·lectius de persones. Actualment duen a terme un taller d'iniciació a la guitarra flamenca als instituts, música en Família a la Llar d'Infants Pública El Lledoner, i música per a persones amb discapacitat.
- **Espais infantils Pintor Mir i La Peixera** que són espai destinats als infants, de P3 a 6è que, en funció del seu entorn immediat, duen a terme la tasca per a promoure l'aprenentatge, l'experimentació i el gaudi a través del joc. La línia pedagògica es basa en l'ús del joc com a eina educativa i en els valors del lleure amb diferents projectes:

- **Espais de joc per a infants i les seves famílies** entre 0 i 6 anys on on els infants puguin crear, descobrir, aprendre, imaginar i divertir-se.
- Propostes del programa trimestral ***Eduquem i Gaudim en família*** que recull les propostes familiars del municipi. L'objectiu és aglutinar tots **els tallers, xerrades, espais i esdeveniments que impliquen les famílies i que tenen un contingut educatiu** en diferents equipaments com el Centre Infantil Pintor Mir, la Biblioteca, l'Espai Cultural Montbarri o el Teatre Margarida Xirgu. Aquestes propostes es realitzen en col·laboració amb diferents equipaments i departaments (Cultura, Salut, Igualtat, Llar d'infants Municipal el Lledoner, Escola Municipal de Música, dansa, Aula de teatre i Biblioteca).
- **Treball comunitari** amb les famílies dels alumnes de l'escola Marinada.
- **Teatre social i Guitarra social**, apropant l'Escola Municipal de Música, Dansa i Teatre a alguns grups de l'escola Marinada.
- **Donant a conèixer la biblioteca** i els serveis que ofereix
- **Consell d'Infants** com a òrgan de participació a partir del qual els infants poden expressar les necessitats detectades i fer propostes de millora i, per tant, formar-se en els drets i deures dels infants.
- **Catàleg d'activitats educatives** destinades a infantil, primària, secundària i educació postobligatòria on s'ofereixen activitats a la comunitat educativa de diferents àmbits. El catàleg, amb una aproximació transversal, està liderat pel Departament d'Educació involucrant diferents agents del municipi i l'entorn immediat.

Inclou activitats mediambientals, de foment de la lectura, educació, educació artística, coneixement de l'entorn, coeducació i gènere, salut, educació viària, educació per a la cultura de pau i consum.

- **No existeix una oferta estable d'activitats de formació per als joves** liderada pel departament de Joventut ja que aquest àmbit s'estructura a partir de [pressupostos participatius](#). Per tant, són els joves els que s'impliquen, decideixen i porten a terme les propostes amb la col·laboració de l'equip de joventut. L'objectiu és crear un mecanisme educatiu en què tots els/les joves de Montornès puguin participar, decidir i ser protagonistes de la vida social del municipi.
- **Des de la biblioteca**, es promouen diferents propostes formatives en què infants i joves són els protagonistes com el taller de narrativa o bé les parelles del [Programa Lecxit](#) de la Fundació Jaume Bofill en què alumnes de secundària donen suport a alumnes de primària en la lectura per tal d'assegurar l'èxit educatiu.

En l'àmbit de **la difusió**, Montornès del Vallès té una programació trimestral estable d'exhibició d'arts escèniques anomenada **Montornès aixeca el teló**. Aquesta programació consta d'espectacles de música, titelles, teatre i dansa principalment i va dirigida a públic adult i públic familiar al Teatre Margarida Xirgu i a l'Espai Cultural Montbarri. Aquesta programació és hereva de la programació d'arts escèniques que es duia a terme a l'Espai Cultural Montbarri amb el nom *Montbarri aixeca el teló*. Amb la inauguració del Teatre Margarida Xirgu el 2019, la programació d'arts escèniques s'ha desplaçat al teatre i l'Espai Cultural Montbarri acull l'exhibició del Cicle Gaudí de cinema des del maig del 2021 i els muntatges de les companyies residents, com ara la companyia La Faràndula, i els de més petit format.

Montornès del Vallès forma part del programa Circuit de la Xarxa d'Espais Escènics de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona¹³. Si mirem la taula 13, amb dades del 2019 i el 2020, veiem com les xifres de funcions i d'assistents de Montornès del Vallès són superiors a la mitjana de municipis amb característiques similars. Per tant, observem l'esforç del Consistori per tal d'iniciar un programa estable d'arts escèniques al municipi, tot i amb la crisi provocada per la COVID-19 el 2020, quan es van incrementar el nombre d'assistents (de 880 a 1.360). D'altra banda, el nombre d'assistents per cada 1.000 habitants durant el 2019 en el cas de Montornès és significativament inferior davant de la mitjana de municipis amb un tram similar (55 a Montornès i 153 a la mitjana de municipis). Segurament és degut a un programa d'arts escèniques recent que cal anar consolidant, com mostra l'augment de les xifres, tot i les restriccions, al llarg del 2020.

Taula 13. Circuit d'Espectacles de l'Oficina de Difusió Artística 2019-2020. Detall.

	Funcions		Assistents	
	2019	2020	2019	2020
Montornès del Vallès	8	8	888	1.360
Mitjana municipis entre 5.000 i 20.000 habitants	6	4	796	419
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	49	31	11.720	5.253

	Funcions/1000 hab.		Assistents/ 1000 hab.	
	2019	2020	2019	2020
Montornès del Vallès	0	0	55	83
Mitjana municipis tram de població	1,10	0,80	153,00	80,00
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	0,60	0,40	156,00	70,00

Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona

¹³ Aquest programa ofereix diferents serveis destinats a millorar la gestió, la qualitat i els recursos dels equipaments escènics locals. Entre aquests serveis destaquen els llistats d'espectacles recomanats per la Comissió Assessoradora o bé el web públic Escenari amb catàleg d'espectacles o bé el programa Programa.cat en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya.

Les entrades de *Montornès Aixeca el Teló*, des de la irrupció de la COVID-19 i les restriccions imposades, es poden adquirir a través de la plataforma en línia Entrapolis¹⁴ i s'ha reprès la venda presencial d'entrades a taquilla. Aquest fet ha aportat efectes positius per la millora en la planificació, la facilitat de les gestions i unes dades, que actualment encara no s'han explotat i que poden ser una eina molt útil de cara a conèixer millor els tipus de públic que venen i aquells que no.

Pel que fa **als preus de les entrades**, el Consistori aplica bonificacions (entre el 50% i el 100% en funció de l'edat i les circumstàncies personals) en els preus de les entrades seguint la política de tarificació social que s'aplica a tots els serveis municipals. A més, el 2022 entra en vigor l'augment de les tarifes dels serveis culturals aprovat pel Ple Municipal (entrades a espectacles i preus dels tallers del Casal Cultural ja que no s'havien modificat des de l'any 2000), així com l'augment de les tarifes per als no residents al municipi. Amb l'entrada en vigor d'aquesta mesura es vol incentivar el consum cultural dels habitants de Montornès del Vallès i evitar que les entrades subvencionades vagin a parar fora del municipi. De tota manera, a partir de la informació aportada per les persones i ens entrevistats, podem concloure que no tots els espectacles programats esgoten entrades. Només les esgoten aquells espectacles orientats al públic familiar, amb un perfil més mediàtic com ,per exemple, el Mag Lari, els promoguts per l'Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre o bé les representacions del grup amateur La Faràndula. De moment, encara no s'han explotat les dades obtingudes amb la venda d'entrades en línia però podria ser un inici per tal d'anar coneixent l'audiència dels equipaments i quins són els no públics per tal de poder crear estratègies per anar-s'hi acostant. Per altra banda, és important afegir que el Teatre de Margarda Xirgu de Montornès del Vallès acaba d'incorporar-se també als Cercles de Comparació d'Espais Escènics de la Diputació de Barcelona per tal de poder disposar de dades.

Podem concloure que els criteris sobre quin tipus de cultura cal promoure al municipi i amb quines estratègies divergeix molt entre la ciutadania del municipi i, per tant, el ventall d'espectacles i manifestacions culturals ha de ser molt ampli per tal que la majoria de la ciutadania pugui trobar el seu espai. En aquest sentit, seria interessant en matèria de governança, implicar la ciutadania i escoltar la seva opinió en relació a la programació a partir d'enquestes o bé lligar-ho amb els pressupostos participatius +30 que es fa referència en el PAM.

Montornès del Vallès també forma part del programa **Anem al Teatre** de la Diputació de Barcelona que ofereix, en horari escolar, espectacles de teatre, música i dansa per als alumnes d'Educació infantil, Primària, Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius en algunes comarques de la província. En el cas de les comarques que no es poden acollir a aquest programa, com és el cas del Vallès Oriental, la Diputació publica una convocatòria anual per a la concessió de subvencions en règim de concurrència competitiva per a les programacions d'arts escèniques i musicals adreçades a escolars amb criteris i objectius similars a l'*Anem al teatre*.

¹⁴ <http://entrades.montornes.cat>

Taula 14. Dades d'assistents del Programa Anem al Teatre

	2018-2019	2019-2020
Municipis amb subvenció prov. Barcelona	55	43
Centres docents participants prov. Barcelona	451	290
Total espectadors prov. Barcelona	166.433	100.035
Total funcions prov. Barcelona	960	531
Municipis amb subvenció comarca Vallès Oriental	26	20
Centres docents participants comarca Vallès Oriental	120	112
Total espectadors comarca Vallès Oriental	70.364	48.354
Total funcions comarca Vallès Oriental	395	245
Total espectadors Montornès del Vallès	4.857	2.838

Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona

En termes de **difusió musical** a nivell municipal, a banda dels espectacles dins del Cicle *Montornès aixeca el teló*, no podem oblidar el Casal de Músics de Cal Masferrer, ubicat a la Masia Can Masferrer als afores del municipi, destinat a potenciar els joves músics del municipi. Disposa de 4 bucs d'assaig equipats amb bateria i equip de veu, una sala de concerts de petit format amb capacitat per a 70 persones i un espai exterior que permet programar activitats de gran format. Aquest equipament havia mantingut un calendari de concerts mensuals amb grups de diferents estils musicals i per a públic jove principalment. Actualment, aquesta activitat no s'ha reprès.

Pel que fa a la difusió de **les arts visuals**, actualment no hi ha cap equipament cultural del municipi amb un programa estable d'exposicions. Fins a mitjans del 2019 a Can

Saurina s'hi han fet exposicions vinculades a d'altres departaments del Consistori, conferències, xerrades, projeccions i altres actes socioculturals. La posada en marxa del Teatre Margarida Xirgu i el llançament de la programació estable d'arts escèniques, va marcar les prioritats de la política cultural del municipi. Anteriorment, abans de la remodelació de Can Saurina, el centre d'arts visuals estava ubicat a Can Xerracan, amb un programa d'arts visuals i pedagògic potent com a aposta personal de l'anterior tècnica de cultura, que era artista visual. Actualment aquest equipament no té un ús atribuït més enllà d'un espai cedit a les entitats per a guardar material, confeccionar vestits o bé el programa d'aliments frescos (Serveis Socials i Unió de Botiguers) i puntualment també s'hi fan activitats socio-culturals, així com campionats de petanca, perquè hi ha pista, al pati. Cal apropar les arts visuals a la ciutadania de Montornès del Vallès, utilitzant les instal·lacions de Can Saurina entre d'altres, i en la secció de propostes en presentarem l'estratègia.

En relació a **la promoció de la creació**, trobem el concurs de curtmetratges La Crispeta d'Or, lligada als pressupostos participatius i, per tant, sense continuïtat assegurada. L'activitat, que es repeteix cada dos anys, va sortir escollida a partir dels pressupostos participatius impulsats des de la Regidoria de Joventut. El concurs de curtmetratges d'edició domèstica per part de joves culmina amb una cerimònia d'entrega de premis que es celebra a l'Espai Montbarri. Des del Casal Masferrer, seu de l'Associació de Músics de Masferrer que s'encarrega de la gestió del programa d'activitats, formació i concerts en viu, es convoca anualment el concurs de música *Masferrer sona*, i també una mostra amb les bandes que assagen a la masia, sota el nom *Masferrer dona la nota*.

A banda de les dues iniciatives mencionades no existeix una política de suport a la creació en cap disciplina en concret per part de la Regidoria de Cultura. Seria desitjable poder comptar amb una estratègia de suport a la creació reforçant també la difusió en altres àmbits, a banda de les arts escèniques, i complementant l'oferta formativa per a tots els segments de població, més enllà dels infants.

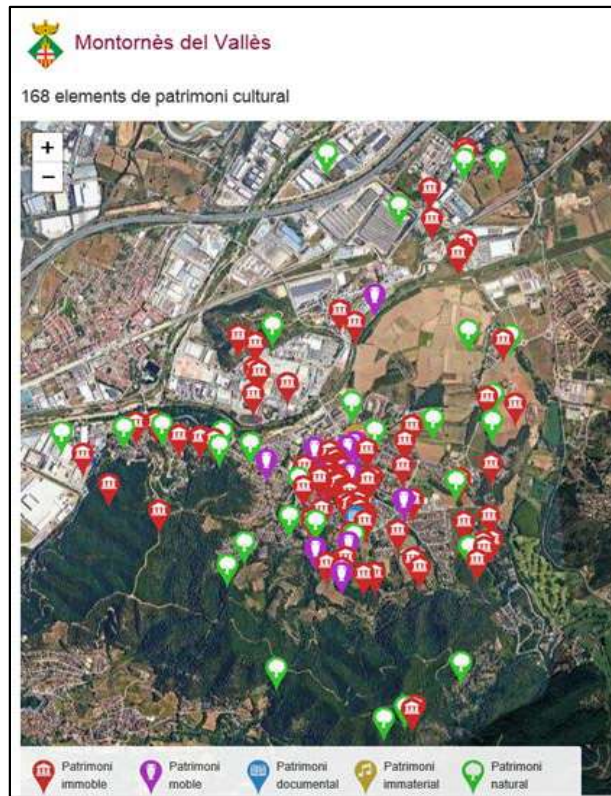
Patrimoni

L'Ajuntament de Montornès del Vallès va sol·licitar l'elaboració del Mapa de Patrimoni Cultural del municipi¹⁵ a l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona. Amb aquesta acció es volia poder recollir de forma exhaustiva tots els elements patrimonials culturals i naturals del municipi amb la intenció de conèixer la globalitat del patrimoni del seu terme municipal, a fi de vehicular les iniciatives pertinents per tal de gestionar-lo. Segons el mapa resultant, veure mapa 5, trobem 168 elements al municipi entre patrimoni immoble, moble, documental, immaterial i natural.

¹⁵ Mapa de patrimoni de Montornès del Vallès:

<https://patrimonicultural.diba.cat/municipi/montornes-del-valles/> (darrera consulta 8.12.21)

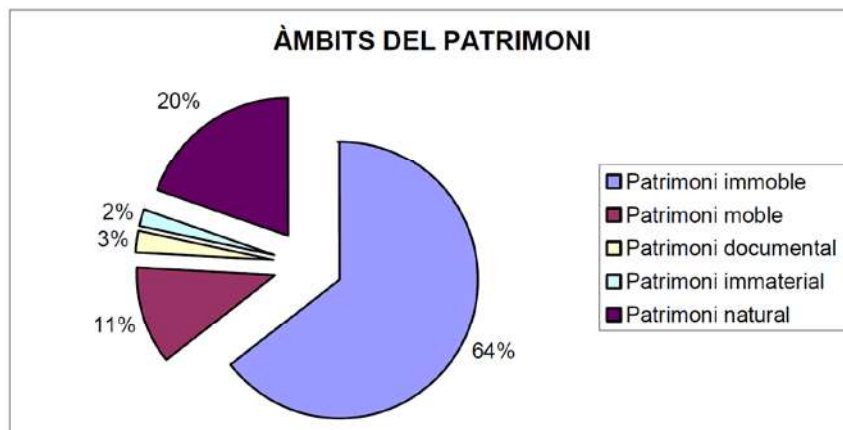
Mapa 5. Mapa de patrimoni cultural de Montornès del Vallès

Font: Mapa de patrimoni cultural de la Diputació de Barcelona

Pel que fa al Patrimoni immoble veiem (gràfic 10 sobre els àmbits del patrimoni) la importància que adquireix en el municipi arribant fins el 64% del total dels elements, un dels percentatges més alts entre els municipis inventariats per l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona.

Gràfic 10. Àmbits del patrimoni

Font: Memòria pública del Mapa de patrimoni cultural de Montornès del Vallès

Els elements patrimonials més destacats i icònics pel conjunt de la ciutadania de Montornès del Vallès són els següents:

- **Torre del Telègraf.** Declarada com a **BCIL** (Bé Cultural d'Interès Local) des del 2011. Construïda cap a 1848 com a equipament militar de telegrafia òptica, la torre va ser utilitzada només fins el 1862, data en què es va abandonar a causa de l'aparició de la telegrafia elèctrica. Durant 140 anys l'edificació va estar abandonada. L'any 2007 l'Ajuntament de Montornès va emprendre les tasques d'excavació, restauració i museïtzació que van culminar l'abril de 2013. La torre, tal com la veiem actualment, ha quedat restituïda en un intent de combinar l'aspecte que tenia a mitjans del segle XIX amb les millores tècniques de seguretat d'avui dia que possibiliten l'accés i la visita. Es poden concertar visites a través de l'Arxiu Històric Municipal.
- **Castell de Sant Miquel.** Declarat com a **BCIN** (Bé cultural d'Interès Nacional). Fortificació medieval que hi ha al punt més alt del municipi (436 m), en el límit amb Vallromanes, en un dels contraforts nord de la serralada Litoral. El desembre del 2017, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Montornès del Vallès, Vallromanes i la Diputació de Barcelona, es va aprovar el Pla Director del Castell de Sant Miquel on es detallaven les diferents fases d'intervenció i el Pla d'Usos. Aquest pla pretén garantir la pervivència del castell de Sant Miquel atenent als seus valors històrics, documentals i arquitectònics i té com a objectius:
 - **Aturar la degradació de les estructures.**
 - **Facilitar la visita i lectura arquitectònica del monument.** Establir uns paràmetres que permetin mantenir i potenciar les estructures del conjunt monumental per facilitar el seu ús i lectura arquitectònica.
 - **Implicació de la població local.**
 - **Ampliar la informació del conjunt monumental.** L'objectiu final és el de crear un nexa d'unió entre el poble i la seva història a través de l'arquitectura monumental del castell i del seu entorn.

Des de l'aprovació del Pla s'han anat seguint les diferents fases d'intervenció per tal d'aconseguir la consolidació de les restes actuals i evitar-ne el deteriorament. Les fases d'intervenció són 10, amb diferents campanyes d'excavació, per tal d'adequar el monument a la visita pública. Al llarg del 2021, s'ha dut a terme una fase d'excavació per tal de consolidar i recuperar l'estructura del castell. En el Pla d'Usos es menciona que l'accés al castell ha de ser lliure i ha de mantenir la seva actual funció social i la relació amb els seus visitants on ocasionalment es poden programar visites concertades i actes de tipus cultural que afavoreixin el coneixement i la divulgació del conjunt. El tècnic de patrimoni i l'arxiver municipal, durant l'entrevista que vam dur a terme durant l'elaboració del present diagnòstic, ens van informar sobre el pla d'obertura puntual amb visites concertades per a escoles i públic general ja que no està clar si s'obrirà al públic de forma permanent en un futur.

El patrimoni forma part de l'imaginari col·lectiu i, en especial **el Castell de Sant Miquel** que esdevé l'element més estimat. Hi ha diverses entitats que desenvolupen activitats socials, esdeveniments culturals de caire tradicional que tenen una vinculació amb el castell com el **Centre d'Estudis de Montornès del Vallès** (promovent la recerca, el seu estudi i divulgació), **Associació Excursionista Lleure Montornès** (organitzant caminades), **Associació La Remençada de Montornès del Vallès** (l'episodi de la història local que commemora la batalla duta a terme al castell de Sant Miquel) i la **Colla de geganters de Montornès del Vallès** (els gegants encarnen els dos protagonistes de la batalla que es va dur a terme al Castell de Sant Miquel).

- **Mons Observans Parc Arqueològic.** És un assentament romà construït al darrer terç del segle II aC dalt d'un petit turó de 120 metres d'altitud sobre el nivell del mar des d'on es podien controlar les principals vies de comunicació que recorrien per la plana. L'any 2008 el Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya va declarar l'assentament **Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN)** en la categoria de zona arqueològica. El conjunt museístic del Parc Arqueològic i Natural de Can Tacó - Turó d'en Roina Mons Observans, inaugurat el 27 d'octubre de 2012, també inclou un punt d'informació, una aula d'arqueologia i una aula dedicada a la natura, a més d'una esplanada central amb un petit amfiteatre.

No disposa de personal contractat específic i l'horari d'obertura es detalla en la seva pàgina web <http://www.monsobservans.cat/>. Hi ha programació regular i estable (tot i que s'ha vist interrompuda per la crisi de la COVID-19) que es duu a terme conjuntament amb l'Ajuntament de Montmeló a través d'una comissió de seguiment amb reunions regulars. Aquesta programació inclou visites guiades, teatralitzades, activitats per a escoles i programació especial durant algunes nits de juliol anomenades "Nits a la romana" de les que destaquen el sopar romà, les tertúlies literàries i espectacles de música i teatre.

- **Refugi antiaeri de Ca l'Arnau.** Protecció inexistent. Galeria subterrània construïda com a refugi de protecció pels soldats i aviadors que treballaven a l'aeròdrom 329 de la República, que s'ubicava a la plana per on avui passa l'autopista AP-7. Té gairebé 100 metres de longitud i 15 metres de profunditat al seu tram final. Es tracta d'un refugi antiaeri amb capacitat per a dues-centes persones. En un moment indeterminat de la postguerra, els accessos van quedar tapiats. El febrer de 2006, en el marc de les accions de restabliment de la memòria històrica i coincidint amb el 75è aniversari de la proclamació de la II República, es va obrir de nou la galeria. L'espai es troba en bon estat de conservació i actualment s'hi duen a terme visites guiades i teatralitzades diverses vegades a l'any. També es fan visites per a grup concertades.

Dins dels elements de Patrimoni moble que apareixen al Mapa de Patrimoni Cultural destaca el **Terminus Agustalis**. Pedra de terme d'època romana, del primer quart de segle I d.C., formada per dos blocs de gres i un coronament motllurat que acaba en pulvínul a la manera d'un altar. Es tracta d'una fita termenal d'època de l'emperador

August que delimitava el territori de dues ciutats. Com que el text està seccionat, no es pot saber de quines ciutats es tractava. Es troba en la planta baixa de Can Saurina.

El patrimoni documental del municipi està format per diversos fons:

- **Can Masferrer.** Fons patrimonial d'alt interès per a la història local. Està format per 48 pergamins i més d'un centenar de documents en paper. Els més antics daten del segle XIV, alguns dels quals donen notícia de fets de 1280. El fons permet resseguir la línia evolutiva de les nissagues que van regentar can Masferrer durant més de sis segles.
- **Arxiu Municipal de Montornès del Vallès.** El principal és el fons de l'Ajuntament de la vila. Es tracta de la documentació generada i rebuda per la institució del govern local des del segle XIX fins a l'actualitat. Els fons que es custodien a l'Arxiu Municipal són de procedències diverses:
 - Fons de l'Ajuntament de Montornès
 - Fons de la Mutualitat de Sant Isidre
 - Fons del mas de la Torre (Manso Calders)
 - Fons de la nissaga dels Montornès
 - Fons del Sindicat Agrícola de Montornès
 - Fons de la Lliga de Propietaris de Montornès
 - Fons de l'Ateneu Obrer Montornesenc
 - Fons del Patronat Local d'Homenatge a la Velleja

Pel que fa al patrimoni natural Montornès forma part del **Parc de la Serralada Litoral** zona d'interès segons el Mapa de Patrimoni Cultural¹⁶. La serralada Litoral s'eleva entre la costa i la plana del Vallès i constitueix una cadena muntanyosa d'altitud moderada, que mai sobrepasa els 600 metres. Està plena de restes arquitectòniques i arqueològiques, des de dòlmens fins a masies passant per restes ibèriques, ermites i castells. La protecció d'aquest territori es va iniciar amb la creació, el 15 de maig del 1992, del Parc de la Serralada Litoral.

La difusió, gestió, recerca i assessorament acadèmic al voltant del patrimoni i història local es duu a terme a través de l'**Arxiu Històric Municipal** amb les figures de l'Arxiver Municipal i el tècnic de patrimoni.

Pel que fa al patrimoni documental: L'Arxiu ofereix vuit punts de consulta per als usuaris. A banda del servei de reprografia, informació documental i bibliogràfica especialitzada en temàtica local, consulta de documents, servei de préstec intern i assessorament en la recerca de temes d'estudi, l'Arxiu Històric Municipal duu a terme una gran labor de **difusió**.

- **Visites d'alumnes dels centres docents del municipi**, elaboració de material didàctic i tallers participatius.
- **Xerrades sobre la història de Montornès** a grups escolars i a grups de les sessions d'acollida de migrants.

¹⁶ <https://patrimonicultural.diba.cat/element/parc-de-la-serralada-litoral>

- **Assessorament** a alumnes de tots els nivells escolars en treballs de recerca relacionats amb la història i el patrimoni cultural de Montornès del Vallès.
- **Producció i edició de documentals sobre la història de Montornès** en base a entrevistes fetes a persones del poble. S'han fet 4 documentals sota el títol *Parlem de Montornès: L'evolució del poble / El trasbals de la Guerra / 50 anys de Montornès Nord / Tradicions i lliure*.
- **Convocatòria de la beca de Recerca Històrica** bianual, entre 2002 i 2018. Els treballs resultants han estat publicats en la Col·lecció Premi Montornès de Recerca. S'han publicat fins ara 10 estudis.
- **Convocatòria de les Sessions d'Estudis Montornesencs** juntament amb el Centre d'Estudis de Montornès del Vallès (CEMV). Publicació de les ponències. Fins ara publicades la primera i la segona Sessió. El novembre passat s'ha celebrat la tercera Sessió, les ponències de la qual es publicaran l'any 2022.
- **Tertúlies *El Temps Retrobat*** coorganitzades amb la Biblioteca de Montornès del Vallès. S'han celebrat diverses edicions mensuals entre el 2017 i el 2019 (les restriccions de les activitats presencials imposades degut a la pandèmia les van aturar). Conversa intergeneracional sobre diferents temàtiques de la història local. S'han publicat les de 2017, 2018 i 2019.

Pel que fa als elements patrimonials, les funcions que duu a terme són:

- **Gestió, preservació i dinamització dels elements patrimonials:** Castell de Sant Miquel (Montornès del Vallès i Vallromanes), assentament romà de Mons Observans (Montornès del Vallès i Montmeló), torre del Telègraf i refugi antiaeri de Ca l'Arnau són els més representatius.
- **Visites per centres educatius locals** a través del catàleg municipal d'activitats educatives (Departament d'Educació) a tots els elements patrimonials, incloent l'activitat "Tomb per la història de Montornès", una ruta urbana que descriu de manera àmplia tot el desenvolupament del municipi.
- **Visites concertades als elements patrimonials** dirigida als diferents col·lectius proposats per l'Ajuntament o concertats amb grups de la ciutadania.
- **Projectes de conservació i recerca històrica i arqueològica.** El cas més notable és el del Castell de Sant Miquel, que liderem des del servei de patrimoni històric municipal.
- **Castell de Sant Miquel,** és el tècnic de patrimoni de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni l'encarregat de participar **en les diverses campanyes d'excavació** que s'han dut a terme per tal preservar i condicionar l'estructura amb l'objectiu final de condicionar-lo per a la visita.
- **Supervisió de les actuacions vers dels elements històrics** en base a la seva categoria de protecció patrimonial (BCIL's i BCIN's).
- **Inventaris de peces arqueològiques i objectes dipositats a l'Arxiu Municipal** adquirits fruit de donacions o d'intervencions arqueològiques produïdes al municipi.
- **Planificació i difusió d'activitats relacionades amb el patrimoni,** com Jornades Europees de Patrimoni (octubre) o Dia Internacional dels Monuments (maig).

Pel que fa a la **difusió del patrimoni natural**, cal assenyalar que depèn de l'àrea de Medi Ambient del Consistori i no se n'està treballant la difusió ni la col·laboració amb l'àrea de Patrimoni o bé altres agents del territori (altres consistoris, Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona, Consorci del Besòs etc.). No hi ha itineraris actuals combinant patrimoni natural i patrimoni arquitectònic dins del terme municipal de Montornès. Només trobem la col·lecció *Estimo Montornès*¹⁷, que es va publicar entre el 2005 i el 2012 amb el suport de la Diputació de Barcelona, i que està penjada al web municipal formada per una quinzena de fascicles monogràfics de 12 pàgines cadascun. Cada número proposa una excursió per conèixer els paratges més interessants del municipi i realitzar una pràctica de ruta complementària a les explicacions.

A banda, **falta senyalització física dels elements patrimonials dins del terme municipal i d'una xarxa d'itineraris que hi portin**. Pròximament es posaran 8 tòtems repartits pel municipi amb codis QR per tal d'accedir al contingut informatiu sobre l'element patrimonial; és un inici però no és suficient. Des de l'àmbit de Patrimoni es veu amb bons ulls la ubicació d'un punt d'informació sobre els itineraris i els elements patrimonials del terme municipal. Aquesta reivindicació s'ha recollit per part de l'Equip de Govern i cal veure si es durà a terme.

Les sinèrgies entre la difusió dels elements del patrimoni natural i arquitectònic donen molt bons resultats i és una bona via a explorar en l'apartat de propostes ja que la zona disposa de força elements patrimonials d'interès que pot contribuir també a la promoció del municipi.

Pel que fa la promoció del municipi, l'Arxiu ha col·laborat en l'elaboració recent d'un vídeo de promoció de curta durada proposat pel Consell Comarcal del Vallès Oriental. A banda d'aquesta col·laboració, no existeixen sinèrgies amb el Departament de Promoció del Consistori.

En qüestions de patrimoni, des de la Regidoria i l'Àrea de Ciutadania es confia en el criteri dels tècnics especialistes, l'arxiver municipal a jornada completa i el tècnic de patrimoni (licitació a 20 hores setmanals). No hi ha unes línies estratègiques a seguir, més enllà d'encàrrecs concrets com ara el vídeo de promoció esmentat o visites concertades dirigides a diferents col·lectius. Tampoc no hi ha reunions de coordinació a nivell formal amb la resta de la Regidoria de Cultura o bé amb d'altres departaments que interactuen directa o indirectament amb el patrimoni. En el cas de Territori, a l'hora de projectar infraestructures s'hauria de comunicar a Patrimoni per tal que es puguin supervisar que no hi hagi elements patrimonials en el subsòl que puguin quedar afectats.

El patrimoni i la història local són clars vertebradors de la cohesió social, el sentiment de pertinença i alhora de la promoció exterior del municipi. Des del punt de vista de política municipal, és important tenir una estratègia transversal en patrimoni i història local per tal de dimensionar els recursos disponibles i les tasques a realitzar.

¹⁷ https://www.montornes.cat/seu_electronica/linies-actuacio-i-campanyes-especificques/estimo-montornes

Lectura pública

La Biblioteca de Montornès del Vallès és l'agent del territori dedicat al foment de la lectura pública i la difusió del coneixement. Els seus objectius, extrets del Pla d'Acció 2021 de la Biblioteca, estan alineats amb els objectius del PAM i del Pla d'acció de la Gerència de Serveis Bibliotecaris XBM:

- Potenciar la descoberta de coneixement i l'aprenentatge, així com la capacitat digital.
- Vetllar pel desenvolupament lector, i de l'escriptura com a recurs d'aprenentatge, oci i salut.
- Compromís cap a l'educació inclusiva, la igualtat, la cohesió social i el benestar de la ciutadania.
- Promoure la trobada intergeneracional i l'apoderament dels més vulnerables.
- Oferir un programa d'activitats culturals, educatives i lúdiques, compartit també amb projectes i accions d'altres serveis i entitats municipals.
- Vetllar per l'eficiència i l'eficàcia en relació a què els recursos invertits en el servei de biblioteca reverteixin el màxim possible en la ciutadania.

En els objectius ja s'hi deixa **entreveure la transversalitat** amb altres regidories i àrees municipals com ara Educació, Igualtat, Salut i altres entitats municipals.

En la seva oferta hi trobem activitats amb diferents finalitats: promoció de la lectura, extensió bibliotecària i aquelles recollides dins del Pla Educatiu d'Entorn.

Activitats de promoció de la lectura per a diferents públics:

- *Nascuts per llegir. L'Hora menuda.* Contes per a infants de 0 a 3 anys setmanals.
- Tres Clubs de lectura per a adults mensuals:
 - Amb perspectiva de gènere
 - Poesia
 - Parlem de llibre
- Club de lectura infantil mensual *l'Arbre de les històries* per a nens i nenes de 3er a 6è de primària
- Club de lectura juvenil mensual : Recomanacions de lectures juvenils a la carta.
- Programa LECXIT de la Fundació Jaume Bofill amb parelles d'alumnes de 4t d'ESO que fan de mentors/es a alumnes de primària en l'àmbit de la lectura. Enguany no es duu a terme degut al COVID però anteriorment els participants van fer grup, hi havia cohesió però mancava un espai on els nois i noies d'ESO es poguessin reunir.
- *Veus amb altaveus.* Jocs i lectures en veu alta per a infants de 8 a 9 anys per a entrenar la fluïdesa i la confiança davant la lectura d'un text.
- Xerrades dins del programa *Eduquem i Gaudim* organitzades de manera transversal entre la Regidoria d'Educació, Cultura i altres agents del municipi.
- Visites escolars de la Biblioteca de Montornès del Vallès.

Activitats d'extensió bibliotecària:

- *De cap als llibres:* projecte de foment de la lectura amb les perruqueries del municipi. Servei de préstec des de perruqueries i altres comerços del municipi.
- Caixa de llibres infantils a la zona d'espera del Centre d'atenció primària, situat al davant de la biblioteca.
- Servei de préstec a domicili per a persones amb mobilitat reduïda o bé gent gran iniciat durant la pandèmia i que ha tingut gran èxit.
- Trucades a gent gran per tal de facilitar la connexió als formats d'activitats en línia.

Activitats dins del Pla Educatiu d'Entorn dirigides als centres escolars i els seus professionals:

- Taller de poesia
- Taller de narrativa
- Maletes viatgeres que són buides i els alumnes han d'omplir-les amb els llibres que han llegit.
- Debat a Bat per a públic juvenil
- Lots de llibres a les escoles i lots a la carta
- Prescripció lectora
- Assessorament a les biblioteques escolars. De cara al curs 2022-2023 s'iniciaran clubs de lectura i formació per a professionals.

Altres activitats que s'hi duen a terme:

- **Tandem: conversa i pràctica d'idiomes.** Sessions d'una hora setmanal amb l'objectiu de mantenir el nivell de conversa (català, anglès, francès i alemany).
- **Taller de costura.** Compartir l'afició de cosir, fer ganxet o mitja
- Puntualment també es fan activitats com: Taller de narrativa, Laboratoris de contes per a infants, BiblioLab. Laboratoris d'experimentació temàtics, Contes per a adults, Visites d'autors i Xerrades.

Donant un cop d'ull al Pla d'Acció 2021 de la Biblioteca de Montornès i recollint els comentaris de la directora de la biblioteca durant l'entrevista que vam dur a terme, es poden resumir els aspectes a millorar i els que ja funcionen amb les accions¹⁸ de la Biblioteca actual.

Aspectes a millorar:

- Poca visualització de l'edifici de la biblioteca. Itinerari poc il·luminat i poc atractiu a l'hivern. Caldria visualitzar més l'oferta d'activitats de la biblioteca. Es detecta que hi ha usuaris a qui no arriba la informació referent a l'activitat de la biblioteca després del confinament.

¹⁸ Els espais i dotació les hem analitzat a la secció d'equipaments

- Manca d'un espai juvenil a la Biblioteca i de promoció de la lectura en col·laboració amb la Regidorada de Joventut que en regir-se per pressupostos participatius, la lectura no hi té cabuda.
- Burocràcia excessiva per a cada contractació. S'allarga mesos en els casos d'autors que venen, ponents xerrades, idiomes.
- Amb motiu de l'emergència sanitària CÒVID 19: Alt percentatge de gent gran sense possibilitats de seguir la comunicació virtual amb la biblioteca degut a la bretxa digital. Pèrdua d'assistents virtuals respecte a les activitats presencials habituals.

Punts forts:

- Treball transversal amb altres agents formant part de les reunions del Pla Educatiu d'Entorn el qual engloba projectes com l'Espai de Debat Educació, Montornès Municipi Lector, i el programa d'activitats *Eduquem i gaudim*, juntament amb Infància i Educació.
- Oferta de serveis i projectes d'extensió bibliotecària: posada en marxa del préstec domiciliari per al públic que no es pot desplaçar i auge de l'assessorament a biblioteques escolars.
- Amb motiu de l'emergència sanitària CÒVID 19: Activitats en format virtual: xerrades, converses i prescripció lectora que poden arribar a més públic interessat.
- Formar part del programa *Eduquem i gaudim* juntament amb els departaments d'educació i infància, com a plataforma de promoció de la col·lecció.

Comunicació

Totes les persones entrevistades coincideixen en el fet que la informació no acaba d'arribar a la ciutadania. No existeix una Agenda Cultural única on quedi compilada tota l'activitat de l'Àrea de Cultura que integri els diferents àmbits: Patrimoni, Cicle Festiu i la Programació cultural en coordinació amb els diferents equipaments on té lloc: Biblioteca, Escola Municipal de Música, dansa i Aula de teatre, Casal Cultural, Espai Cultural Montbarri i Can Saurina. Caldria unificar la programació cultural en una sola publicació en diferents formats (paper, digital, cartellera en els equipaments) per tal que la ciutadania hi tingui un accés més directe i és una acció que desenvoluparem a la secció de propostes.

Pel que fa als diferents elements comunicatius amb els seus respectius formats els hem recollit a la taula 15 i a continuació anirem descrivint l'ús que se'n fa de cadascun d'ells.

Taula 15. Resum elements de comunicació de l'activitat cultural a Montornès del Vallès

FORMAT DIGITAL	FORMAT PAPER	ALTRES FORMATS
Web Consistori. Secció Cultura	Butlletí municipal	Ràdio Montornès
Xarxes socials	Programa de mà <i>Montornès aixeca el teló</i>	
Butlletí digital	Programa de mà tallers Casal Cultural	
App Montornès		

Format digital:

Secció de Cultura en el web de l'Ajuntament de Montornès del Vallès

[Secció de Cultura](#) en el web de l'Ajuntament de Montornès del Vallès on hi consta informació dels espectacles programats al cicle trimestral de música i arts escèniques *Montornès aixeca el teló* que enllaça amb la plataforma digital Entrapolis per a comprar les entrades. També apareix un calendari on es pot clicar i veure què hi ha programat per aquella data en els diferents equipaments del municipi. Per últim, hi ha un llistat dels equipaments culturals i les activitats que s'hi duen a terme amb un enllaç a la secció d'equipaments del web i els principals actes del cicle festiu local. A continuació, hi figuren notícies destacades en matèria de cultura relacionades amb el municipi, un llistat d'enllaços amb l'enllaç al tràmit per a la cessió d'espais o la sol·licitud de la beca de recerca històrica i els serveis que s'ofereixen des de l'àmbit de cultura com ara cursos de català i l'oferta formativa del Casal Cultural.

No existeix un web propi de Cultura amb una visió global de cultura al municipi, on hi hagi recollida tota la informació relativa a la vida cultural com en el cas de Joventut, amb els diferents àmbits clicables i amb el contingut pertinent centralitzat. La idoneïtat d'una pàgina de Cultura des d'on poder accedir a tots els equipaments, amb les respectives activitats, accés a cessió d'espais, compra d'entrades i entitats seria desitjable.

Xarxes socials

Cultura Montornès té perfil obert a [Facebook](#) i [Instagram](#) des de l'abril 2021 i es es va comptar amb el suport d'una empresa externa per a gestionar-los. Al mes de juny, des de la Regidoria i l'Àrea de Ciutadania es va valorar que no calia continuar amb aquest suport i des de llavors la tècnica especialista de Cultura i Festes s'encarrega de planificar, crear continguts i penjar-los a les xarxes.

➤ Instagram

Es va penjant l'actualitat relacionada amb l'activitat cultural al municipi. Els seus posts i stories estan dividits en Casal Cultural, Cicle festiu, Cinema i Teatre. S'hi realitzen sorteigs d'entrades i altres premis. Té 960 seguidors (maig 2022), més que el perfil de Facebook.

➤ Facebook

Es va penjant l'actualitat relacionada amb l'activitat cultural al municipi, el que es farà i es repassa el que s'ha fet. Compta amb 171 seguidors, menys que els seguidors que té a Instagram.

La Biblioteca de Montornès del Vallès també disposa d'un perfil a [Instagram](#), [Facebook](#), [Twitter](#) i [Youtube](#). L'Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre també disposa de perfils a [Instagram](#) i [Facebook](#).

Butlletí digital

Al web municipal, a la [secció de butlletí digital](#), introduïnt un correu electrònic et pots donar d'alta dels diferents àmbits que apareixen i estar informat.

Pel que hem pogut recollir a les entrevistes, aquest element no és gaire conegut per la ciutadania i s'utilitza poc.

App Montornès

Aplicació del Consistori per a dispositius mòbils que conté notícies i una agenda on apareixen tots els esdeveniments de Montornès del Vallès.

Format paper:

- **Butlletí municipal [Montornès Viu](#).** És mensual hi apareix l'actualitat del municipi i es troba també penjat al web del Consistori en format pdf i es pot descarregar.
- Programa de mà tallers Casal Cultural.
- Programa de mà Montornès aixeca el teló.
- Díptics informatius sobre patrimoni publicats per Arxiu Municipal
- Programes i altres materials comunicatius dels esdeveniments del cicle festiu.

Altres formats:

- **[Ràdio Montornès](#)** funciona amb personal municipal, tant a nivell tècnic com de locutors/es. També compta amb diferents col·laboradors externs. Es parla de tot tipus de programació, incloent-hi la programació cultural. És comú intervenir des de Cultura en *Las mañanas* de Ràdio Montornès quan hi ha programacions específiques (inici temporada *Montornès aixeca el teló*, o bé el Casal de Cultura).

A banda, hi ha programes específics on també s'aborda programació cultural, com *La Intersecció*, per exemple, on apareixen les entrevistes a actors/actrius, directors/es dels espectacles que portem des de Cultura.

Transversalitat en les polítiques culturals municipals

El concepte de cultura com a element transversal en les polítiques locals té el seu origen en l'**Agenda 21 de la Cultura**¹⁹, aprovada el 2004, durant la reunió de l'**organització mundial Ciutats i Governos Locals Units (CGLU)** que representa el 70% de la població mundial davant les Nacions Unides. Aquest text recull la centralitat de la cultura entenent **que hi ha una clara interrelació entre les polítiques culturals i les altres polítiques municipals pel desenvolupament local sostenible.**

A més, el 2015 la Comissió de Cultura de la CGLU va aprovar una sèrie de Compromisos i Accions²⁰, que complementen la Agenda 21 de la cultura, per a guiar l'acció dels governs locals.

Els "Compromisos" tenen nou apartats, estructurats de la següent manera:

- 1. Drets culturals**
- 2. Patrimoni, diversitat i creativitat**
- 3. Cultura i educació**
- 4. Cultura i medi ambient**
- 5. Cultura i economia**
- 6. Cultura, equitat i inclusió social**
- 7. Cultura, urbanisme i espai públic**
- 8. Cultura, informació i coneixement**
- 9. Governança de la construcció d'òrgans.**

Aquests nou **compromisos sintetitzen la dimensió cultural d'una ciutat sostenible.** Cadascun incorpora **diverses accions concretes**, que **guien el treball dels governs locals** adherits a l'Agenda 21 de cultura, que els permeten **autoavaluar el grau de compliment de la mateixa i promoure una millor implementació de polítiques i estratègies públiques** per a fer de la sostenibilitat la base de les polítiques culturals dels governs locals i així fer factibles els drets culturals.

¹⁹ Per a consultar l'Agenda 21 de la Cultura: <https://www.agenda21culture.net/es/documentos/agenda-21-de-la-cultura>

²⁰ Per a consultar els Nou Compromisos: <https://www.agenda21culture.net/es/documentos/cultura-21-acciones>

Així doncs, en el cas de Montornès del Vallès, ja hem anat desgranat prèviament què s'està fent en molts àmbits que formen part d'aquestes categories i ara volem posar l'accent en el treball que s'està duent a terme o bé les mancances en relació a:

- **Cultura i medi ambient**
- **Cultura i educació**
- **Cultura, equitat i inclusió social**
- **Cultura, informació i coneixement, centrant-nos en la cultura digital.**
- **Cultura i salut.** Tot i que no apareix en aquests nou compromisos del 2015, tal i com la pandèmia ha posat de manifest, l'aliança entre aquests dos àmbits.

Cultura i medi ambient

L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible no recullen la cultura com a pilar de la sostenibilitat de forma oficial. De tota manera, s'està treballant des de diversos fronts per tal d'incloure la cultura com a quart pilar de la sostenibilitat.

En el context espanyol, per exemple, la xarxa interdisciplinària REDS (Red Española para el Desarrollo Sostenible) ha fet una primera guia per tal d'integrar l'Agenda 2030 en el sector cultural.²¹ En el cas de la Diputació de Barcelona, i especialment en l'Àrea de Cultura, podem veure com s'han traduït també els 17 ODS en diversos objectius estratègics. Entre aquests, destaca la promoció de l'accés de tota la ciutadania a l'oferta cultural dels municipis de la província, amb iniciatives que atreguin nous públics i amplïïn les activitats que s'ofereixen a les xarxes culturals locals per tal d'avançar en la concepció de la cultura com una eina de transformació social.

En els darrers anys, un gran nombre de governs locals han partit de la cultura com a pilar de desenvolupament sostenible per tal de transcendir de l'àmbit cultural i treballar també la cultura des de la sostenibilitat.

En el cas de Montornès de Vallès, volem recollir la iniciativa de la Biblioteca per tal de facilitar la descoberta de l'entorn a partir dels ODS i la sostenibilitat ambiental amb la finalitat de:

- Donar a conèixer els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- Posar de rellevància la importància de cuidar la natura.
- Donar a conèixer el treball del Consorci del Besòs a Montornès i el seu equip especialista de rellevància europea.

Entre les accions que contempla hi ha la d'iniciar converses amb **la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM)** per a plantejar un Bibliolab sobre el treball de recuperació del riu Besòs que s'està portant a terme.

Voldríem deixar palès que encara caldria treballar més els vincles existents entre cultura i sostenibilitat en les polítiques municipals per tal de poder dur a terme més accions.

²¹ Per a descarregar la guia: <https://reds-sdsn.es/publicacion-hacia-una-cultura-sostenible-guia-practica-para-integrar-la-agenda-2030-en-el-sector-cultural>

Cultura i educació

En la transversalitat de la cultura amb altres àrees, l'educació hi té un paper principal. Son complementàries i interdependents pel fet que la cultura és el medi on es desenvolupa l'educació, al mateix temps que l'educació és el vector pel qual es transmet la cultura. Per tant les sinèrgies entre les dos àmbits son tant necessàries com inevitables.

Per avançar en la **interdependència entre cultura i educació**, cal apostar-hi a nivell local. Per exemple, amb la vinculació de les escoles en la vida cultural dels municipis i amb els equipaments locals, com ara escoles de música, biblioteques, centres culturals, etc. i en la transmissió de la memòria col·lectiva a través del patrimoni o bé la formació cultural dels públics del futur.

En el cas de l'Ajuntament de Montornès es treballa per oferir oportunitats educatives al llarg de la vida, millorar l'èxit educatiu i fomentar la cohesió social del municipi. El departament d'Educació, juntament amb altres departaments municipals, desenvolupa polítiques educatives en aquest sentit a través d'equipaments, serveis i projectes que ja hem anat presentant i que voldríem unir en aquest apartat com ara:

- **Pla Educatiu d'Entorn curs 2021-2022. A partir d'un conveni** entre l'**Ajuntament de Montornès** i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.²² L'objectiu del projecte és donar una **resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves**. D'aquesta manera, es pretén treballar per la convivència i la cohesió social, així com afavorir l'èxit educatiu de l'alumnat en totes les dimensions: personal, acadèmica, social, laboral i la promoció de l'educació intercultural. Per assolir-ho, s'ha implicat diversos agents culturals del municipi que treballen conjuntament.
- **Projecte *Eduquem i Gaudim***. Programa trimestral que oferta xerrades i activitats amb continguts educatius per a famílies de forma coordinada amb altres departaments i equipaments (Biblioteca, departaments de Cultura, Igualtat i Salut, Escola Municipal de Música).
- **Catàleg d'Activitats Educatives** que ofereix activitats d'acompanyament a l'escolaritat que complementen la tasca docent i permeten aprofundir en competències i continguts del currículum amb la col·laboració de diferents departaments i agents municipals (Igualtat, Cultura, Esports, Medi Ambient, Promoció Econòmica, Joventut, Salut, Consum i Aula de Teatre).
- **Consell d'Infants** com a òrgan de participació dels infants i per vincular-los als pressupostos participatius.
- **Pla Montornès municipi lector** amb accions per a potenciar i millorar la lectura (saber llegir, llegir per aprendre i gust per llegir) i l'hàbit lector. Aquest curs està

²² Per a descarregar-se el document: <http://www.montornes.cat/ambits/educacio>

centrat en el suport al professorat i als centres educatius a través de les biblioteques escolars i el foment a la lectura amb col·lectius específics: infants (programa LECXIT, que es basa en el foment a la lectura per a l'èxit educatiu amb parelles formades per a voluntaris i els infants a qui cal donar suport, tallers als centres educatius, tallers de narrativa i poesia; joves (en coordinació amb el Departament de Joventut) i famílies. Accions principals:

- Impulsar clubs de lectura com a activitats extraescolars a les escoles de primària.
 - Donar visibilitat a la lectura en l'espai públic: nova zona de *Bookcrossing* a tres places del municipi.
 - Seguiment de les biblioteques escolars i formació de professionals educatius.
 - Impulsar el servei a domicili per a gent gran o amb dificultats de mobilitat, a càrrec del personal de la biblioteca en col·laboració amb el Departament de Serveis socials.
- **Projectes socials de l'Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre** implicant diversos departaments municipals per tal de democratitzar l'accés a l'educació artística en horari lectiu i no lectiu: tallers de teatre social, dansa i el projecte Big Band amb l'Escola Marinada (ressaltant el paper de la música per a incidir positivament en la motivació, actitud, implicació i rendiment escolar).

Cultura, equitat i inclusió social

“L'equitat en la cultura, o la igualtat d'oportunitats de tota la ciutadania per exercir els drets culturals, no és, en termes generals, una qüestió que aparegui d'una manera explícita en les polítiques culturals dels ajuntaments. Tot i haver fet algunes passes endavant, no és una qüestió que es trobi, ara per ara, entre els objectius o criteris prioritaris de l'acció pública en matèria de cultura. Tanmateix, **garantir els drets culturals per al conjunt de la ciutadania** requereix posar sobre la taula, cada vegada més i directament, tot allò que fa referència a **les desigualtats** o -a l'altra cara de la moneda- **l'equitat, també en cultura.**”²³

En el cas de Montornès del Vallès és rellevant parlar de l'equitat en la participació cultural de la ciutadania i de les desigualtats en l'accés a la cultura i els diferents factors que les provoquen com ja hem apuntat prèviament:

- La diversitat en els recursos de la població a nivell socioeducatiu.
- La diferència condicionada per gènere, edat o bé codi postal, amb el cas de Montornès Nord com a exponent.
- Desconnexió de part de la ciutadania com a resultat de la manca d'interacció social, molt accentuada degut a la pandèmia, o bé la bretxa digital que afecta a diferents col·lectius: gent gran o bé a població que no té accés als recursos digitals.

²³ L'equitat en les polítiques culturals. Estudi de casos amb metodologia de recerca participativa. Informe global, Diputació de Barcelona, 2019. Es pot consultar al web del CERC: <https://www.diba.cat/es/web/cerc/recerca>

- Combinació dels factors exposats.

Tradicionalment, tendim a focalitzar la visió sobre les desigualtats en la participació cultural en l'encaix entre l'oferta de serveis per part d'unes institucions (Consistori) i la demanda del públic (un públic, en concret). Les polítiques culturals municipals se centren doncs a fer convergir aquesta oferta concreta amb una demanda concreta. Per tant, el dret a la participació cultural molts cops està centrada en les institucions que generen aquesta oferta i quan el públic no respon, aquestes ho perceben com una frustració perquè no venen, no estan interessats, implicats o no estan qualificats. Aquest seria també el moment en què es troba Montornès, on des del Consistori es percep que els esforços que s'estan duent a terme no donen els fruits esperats. Evidentment cal incentivar les diferents formes de participació de la ciutadania en la vida cultural impulsada pels poders públics i garantir que hi tinguin accés, però és important no oblidar que cal identificar i valorar les capacitats de la ciutadania per implicar-se en pràctiques culturals fora dels radars institucionals. Potser cal veure si passen coses que no queden reconegudes com a pràctiques culturals, impulsades per agents i comunitats que no reconeixem com a tals.

És a dir, a l'hora de definir la política cultural municipal cal identificar bé quins són els vertaders agents culturals de Montornès del Vallès i veure què estan duent a terme per tal de sumar esforços, catalitzar les seves accions i oferir l'oportunitat de participar en la vida cultural.

Cultura digital i digitalització

Segons podem llegir a l'informe publicat pel CERC sobre la digitalització dels serveis culturals dels municipis²⁴, la pandèmia de la Covid-19 ha accelerat alguns processos de digitalització de l'acció cultural, però en la major part dels casos no es pot parlar pròpiament de cultura digital. Entenem per **digitalització de la cultura** la conversió al format digital d'accions que estaven inicialment previstes com a analògiques, a diferència de **la cultura digital**, que està dissenyada expressament per a formats digitals. En el document es proposen diverses línies de treball per continuar avançant en la incorporació dels llenguatges digitals als ajuntaments i s'apunten diferents escenaris de futur per a la definició, disseny i aplicació d'una estratègia digital a escala local.

En aquests escenaris de futur l'informe contempla diverses recomanacions per a poder aplicar una estratègia digital al municipi i **la formació bàsica i avançada**, tant interna (equip tècnic) com externa (agents culturals i ciutadania) n'és una d'elles que lliga amb l'acció per a reduir les bretxes digitals i l'aprofundiment en la relació entre la cultura i l'educació.

En el cas de Montornès del Vallès, veiem com des de la biblioteca es vol impulsar la formació de la gent gran en les noves tecnologies de comunicació i informació com a

²⁴ *Cultura, pantalles, pandèmia. La digitalització dels serveis culturals als municipis*. CERC. Diputació de Barcelona (2021). <https://interaccio.diba.cat/node/8655>

mitjà de promoció de la lectura, ja que degut a la pandèmia, s'ha vist que moltes de les activitats en format digital feien disminuir l'assistència de la gent gran. Fins a la irrupció del COVID, des del Casal Cultural s'havien ofert tallers d'informàtica genèrics, però aquests tallers anaven minvant progressivament el seu nivell d'inscripcions i assistència. Així doncs, des del gener del 2022 els tallers s'han repensat i s'ofereixen càpsules diverses:

- **Càpsules de Noves Tecnologies de nivell bàsic** per a explicar de manera senzilla i pràctica com utilitzar la càmera del mòbil, com organitzar l'agenda o com fer servir adequadament les aplicacions més comuns com és ara *WhatsApp*.
- **Càpsules sobre aplicacions mòbils de nivell avançat** per tal de treure el màxim rendiment al telèfon mòbil, des de fer servir correctament la càmera, a com fer servir adequadament les *app's*.
- **Edició de fotografia.** Curs d'edició de fotografia digital orientat a persones sense cap nivell en el món de l'edició digital.
- **Càpsules d'edició de vídeo** com taller d'introducció a la gravació audiovisual per obtenir vídeos més professionals.

Montornès del Vallès no compta amb un punt TIC dotat d'ordinadors i recursos humans per tal de donar servei als diferents grups d'edat. Així doncs, caldria estudiar la possibilitat de crear un espai on poder donar formació en noves tecnologies que s'adeqüi als diferents segments de població i a les seves necessitats. En la secció de propostes, desenvoluparem aquesta iniciativa.

Si ens fixem en la digitalització de l'acció cultural a Montornès del Vallès observem que la pandèmia ha forçat la digitalització d'alguns processos ja mencionats anteriorment, com per exemple, la compra d'entrades del teatre a través de la plataforma en línia Entràpolis o bé la celebració de xerrades i debats en format digital. De tota manera, caldria afegir altres tràmits en el procés de digitalització de l'acció cultural com ara la inscripció als tallers del Casal Cultural (encara es fan de forma presencial demanant cita prèvia per telèfon) o bé la cessió d'espais culturals que es duen a terme a través de la presentació d'una instància genèrica (presencial o bé en línia) per a l'ús d'equipaments municipals per a activitats culturals, esportives o de lleure i que pot trigar fins a 15 dies a resoldre's.

En canvi, si ens fixem **en cultura digital** a Montornès del Vallès queda tot un món per a descobrir ja que no s'està duent a terme cap projecte en aquesta direcció. Cal incorporar propostes digitals i híbrides en la programació de cultura digital, més enllà de la digitalització d'activitats presencials. Cal començar a incorporar, també, elements digitals que enriqueixin i complementin els projectes presencials (realitat augmentada o videojocs, entre d'altres) i que contribueixin a generar continguts rellevants per a la ciutadania.

Cultura i salut

És sabut que la cultura és una eina de transformació social i garantia de la cohesió social. En els últims anys han anat proliferant iniciatives, tant públiques com privades, que lliguen també la cultura al benestar i la salut psicològica. Darrerament, amb la crisi provocada per la COVID-19, s'ha posat de manifest la importància del binomi cultura i salut.

En el cas de Montornès, el pla *Montornès municipi lector* fixa com a objectiu la lectura i l'escriptura com a recurs terapèutic. En les accions que ha desplegat trobem la *Biblioteràpia*²⁵ que neix com a Guia de lectura per a promoure la salut emocional. Aquest projecte ha estat impulsat per la Biblioteca de Montornès amb la col·laboració del Departament municipal de Salut Pública i el Centre d'Atenció Primària de Montornès. És una guia que vol promoure el benestar mental de la població a través del foment de lectures saludables. Així doncs, es vol enfocar la lectura com una eina d'acompanyament personal. En paral·lel a la guia també estan previstes l'organització de tallers i xerrades relacionades amb el benestar emocional. Aquesta guia es pot trobar al CAP Montornès i a les farmàcies. A banda, la Guia també forma part del Projecte d'Acció Comunitària Radars per pal·liar els efectes de la soledat no volguda i prevenir situacions de risc de les persones grans.

Aquesta iniciativa reflecteix una obertura de mires en les polítiques municipals i és un bon exemple de transversalitat entre els departaments de cultura i salut i els seus respectius equipaments. Així doncs, en el context de pandèmia en què ens trobem, aquest tipus d'accions són necessàries i obren la porta a futures iniciatives en aquesta direcció.

²⁵ http://www.montornes.cat/fitxer/50899/Biblioterapia_Guia_de_lectura.pdf

2.2.4. Conclusions

AGENTS CULTURALS: REGIDORIA CULTURA, FESTES I PATRIMONI

La Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni forma part de l'Àrea de Ciutadania dins de l'Organigrama municipal. Les interaccions i accions conjuntes entre la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni i altres regidories del Consistori són constants.

Bona coordinació setmanal a nivell polític entre regidories amb les reunions de l'Equip de Govern i la coordinació a nivell tècnic amb regidors/es i els diversos caps d'Àrea mensualment. Dins de cada regidoria hi ha una **bona coordinació entre Regidor/a, Cap d'Àrea i personal tècnic**. Falten espais formals d'intercanvi entre els tècnics de les diverses regidories per tal de poder crear projectes en comú i intercanviar informació rellevant.

Programació cultural del municipi, cycle festiu i dinamització del teixit associatiu la duen a terme les dues tècniques de cultura i l'auxiliar administrativa a dedicació completa. L'altra auxiliar administrativa és una plaça temporal que acaba a l'agost del 2022.

Recerca, divulgació i promoció de la memòria i patrimoni històric local a càrrec de les figures de l'arxiver municipal a jornada completa i el tècnic de patrimoni (licitació bianual i amb dedicació de 25 hores setmanals).

Per a la funció de foment de la lectura pública trobem la directora de la Biblioteca que és personal de la Diputació de Barcelona i 3 auxiliars administratius i un ajudant de seveis amb dedicació parcial com a personal municipal.

Els equipaments culturals, a banda de la biblioteca i l'arxiu, **no disposen de personal adscrit** i la gestió recau sobre les dues tècniques de cultura i les dues auxiliars administratives.

PRESSUPOST CULTURAL MUNICIPAL

El pressupost total de l'Ajuntament de Montornès del Vallès i el pressupost total imputat a cultura és sempre superior a la mitjana de municipis de la província de Barcelona en els darrers anys analitzats (2017-2020). De tota manera, cal tenir en compte que al pressupost de Cultura se l'hi imputen les despeses de personal, inversions en equipaments i subvencions a entitats de les regidories d'Infància i

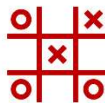
Joventut (uns 699.941,82€ el 2019 i 642.046,61€ el 2020) ja que anteriorment formaven part d'una mateixa Regidoria.

En el cas de les subvencions a entitats, veiem la davallada que es produeix el 2020, amb un 1,9% dedicat a les subvencions, degut a l'impacte de la COVID-19 on la presencialitat i les activitats de les entitats es va veure reduïda.

Amb l'anàlisi comparativa dels **percentatges de despesa del pressupost cultural** de Montornès del Vallès per Capítols: **Personal, Béns i Serveis i Transferències** amb els de la mitjana de municipis amb un tram de població similar veiem que aquests són **inferiors**. En canvi, pel que fa a **les inversions** en remodelacions a equipaments i béns inventariables en l'àmbit cultural el percentatge és superior per la remodelació de diversos equipaments com ara: Can Saurina (2017), el Teatre Municipal Margarida Xirgu (2019) i la inauguració del Centre Juvenil Sputnik (2020).

En la comparativa **hem de tenir dos factors que poden alterar els percentatges**: el biaix de disposar d'un pressupost total del Consistori més elevat, que fa que el percentatge destinat a cultura disminueixi respecte la mitjana de municipis similars i el fet que s'imputen despeses (Personal, Béns i Serveis, Subvencions i Inversions) d'altres regidories a la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni.

PROJECTES ESTRATÈGICS MUNICIPALS

Projecte del pol sociocultural al centre del municipi que vol integrar diversos equipaments en una mateixa illa. Un nou casal de gent gran, una biblioteca i el Casal Cultural. Degut a l'elevat cost del projecte i la incidència de la COVID-19, amb la ubicació de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà, **el projecte ha quedat aturat**.

Projecte Kosmos +30 sobre pressupostos participatius per a majors de 30 anys, tal i com s'està fent a Joventut. Cal veure la incidència que pot tenir en l'àmbit cultural.

Pla Educatiu d'entorn amb l'educació com a prioritat transversal en la política municipal.

En el **PAM (2020-2023)** s'infereix la voluntat de **potenciar la vida cultural i festiva i vetllar pels elements patrimonials amb la consolidació d'una programació cultural de qualitat, àmplia, inclusiva i accessible** per a tots els públics als diferents equipaments, afavorint la participació de les entitats i l'impuls del programa **Les entitats al Dia** amb especial atenció al servei d'assessoraments a les entitats i formació en eines digitals.

Pla de Convivència Municipal (2020-2025) on queden reflectides algunes problemàtiques relacionades amb la cohesió social municipal i que són molt rellevants per a l'elaboració de l'estratègia del present Pla d'Acció Cultural:

- A banda de la distància física i la desigualtat social, es parla també **d'una identitat diferenciada entre Montornès Centre i Montornès Nord**, amb dinàmiques comunitàries i festives diferents. Cal continuar **perseverant en el foment de la convivència** entre **col·lectius de diferents orígens** i **dinamitzar espais de trobada que contribueixin a la interculturalitat**.
- **Tendència a marxar a d'altres municipis del voltant per a l'oci i les compres** deslligant l'oci i el comerç de la identitat i la història de la ciutat. Per tant, també es considera que **manquen punts de trobada** com ara un cinema, un ateneu, tot i la recent remodelació del Teatre Margarida Xirgu.
- Corresponsabilitat de la ciutadania en la vida comunitària que va a la baixa. Part important de la ciutadania té actituds cada cop més exigents cap a l'administració pública i inclús cap a les associacions.

Pla local de Joventut (2020-2024) que aposta per a **reforçar la coordinació entre Joventut i Cultura** en el disseny i desenvolupament de la programació cultural per tal d'incorporar la perspectiva jove en la programació cultural recollint-ne els seus interessos. També apunta que cal **cercar Estratègies d'interculturalitat** i a banda dels joves, es creu rellevant considerar la formació a professionals per a poder donar un millor servei a la ciutadania.

AGENTS CULTURALS : ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA, DANSA I AULA DE TEATRE

Constitueix el focus principal de formació en música i arts escèniques del municipi, principalment infants i joves. La titularitat i gestió de l'equipament és municipal però l'equipament no està integrat a l'organigrama de la Regidoria de Cultura.

EQUIPAMENTS MUNICIPALS

La majoria dels equipaments d'ús cultural en actiu de Montornès del Vallès es troben a Montornès Centre a excepció de l'Espai Cultural Montbarri ubicat a Montornès Nord.

La Biblioteca de Montornès no arribaria als estàndards del *Mapa de Lectura Pública de Catalunya* en termes de dimensions, espai de formació, punts de lectura i ordinadors a disposició del públic i els destinats a formació.

Caldria **adaptar i canviar usos d'alguns espais de Can Saurina** per a poder convertir-se en el centre d'arts visuals multifuncional del municipi, amb una programació d'arts visuals estable.

L'Espai Cultural Montbarri i el Casal Cultural constitueixen els **dos centres culturals polivalents bàsics de Montornès**. Per tal tal d'adaptar-se als estàndards caldria introduir algunes millores dels espais i de gestió específica de cada equipament. Per exemple, incorporar un equip de gestió adscrit al centre amb perfils de coordinació, dinamització dels espais, dinamització del teixit associatiu i la ciutadania per tal de fer-los partíceps a l'hora de dotar de contingut als equipaments.

El Teatre Margarida Xirgu s'adapta als estàndards del PecCat com a espai escenicomusical a nivell d'espais, però no disposa d'un equip de gestió propi com es suggereix en el Quadern del PecCat sobre Equips de Gestió d'equipaments culturals locals.

Arxiu Municipal que disposa de dues localitzacions, l'Arxiu Històric Municipal que custodia els Fons i disposa de sala de consulta per a l'estudi i recerca i l'Arxiu Municipal situat a les dependències del Consitori. Seguint els estàndards del PecCat, sumant els dos espais, s'arriba aproximadament a la meitat de la superfície total proposada (450-475m²).

FORMACIÓ, DIFUSIÓ I CREACIÓ

Les manifestacions més vinculades a la cultura popular i festiva reben la col·laboració de les entitats del municipi i tenen un gran seguiment, sobretot les que es desenvolupen al carrer i són gratuïtes.

El Casal de Cultura concentra l'oferta formativa de Montornès del Vallès per al públic adult amb tallers trimestrals de diferents àmbits: arts i manualitats, tecnologia, dansa i salut.

No existeixen memòries ni registre d'usuaris/es actualment. Amb el buidatge de les inscripcions es pot entreveure el perfil d'usuària del Casal Cultural com el de dona, d'edat compresa entre els 40 i els 65, a excepció d'alguns tallers on trobaríem algunes usuàries més joves.

L'oferta formativa dirigida a infants i joves es nodreix de diferents projectes i línies d'actuació, recollits en el **Pla Educatiu d'Entorn**, en col·laboració entre diferents agents i equipaments posant de manifest la transversalitat de les polítiques municipals.

No existeix una oferta estable d'activitats per als joves liderada pel Departament de Joventut ja que aquest àmbit s'estructura a partir de pressupostos participatius.

Per tant, són els joves els que s'impliquen, decideixen i porten a terme les propostes amb la col·laboració de l'equip de Joventut.

Montornès aixeca el teló constitueix la programació trimestral estable d'arts escèniques del municipi dirigida a públic adult i familiar des del 2019. Els espectacles orientats al públic familiar, amb un perfil més mediàtic, els promoguts per l'Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre de Montornès del Vallès o bé les representacions del grup amateur La Farándula són els que tenen més èxit. Les entrades segueixen el criteri de tarificació social amb diverses bonificacions i a partir del 2022 s'aplicaran tarifes superiors als no residents per evitar que les entrades subvencionades vagin a parar fora del municipi.

Les entrades del cicle, degut a la irrupció de la COVID-19, només es podien adquirir a través de la plataforma en línia Entrapolis, fet que ha contribuït a la millora de la planificació i la gestió de les vendes. D'altra banda, l'eliminació dels punts de venda física de les entrades va provocar que els grups d'edats on la bretxa digital és present, com ara la gent gran, se'ls hi fes més difícil comprar entrades. Actualment hi ha un format híbrid: venda online i venda presencial amb datàfon al Casal de cultura, entre setmana, i els dies d'espectacle, en datàfon i metàl·lic a la taquilla del teatre.

La gestió digital de les entrades també ha obert **l'accés a les dades de l'audiència**. **Aquestes dades** encara no s'han explotat però poden ser una eina molt útil de cara a conèixer millor l'audiència i ajudar a prendre decisions sobre la programació.

Pel que fa a la difusió musical, Cal Masferrer havia mantingut un calendari de concerts mensuals amb grups per a públic jove i una mostra amb les bandes que hi assagen per a donar-les a conèixer (*Masferrer dona la nota*). Actualment aquesta activitat no es duu a terme.

Pel que fa a la difusió d'arts visuals, actualment no hi ha cap equipament cultural del municipi amb un programa estable d'exposicions. Cal apropar les arts visuals a la ciutadania de Montornès del Vallès amb un programa estable d'exposicions utilitzant les instal·lacions de Can Saurina entre d'altres, i en la secció de propostes en presentarem l'estratègia.

Els exponents de **la creació** al municipi són el concurs de curtmetratges *La Crispeta d'Or* ²⁶promogut dins dels pressupostos participatius de Joventut i, per tant, sense continuïtat assegurada i el concurs de música promogut per Cal Masferrer, *Masferrer sona*, que no s'està duent a terme actualment. Inexistència d'una política de suport a la creació en cap disciplina en concret per part del Consistori. Seria desitjable poder comptar amb una estratègia de suport a la creació reforçant també la difusió en altres àmbits, a banda de les arts escèniques, i complementant l'oferta formativa per a tots els segments de població, més enllà dels infants.

²⁶ <https://www.montornes.cat/actualitat/noticies/2021/07/30/la-v-mostra-de-curtmetratges-crispeta-d-or-amb-la-salut-mental>

PATRIMONI

Destaca la **importància del patrimoni immoble** en el municipi arribant fins el 64% del total dels elements patrimonials, un dels percentatges més alts entre els municipis inventariats per l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona. Torre del Telègraf, Castell de Sant Miquel, Mons Observans Parc Arqueològic i el Refugi antieaeri de Ca l'Arnau com a elements patrimonials icònics.

El patrimoni de Montornès del Vallès forma part de l'imaginari col·lectiu del municipi i, en especial el **Castell de Sant Miquel**, esdevé l'element més estimat per la ciutadania i les entitats que hi tenen una vinculació especial, formant part de diverses manifestacions del cicle festiu com ara La Remençada.

La difusió, gestió, recerca i assessorament acadèmic al voltant del patrimoni i història local es duu a terme a través de l'**Arxiu Històric Municipal**.

El patrimoni i la història local són clars vertebradors de la cohesió social, el sentiment de pertinença i alhora de la promoció exterior del municipi. Des del punt de vista de política municipal, és important tenir una estratègia transversal en patrimoni i història local per tal de dimensionar els recursos disponibles i les tasques a realitzar.

A Montornès del Vallès hi ha una manca de memòria i d'identitat compartida que faci de vincle social degut al creixement demogràfic vinculat a diverses onades migratòries (del sud d'Espanya, de l'estranger, de l'Àrea metropolitana). Calen **estratègies per generar i sostenir una representació col·lectiva, una identitat de poble**, que pot cercar elements en la història i el patrimoni local, en valors compartits del present per tal de crear un projecte col·lectiu de futur.

Pel que fa a **la difusió del patrimoni natural**, cal assenyalar que depèn de l'àrea de Medi Ambient del Consistori i no se n'està treballant la difusió ni la col·laboració amb l'àrea de Patrimoni o bé altres agents del territori. Falta senyalització física dels elements patrimonials dins del terme municipal i d'una xarxa d'itineraris que hi portin.

Les sinèrgies entre la difusió dels elements del patrimoni natural i arquitectònic donen molt bons resultats i és una bona via a explorar en l'apartat de propostes ja que la zona disposa de força elements patrimonials d'interès que pot contribuir també a la promoció del municipi.

LECTURA PÚBLICA

La Biblioteca de Montornès del Vallès és l'agent del territori dedicat al foment de la lectura pública i la difusió del coneixement. Els seus objectius, extrets del Pla d'Acció 2021 de la Biblioteca, estan alineats amb els objectius del PAM i del Pla d'acció de la Gerència de Serveis Bibliotecaris XBM.

Accions transversals amb altres regidories i àrees municipals com ara Educació, Igualtat, Salut i altres entitats municipals: *Biblioteràpia* (Guia de lectura pel Benestar Emocional), Programa *Eduquem i Gaudim* i el *Pla Educatiu d'Entorn* i *Montornès Municipi Lector*.

La seva programació disposa activitats per un ampli ventall de perfils i xarxa intergeneracional: des del 0 anys amb *Nascuts per Llegir* fins a gent gran amb les tertúlies *El Montornès retrobat*. De tota manera, **caldrà visualitzar** més l'oferta d'activitats per a que el públic potencial pugui veure què s'hi fa.

Manca d'un espai juvenil a la Biblioteca i de **promoció de la lectura** en col·laboració amb la Regidoria de Joventut per tal d'arribar al públic jove.

La crisi de la COVID-19 ha provocat minva de visites presencials degut a les restriccions imposades. Cal estar atents a alguns públics com ara la gent gran on hi trobem un al percentatge **sense possibilitats de seguir la comunicació virtual amb la biblioteca degut a la bretxa digital**.

En canvi, les restriccions de la presencialitat **han revolucionat la manera d'apropar-se als públics** amb les activitats en format virtual: xerrades, converses i prescripció lectora que poden arribar a més públic interessat o bé la possibilitat d'arribar a més alumnes a partir de vídeos d'elaboració pròpia que possibiliten arribar a més grups que les visites presencials.

Les conclusions respecte les limitacions i mancances a nivell d'espai les hem citat en l'apartat d'equipaments.

COMUNICACIÓ

No existeix un web propi de Cultura amb una visió global de la cultura al municipi, com en el cas de Joventut. **La idoneïtat d'una pàgina de Cultura** des d'on poder accedir a tota la informació de forma centralitzada: els equipaments, les activitats, accés a cessió d'espais, compra d'entrades i entitats seria desitjable.

A partir de les entrevistes que hem dut a terme per a l'elaboració del diagnòstic amb responsables municipals, d'equipaments i d'entitats se'n desprèn el fet que la informació no acaba d'arribar a la ciutadania. Des del punt de vista de programació cultural es fa molta feina que no es visualitza a nivell ciutadà.

No existeix una Agenda Cultural única on quedi compilada tota l'activitat de l'Àrea de Cultura integrant els diferents àmbits: Patrimoni, Cicle Festiu i la Programació cultural en coordinació amb els diferents equipaments on té lloc. Caldria unificar la programació cultural en una sola publicació en diferents formats (paper, digital, cartellera en els equipaments) per tal que la ciutadania hi tingui un accés més directe i és una acció que desenvoluparem a la secció de propostes.

Sobre la transversalitat en les polítiques culturals municipals

CULTURA I EQUITAT

Existència de **desigualtats en l'accés a la cultura** per part de diferents col·lectius degut a diferents factors com ara edat, lloc de residència, diversitat cultural etc.

El dret a la participació cultural molts cops està centrada en les institucions que generen aquesta oferta i quan el públic no respon, aquestes ho perceben com una frustració perquè no venen, no estan interessats, implicats o no estan qualificats. Des del Consistori es percep que els esforços que s'estan duent a terme en matèria de programació no donen els fruits esperats. Cal **incentivar les diferents formes de participació de la ciutadania en la vida cultural impulsada pel Consistori i garantir que hi tinguin accés**, però és important no oblidar que cal identificar i valorar les capacitats de la ciutadania per implicar-se **en pràctiques culturals fora dels radars institucionals**.

Així doncs, cal **identificar bé quins són els vertaders agents culturals** del municipi, veure què estan duent a terme per tal de sumar esforços, catalitzar les seves accions i oferir-los-hi l'oportunitat de participar en la vida cultural de Montornès.

CULTURA I SALUT

La Guia de Lectura llançada per la Biblioteca, el CAP de Montornès i el Departament Municipal de Salut Pública com a primera iniciativa que es porta a terme dins **del binomi cultura i salut**. Constitueix un bon exemple de transversalitat entre departaments i els seus respectius equipaments.

Així doncs, en el context de pandèmia en què ens trobem, aquest tipus d'accions són necessàries i obren la porta a futures iniciatives en aquesta direcció.

CULTURA DIGITAL I DIGITALITZACIÓ

Inici de **digitalització** d'alguns processos forçada degut a la crisi provocada per la COVID-19. Cal seguir treballant per tal de desenvolupar una estratègia digital local on es tingui en compte la formació de la ciutadania i els tècnics per tal d'evitar la bretxa digital.

Es podria estudiar la posada en marxa d'un punt TIC amb oferta per a diferents segments de població i les seves respectives necessitats. La cultura digital no té representació, de moment, en la programació.

3. ESTRATÈGIA

3.1 Estructura

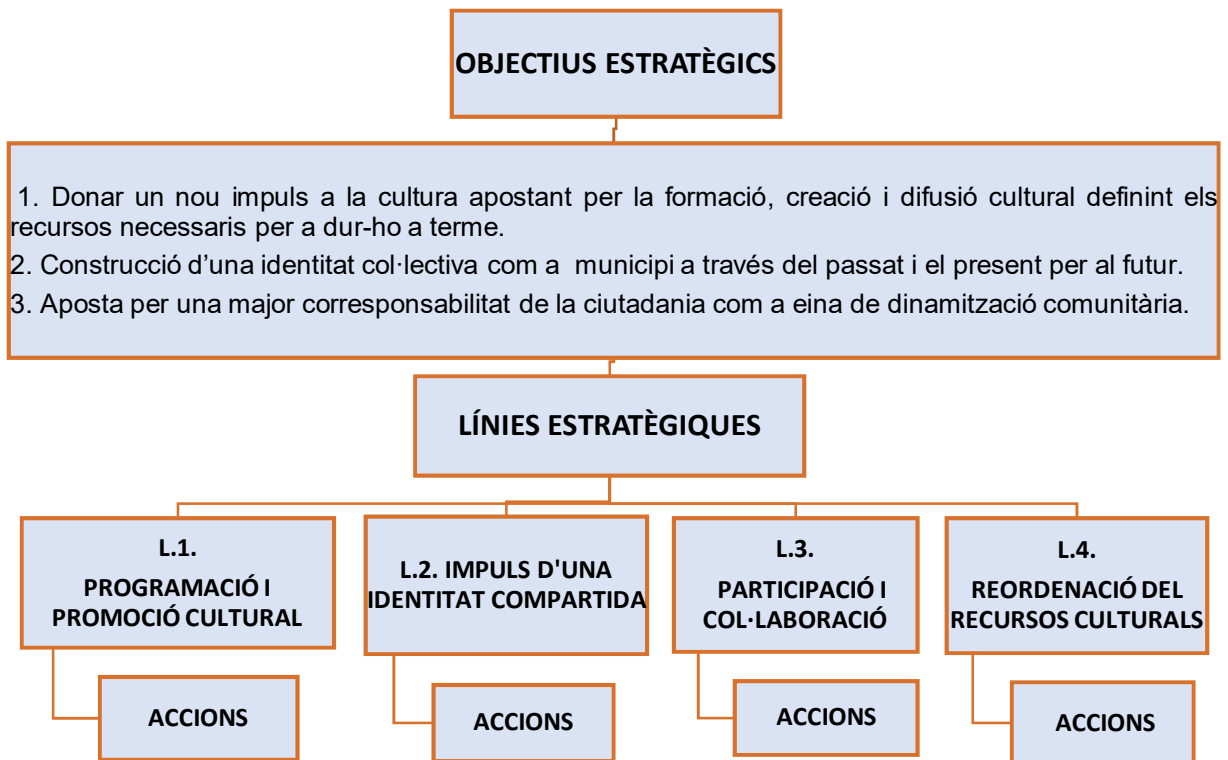
A partir de l'elaboració del diagnòstic, hem identificat els següents reptes als que cal donar resposta amb l'estratègia del PAC:

- Fomentar la memòria i la identitat compartida en el municipi que faci de vincle social.
- Fer arribar la programació cultural a tota la ciutadania.
- Augmentar la implicació activa de la ciutadania en la vida comunitària.

L'estratègia és l'instrument del Pla d'Acció Cultural per a guiar la política i la planificació cultural a Montornès del Vallès en els propers anys. Ens permet respondre als reptes identificats establint prioritats, podent actuar amb transversalitat entre regidories i dotant de coherència a l'acció municipal.

Així doncs, es tracta d'un full de ruta i, per tant, les accions concretes no són l'element clau, ja que es poden ampliar o bé suprimir en funció de les necessitats del context. El que és important és l'estratègia, els objectius i les línies estratègiques per tal d'afiançar les bases de la política cultural al municipi.

Montornès del Vallès és un municipi amb una programació cultural extensa lligada al cicle festiu, molt vinculat al teixit associatiu, i a la programació estable d'arts escèniques. Amb aquest pla es busca marcar el camí, a mig i llarg termini, per tal de donar un nou impuls a la cultura apostant per una diversificació de l'oferta a partir de la creació, la formació i la difusió; construint una identitat col·lectiva com a municipi i apostant per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.

3.2 Objectius estratègics

Són els objectius marcats per tal de donar resposta als reptes mencionats i que quedaran integrats en les línies estratègiques i les accions que se'n desprenen.

O.E.1 Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural definint els recursos necessaris per a dur-ho a terme.

L'activitat cultural de Montornès està molt lligada al calendari festiu, com s'ha posat de manifest en el diagnòstic del PAC que compta amb una gran participació del teixit associatiu, i al cicle estable d'arts escèniques *Montornès puja el teló*. La Regidoria de Cultura té un paper central en l'apropament de la cultura als ciutadans i, per tant, el PAC pretén obrir el ventall de les polítiques culturals municipals i presentar altres àmbits d'actuació per tal de dotar a Montornès del Vallès d'una programació cultural estable, diversificada i adreçada a diferents públics.

O.E.2 Construcció d'una identitat col·lectiva com a municipi a través del passat i el present per al futur.

Com posa de manifest el diagnòstic, a Montornès del Vallès cal impulsar la memòria i la identitat compartida que faci de vincle social. Calen estratègies per generar una representació col·lectiva i trobar aquells valors compartits del present per tal de crear un projecte col·lectiu de futur.

O.E.3 Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària

En les conclusions del diagnòstic llegim que cal incentivar les diferents formes de participació de la ciutadania en la vida cultural i garantir que hi tinguin accés identificant i valorant les capacitats de la ciutadania per a implicar-se en pràctiques culturals fora dels radars institucionals. El PAC proposa identificar els agents culturals del municipi, veure què estan duent a terme per tal de sumar esforços, catalitzar les seves accions i oferir-los-hi l'oportunitat de cocrear la vida cultural de Montornès.

3.3. Línies estratègiques i propostes d'accions

Les línies estratègiques del PAC són els eixos a partir dels quals s'articularen les accions a dur a terme en política cultural a Montornès del Vallès els propers anys. Per a cada línia estratègica despleguem accions concretes sense oblidar que aquest és un document obert en què es poden anar afegint o bé suprimint accions, en funció del moment en què ens trobem.

Les accions a seguir també estan relacionades amb els objectius estratègics que acabem d'especificar i, per tant, en el quadre següent anirem descrivint en què consisteix cada acció i enumerant a quins objectius respon cada acció. Pel que fa a la temporalització, cal dir que les accions tenen un univers temporal diferent i degut al context incert generat per l'encara presència de la COVID-19, ens és difícil de poder planificar de forma detallada l'horitzó temporal i, per tant, la proposta s'estructura en curt, mitjà o bé llarg termini.²⁷

La col·laboració i la participació són les paraules claus de l'estratègia del PAC de Montornès del Vallès i és molt important deixar palès la diversitat d'agents a implicar en cadascuna de les accions ja que van més enllà de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. La transversalitat entre regidories és un element clau així com també la inclusió d'una gran diversitat d'agents locals i supralocals.

²⁷ En el cas del curt termini estaríem parlant d'entre mig any i 1 any aproximadament, pel mitjà termini serien entre 1-2 anys i el llarg termini ja serien més de 2 anys.

L.1. PROGRAMACIÓ I PROMOCIÓ CULTURAL

Com ja hem identificat prèviament, la programació cultural vehiculada per la Regidoria de Cultura de Montornès del Vallès està marcada per la importància del cycle festiu, la programació estable d'exhibició d'arts escèniques, els tallers formatius del Casal Cultural, les activitats de difusió del patrimoni i del foment de lectura pública per part de la Biblioteca.

Montornès del Vallès ha de comptar també amb una oferta cultural àmplia on hi tingui cabuda la creació, la formació i la difusió en diferents disciplines artístiques. De forma transversal entre diferents regidories i comptant amb la participació d'una gran diversitat d'agents i dirigida a diferents segments de la població. A més, cal incrementar la promoció de l'activitat cultural municipal per a arribar a públics potencials i així garantir l'accés de la ciutadania a la cultura mantenint els públics i captant-ne de nous.

Proposta	Agents implicats
Acció 1.1 Implicació de tots els agents del municipi en la programació cultural	
<p>La programació cultural de Montornès s'articula des de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. De tota manera, hi ha una gran diversitat d'agents culturals, socials i institucionals que han de poder formar part d'aquest procés per tal de garantir la transversalitat entre regidories i la governança. Així doncs, aquestes serien algunes subaccions que se'n desprenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Habilitar un espai de trobada (veure acció 3.2. pàg. 78) per tal d'obrir un canal directe amb l'Ajuntament, el teixit associatiu i la ciutadania que es reuneixi de forma periòdica. D'aquesta manera es potencia la coordinació entre tots els agents i l'Ajuntament i es poden generar sinèrgies i la possibilitat d'iniciar col·laboracions i projectes comuns. ➤ Detectar agents potencials presents al municipi, que actualment passen desapercebuts per l'Ajuntament, i que poden dur a terme iniciatives culturals rellevants amb el suport de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni i d'altres regidories del municipi. La figura d'un/a dinamitzador/a comunitari, que incorpori la perspectiva intercultural, que estigui en contacte amb la ciutadania i les entitats de forma constant és imprescindible per a realitzar aquesta acció. En relació a la figura del dinamitzador/a veure acció 4.3. (pàg. 85) i acció 2.4. en relació a la incorporació de l'enfocament intercultural en la política cultural municipal (pàg. 76). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Àrea de Ciutadania (Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, Regidoria d'Esports i Regidoria de Promoció del municipi) ✓ Teixit associatiu. ✓ Àrea Acció Social (Regidoria de Gent Gran, Polítiques d'Igualtat, Joventut, Infància, Educació) ✓ Àrea de Territori (Regidoria de Medi Ambient i sostenibilitat) ✓ Àrea de Seguretat Ciutadana i Convivència (Regidoria de Salut Pública i Participació Ciutadana).

Proposta	Agents implicats
<p>➤ Desenvolupament d'un programa transversal entre les Àrees de Ciutadania, Acció Social, Territori i Seguretat Ciutadana i Convivència. Actualment ja existeix col·laboració puntual entre la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni i algunes de les Regidories que integren les àrees d'Acció Social. Aquesta col·laboració ha d'esdevenir un programa transversal entre les àrees de l'Ajuntament que tenen el desenvolupament de les persones al llarg de la vida com a centre de la seva acció (Acció Social i Ciutadania) i les regidories que s'ocupen de l'entorn i la participació (Àrea de Territori, Seguretat Ciutadana i Convivència). D'aquesta manera, les polítiques municipals donen resposta a les necessitats i els reptes en termes d'igualtat, sostenibilitat, salut i participació ciutadana dels diferents grups d'edat del municipi. Des de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni s'ha de concebre la programació destinada als diferents grups d'edat en col·laboració amb la regidoria pertinent i viceversa facilitant l'intercanvi d'informació i evitant la compartimentació. Adequant l'oferta cultural a gustos i necessitats dels diferents grups d'edat. En aquest sentit, la coordinació a nivell tècnic periòdica amb les àrees de l'Ajuntament ja esmentades és bàsica, per tal de compartir les accions programades, detectar oportunitats i engegar projectes conjunts que s'executin amb recursos compartits.</p> <p>➤ Per tal de poder engegar una programació diversificada i que pugui cobrir els interessos i necessitats de diferents segments de població, un primer pas seria el de recollir informació bàsica del públic potencial de les activitats a partir d'una enquesta. En les properes activitats programades, es podrien recollir les dades bàsiques tipus: sexe, nivell de formació, adreça, com ha conegut l'activitat, què li ha agradat i si té suggeriments per a d'altres activitats. D'aquesta manera, es pot anar fent un recull dels interessos per tal de poder anar veient què agrada i què troba a faltar el públic cultural de Montornès del Vallès i elaborar una programació que inclogui la multidiversitat.</p>	

Proposta	Agents implicats
<p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	
Acció 1.2 Programació estable d'arts visuals al municipi	
<p>Montornès del Vallès va impulsar un projecte d'arts visuals molt potent lligat a Can Xerracan, espai pioner en la introducció de l'art contemporani al Vallès a mitjans dels anys 80. Actualment és Can Saurina que acull la sala d'exposicions del municipi, prenent el relleu a Can Xerracan²⁸. Tal i com hem vist al diagnòstic, segon el PecCat, Montornès ha de disposar Espai Multifuncional d'Arts Visuals (AV1a). Així doncs, és important dotar el municipi d'un programa estable d'arts visuals. Apuntem algunes línies d'activitats que es podrien explorar, amb la complicitat d'agents culturals locals i supralocals:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Cicle d'exposicions d'arts visuals de temàtica diversa. Es pot comptar amb el suport per a la programació del Programa d'Arts Visuals de l'Oficina de Difusió Artística²⁹ de la Diputació de Barcelona. Ofereixen als municipis projectes de difusió d'art contemporani, principalment exposicions itinerants i recursos per a la formació de públics d'arts visuals vinculats a les exposicions itinerants. ✓ Activitats pedagògiques, de divulgació o pràctica de diferents àmbits artístics per a diferents grups d'edat: infantils, familiars, joves, adults i gent gran. ✓ Exposicions de fotografia sobre història i patrimoni local amb la col·laboració de l'Associació Fotogràfica Montornès i altres agents i entitats del territori. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. ✓ Regidoria de Joventut ✓ Regidoria de Gent Gran ✓ Regidoria d'Educació ✓ Regidoria d'Infància ✓ Associació Fotogràfica Montornès i altres entitats/agents del municipi que vulguin participar-hi ✓ Arxiu Històric Municipal

²⁸ Encara apareix com a Galeria d'art municipal al web de Montornès del Vallès:
<https://www.montornes.cat/adreces-i-telefonos/telefonos-i-adreces-d-interes/galeria-municipal-can-xerracan>

²⁹ Programa d'arts visuals de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona:
https://www.diba.cat/es/web/oda/aavv_exposicions

Proposta	Agents implicats
<p>✓ Circuit Artístic entre diversos centres culturals del Vallès Oriental. Com és el cas del <i>Montserrat Circuit Artístic</i>³⁰ on diversos centres culturals s'han unit per impulsar la creació del territori i donar visibilitat als artistes locals com la Rectoria Vella (St. Celoni), Centre d'Art Contemporani Nidart (Sta. Maria de Palautordera), Espai Ruscaldeda Art (Llinars del Vallès), Espai d'Art de Llinars (Llinars del Vallès), Centre d'Art La Rectoria (St.Pere de Vilamajor) i Museu Arxiu Tomàs Balvey (Cardedeu).</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1 Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2 Construcció d'una identitat col·lectiva com a municipi a través del passat i el present per al futur.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	
Acció 1.3. Creació d'un esdeveniment anual partint dels recursos existents al municipi.	
<p>Montornès del Vallès gaudeix de cites anuals dins del seu cicle festiu com ara La Remençada que s'han creat recentment a partir de la seva història i el seu patrimoni local i que s'han convertit en una cita ineludible de l'agenda cultural del municipi.</p> <p>Recollint les opinions sorgides en les entrevistes i sessions de treball s'ha posat de manifest que el municipi podria acollir un esdeveniment cultural anual en format de fira o festival. A nivell de política cultural municipal, caldria identificar quina ha de ser l'aposta que vehiculi les iniciatives i els recursos culturals existents al municipi que poden originar un esdeveniment d'aquest tipus. A més, aquest esdeveniment pot contribuir a dotar de projecció exterior el municipi i situar-lo en el mapa, com és el cas d'altres municipis del Vallès Oriental. Per exemple, Sant Esteve de Palautordera amb el Festival de Circ <i>Universos Ambulants</i>; Mollet del Vallès amb el <i>Festival Internacional Sona Mollet o la Mostra Internacional de Titelles de Mollet</i>, Festival de Jazz de Granollers, <i>Music Truck Fest</i> de Parets del Vallès o el Festival Infantil i Juvenil de Teatre de Granollers</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni ✓ Regidoria de Promoció del Municipi. ✓ Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre. ✓ Consell Comarcal Vallès Oriental ✓ Teixit associatiu ✓ Diputació de Barcelona

³⁰ <https://www.llinarsdelvalles.cat/ajuntament/campanyes/montseny-circuit-art.html>

Proposta	Agents implicats
<p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Llarg termini</p>	
<p>Acció 1.4 Impuls d'una estratègia comunicativa de la programació cultural.</p>	
<p>Per tal de poder donar difusió a la programació cultural al llarg de l'any, cal planificar bé com es comunicarà tota l'activitat, qui farà què, per quins canals, quins són els agents implicats i amb quina freqüència. Així doncs, seria important impulsar una estratègia comunicativa per tal de donar una visió de conjunt de tota la programació per a que arribi a tota la ciutadania i que tingui en compte les següents accions:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboració d'un Pla de Comunicació per a la difusió de l'activitat cultural del municipi per a identificar com han de ser els missatges, quins són els canals i suports adients per a cada grup d'edat al que es vol arribar. ➤ Calendari conjunt de l'activitat cultural i del cicle festiu del municipi per a que tots els agents implicats el coneguin, per a evitar duplicitats i que es posi a l'abast de la ciutadania tant digitalment com físicament en diferents suports repartits en els diferents equipaments del municipi. Aquest calendari ha d'incloure la perspectiva intercultural, amb el conjunt de totes les festivitats i celebracions. Per tal de promoure accions destinades a promoure el coneixement de les diferents expressions, cosmovisions i manifestacions culturals i religioses representatives de la diversitat del municipi, per visualitzar-les i trencar estereotips i prejudicis. ➤ Pack de benvinguda per a nouvinguts/des al municipi i per a famílies amb nadons per a donar a conèixer l'oferta i recursos socioculturals i educatius municipals (veure acció 3.4. a la pàgina 80). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni ✓ Gabinet d'Alcaldia (Mitjans de Comunicació) ✓ Regidoria d'Infància ✓ Regidoria d'Educació ✓ Regidoria Participació Ciutana ✓ Plataformes supramunicipals: Turisme Vallès, Vallès Jove. ✓ Altres municipis limítrofs amb Montornès del Vallès. ✓ Diputació de Barcelona ✓ Regidoria de Noves Tecnologies

Proposta	Agents implicats
<p>➤ També es podria explorar la mirada intermunicipal, no només per evitar l'encavalcament d'activitats amb d'altres municipis sinó també per arribar a més públics i sumar esforços. Per tant, des dels consistoris, es podria impulsar el coneixement de plataformes ja existent de recull d'activitats de la comarca com és el cas de <i>TurismeVallès</i>³¹ o bé Vallès Jove³² i aprofitar-ne els recursos que ofereix. Caldria afegir el Teatre Margarida Xirgu a la secció d'espectacles ja que actualment només apareix la programació del Casal Cultural.</p> <p>Objectiu al que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	

³¹ Per a consultar l'agenda: <https://www.turismevalles.com/cultura/>

³² Per a consultar l'agenda: <https://www.vallesjove.cat/events/categoria/municipis/valles-oriental/>

L.2. IMPULS D'UNA IDENTITAT COMPARTIDA

A Montornès del Vallès hi ha una manca d'identitat compartida degut a les successives onades migratòries que ha rebut al llarg dels anys, com ha quedat esmentat en el diagnòstic.

La política cultural municipal ha de contribuir a impulsar aquesta identitat a través de diferents elements com poden ser el patrimoni natural, cultural, immaterial, la història, els valors comuns, entre d'altres, per tal de generar una representació col·lectiva, una identitat de poble.

En definitiva, trobar els valors compartits del present per tal de crear un projecte col·lectiu de futur, des d'una perspectiva intercultural i intergeneracional.

Proposta	Agents implicats
Acció 2.1 Donar continuïtat al projecte de memòria col·lectiva tenint en compte factors com la intergeneracionalitat i la interculturalitat	
<p>Idear un projecte de memòria col·lectiva implicant diversos agents del municipi i sense recórrer a un passat llunyà (que ja s'ha treballat i s'hi segueix treballant)³³ per tal de poder treballar aspectes que interpel·lin a diferents grups d'edat i comunitats culturals, posant l'accent en temàtiques universals per a la humanitat com pot ser el joc. El joc és una activitat universal que ha estat sempre present a totes les cultures, i l'única activitat cultural en què la persona és la protagonista. Per aquest motiu, la memòria de jugar pot evocar-nos sentiments i experiències diverses que han contribuït a configurar-nos com a persones. Un projecte participatiu adreçat a recuperar la memòria col·lectiva de jugar a través dels joguets de les persones que hi col·laboren.</p> <p>Tal i com ja s'ha dut a terme amb el projecte <i>Arxivem la Covid-19. Memòries d'un confinament</i> per tal de crear amb les aportacions de la ciutadania un patrimoni documental per al futur; es pot demanar la implicació de la ciutadania per tal de compartir els records de les seves vivències i els sentiments que els desperten.</p> <p>El projecte pot tenir diferents formats i es poden organitzar diferents tipus d'activitats relacionades com poden ser xerrades, tallers exposicions.</p>	<ul style="list-style-type: none">✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni✓ Arxiu Històric Municipal✓ Col·laboració d'altres regidories.✓ Teixit associatiu✓ Equipaments

³³ Amb la publicació del llibre Montornès desaparegut <https://www.montornes.cat/municipi/els-llibres-de-montornes/montornes-del-valles-desaparegut>

Proposta	Agents implicats
<p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	
<p>Acció 2.2. Consolidar les activitats pedagògiques curriculars per tal de connectar el passat amb l'actualitat.</p>	
<p>Realització d'activitats pedagògiques curriculars adreçades als diferents cicles educatius (infantil, primària, secundària i educació postobligatòria) dels equipaments educatius de Montornès del Vallès que s'inclourien en el Catàleg d'Activitats Educatives del municipi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Itineraris de descoberta pel patrimoni natural i arquitectònic involucrant agents locals que poden aportar el seu coneixement: Arxiu Històric Municipal, Centre Excursionista de Montornès, Centre d'Estudis de Montornès. ➤ Disseny de material per tal de donar a conèixer diferents episodis de la història local lligada al patrimoni per tal de potenciar-ne la seva difusió. ➤ Projecte Històries: gent gran que pugui explicar a nens i nenes i joves les seves històries personals vinculades amb Montornès del Vallès per tal de conèixer de primera mà la història local. ➤ Vinculació de la història i el patrimoni amb els treballs de recerca que es duen a terme en els diferents equipaments educatius. <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. ✓ Regidoria de Joventut ✓ Regidoria de Gent Gran ✓ Arxiu Històric Municipal ✓ Regidoria d'Educació ✓ Regidoria d'Infància ✓ Regidoria de Gent Gran ✓ Escoles i instituts del municipi. ✓ Arxiu Històric Municipal ✓ Centre d'Estudis de Montornès ✓ Consorci Besòs-Tordera

Proposta	Agents implicats
<p>O.E.3 Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	
Acció 2.3 Promoció i difusió del patrimoni natural, arquitectònic, immaterial	
<p>Montornès del Vallès compta amb un Mapa de Patrimoni elaborat per la Diputació de Barcelona³⁴ on estan identificats i localitzats els principals elements patrimonials del municipi. Per tal de promocionar aquests elements es poden dur a terme diferents activitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cicle de conferències i xerrades amb la col·laboració de diversos agents especialitzats com ara el Centre d'Estudis de Montornès, l'Arxiu Històric Municipal. ➤ Itineraris conjunts amb d'altres municipis de la zona, amb els municipis amb qui es comparteix patrimoni (Montmeló, Vallromanes) implicant entitats esportives i de lleure per a diferents grups d'edat i amb finalitats diverses (curses, concurs fotogràfic...) ➤ Senyalització d'itineraris naturals amb la col·laboració dels agents pertinents. La senyalització i elaboració de rutes a peu i BTT que posin de manifest els elements patrimonials de Montornès del Vallès i el seu terme municipal, amb la col·laboració d'altres agents, com ara l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç de la Diputació de Barcelona.³⁵ <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Àrea de Ciutadania (Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, Regidoria d'Esports i Regidoria de Promoció del municipi) ✓ Entitats de Montornès dedicades al patrimoni i la història local: Centre d'Estudis de Montornès ✓ Centre Excursionista Montornès ✓ Associació fotogràfica de Montornès ✓ Teixit associatiu de Montornès i dels municipis de la zona ✓ Àrea Acció Social (Regidoria de Gent Gran, Polítiques d'Igualtat, Joventut, Infància, Educació) ✓ Regidoria de Medi Ambient i sostenibilitat ✓ Àrea Desenv. Econòmic, Turisme i Comerç, Diputació de Barcelona ✓ Municipis limítrofs

³⁴ <https://patrimonicultural.diba.cat/municipi/montornes-del-valles>

³⁵ Informació sobre la convocatòria d'ajuts per a la redacció de projectes de senyalització turística (2021-2023) <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=22118>

Proposta	Agents implicats
<p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	<p>✓ Arxiu Històric Municipal</p>
Acció 2.4. Incorporació de l'enfocament intercultural a les polítiques municipals	
<p>La perspectiva intercultural exigeix la incorporació de persones d'orígens diversos als debats i les reflexions que configuren el municipi i la societat, debats que són continuats i permanents. La construcció social és un procés que no s'acaba mai, que ha d'escoltar i tenir presents totes les mirades i totes les persones des d'una perspectiva d'igualtat de drets i oportunitats.</p> <p>Treballar des d'aquest enfocament implica tenir en compte els principis de: reconeixement de la diversitat, igualtat de drets i equitat, i interacció positiva/diàleg intercultural, en l'àmbit de ciutat i barris.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Reforçar el reconeixement i la visibilitat de la diversitat del municipi en el marc de festes majors i celebracions tradicionals. ➤ Impulsar la creació d'espais de diàleg, intercanvi i cooperació entre la Regidoria de Cultura, els agents locals de contextos i orígens culturals diversos, per garantir la connexió entre la programació i la realitat diversa de la ciutat. Aquesta acció estaria lligada a l'acció 3.2. Creació del Fòrum Associatiu i Ciutadà (veure pàg.80). ➤ Seguir potenciant la coordinació municipal per al seguiment de programes, recursos i accions municipals des d'àmbits diversos del Consitori: equipaments de proximitat, teixit cultural, interculturalitat, feminisme i educació. <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	<p>✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni</p> <p>✓ Resta de regidories</p> <p>✓ Teixit associatiu</p>

L.3. COL·LABORACIÓ I PARTICIPACIÓ

La col·laboració entre tots els agents del territori tant públics com privats és essencial per tal que el desplegament del PAC pugui tirar endavant a Montornès del Vallès. Cal engegar ponts de diàleg entre els agents culturals i aquells agents socials i institucionals que fins ara no havien tingut un paper actiu en la vida cultural del municipi com ara: altres regidories, comunitats de veïns, altres institucions, municipis veïns etc.

Aquesta línia recull totes les accions destinades a obrir el ventall de les col·laboracions per tal d'enriquir l'acció cultural a Montornès del Vallès i promoure la participació d'una gran varietat d'agents.

Proposta	Agents implicats
Acció 3.1. Mapatge de tots els agents culturals i creatius del territori	
<p>Per a facilitar la col·laboració i participació en la vida cultural del municipi de diversitat d'agents és important explorar les diverses possibilitats que ofereix el territori i crear vincles entre els diferents agents i establir així possibles sinèrgies i col·laboracions.</p> <p>L'eina idònia per a la detecció de creadors locals és el Cens d'Artistes de Catalunya³⁶ impulsada pel CoNCA i el Departament de Cultura el passat 2020. És un registre electrònic que conté la inscripció dels artistes professionals del sector cultural. La inscripció en el Cens té caràcter voluntari i no comporta efectes jurídics.</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<p>✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni</p>

³⁶ Més informació sobre el Cens d'Artistes de Catalunya: <https://cultura.gencat.cat/ca/serveis/cens-artistes-de-catalunya/>

Proposta	Agents implicats
<p>Acció 3.2. Habilitar un espai de trobada entre Ciutadania, entitats i Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni</p>	
<p>Tot i que existeix un contacte fluid entre la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni amb les entitats de Montornès del Vallès hem detectat la manca d'un espai de trobada informal on el teixit associatiu i el Consistori tinguin un espai d'interlocució i on puguin sorgir possibles col·laboracions, més enllà de la Comissió de Festes dedicada a preparar la Festa Major. A més, a banda de la participació de les entitats, aquest espai de trobada pot estar obert a la ciutadania en general, sense haver d'estar integrada en una entitat, i a agents diversos que participen o poden participar de la vida cultural de Montornès del Vallès: escoles, Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre, associacions de veïns, comunitats religioses etc. És important incorporar la perspectiva intercultural com hem mencionat en l'acció 2.4 (veure pàg. 79) per tal de crear espais de diàleg i cooperació entre agents d'orígens diversos. La dinamització d'aquest espai de trobada seria una de les tasques de la figura de dinamització adscrita als equipaments que recomanem que s'incorpori a la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni com expliquem en l'acció 4.3. (veure pàg. 86).</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.2 Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3 Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. ✓ Escola de Música, Dansa i Aula de Teatre ✓ Resta de regidories de l'Àrea d'Acció Social: Infància, Joventut, Gent Gran ✓ Regidoria de Participació Ciutadana ✓ Teixit associatiu
<p>Acció 3.3. Promoció de recursos culturals compartits entre municipis limítrofs</p>	
<p>En el context actual, de recursos més limitats fruit de diverses crisis econòmiques i la irrupció de la COVID-19, és cada cop més rellevant la generació de recursos que puguin ser compartits entre diversos municipis del territori. Posem a continuació una sèrie d'exemples d'accions que es poden dur a terme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exposicions de temàtiques d'interès compartit, a iniciativa d'entitats del territori o bé dels consistoris i que es puguin produir amb recursos comuns i que vagi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. ✓ Regidories de cultura de municipis de la zona.

Proposta	Agents implicats
<p>itinerant per a diferents municipis de la comarca. Aquesta iniciativa està relacionada amb l'acció 1.2. del cycle de programació estable d'arts visuals al municipi (pàg. 70-71).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Col·laboració entre municipis en matèria d'arts escèniques ja que els formats i els recursos tècnics dels equipaments culturals són diversos i els pressupostos també. Hi ha diversos municipis del voltant que no disposen de les mateixes instal·lacions com ara els grups de teatre amateur que utilitzen l'Espai Montbarri per assajar que provenen de fora del municipi. Es podria establir una xarxa per on itineressin diferents espectacles de teatre amateur. També es podrien establir col·laboracions amb els municipis que no tenen teatre o auditori per tal que s'hi programin espectacles del programa <i>Anem al Teatre</i> de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona. Actualment només es programen espectacles per a les escoles de Montornès del Vallès a través de la Fundació Privada Cultural de Granollers. ➤ Itineraris compartits amb municipis limítrofs amb qui Montornès del Vallès comparteix patrimoni com hem presentat a l'acció 2.3. (pàg. 77) ➤ Estratègia comunicativa compartida entre municipis limítrofs per tal de sumar esforços i evitar contraprogramacions, com mencionem en l'acció 1.6. (pàg. 74). <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major responsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Equipaments d'arts visuals del Vallès Oriental ✓ Consell Comarcal Vallès Oriental ✓ Agents i entitats del territori.

Proposta	Agents implicats
Acció 3.4. Programa de benvinguda per a nouvinguts/des per a presentar els recursos del municipi	
<p>Si volem que la ciutadania participi i s'impliqui en la vida sociocultural del municipi cal que conegui quins són els recursos socioculturals de què disposa Montornès del Vallès.</p> <p>Per tal de fer arribar l'oferta sociocultural als ciutadans/es nouvinguts/des és important articular un programa de benvinguda, en connexió amb l'elaboració d'una estratègia de comunicació presentada a l'acció 1.6. (pàg. 74):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Presentació de l'oferta sociocultural i visites als equipaments duta a terme entre les regidories implicades i ciutadania voluntària que actuïn com a guies/mentors dels nouvinguts/des al municipi. ➤ Elaboració d'un pack de benvinguda en format digital i en paper per a la ciutadania que s'incorpora al municipi on hi consti la programació cultural, els equipaments i serveis que ofereix el municipi i les entitats presents al municipi. Es podria customitzar el pack que se'ls hi fa arribar en funció del perfil (adults, família amb infants, joves, gent gran etc.). ➤ Elaboració d'un pack de benvinguda per a les famílies amb nadons en què s'explica els recursos per a la infància a nivell educatiu i sociocultural de què disposa el municipi. ➤ Presentació dels mecanismes de participació ciutadana de què disposa el municipi i invitació a formar part de l'espai de trobada entre Ciutadania, entitats i Regidoria d Cultura Festes i Patrimoni. (acció 3.2, pàgina 80-81). <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3 Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni ✓ Regidoria de Participació Ciutadana ✓ Teixit Associatiu ✓ Regidoria de Joventut ✓ Regidoria d'Infància ✓ Regidoria d'Educació ✓ Gabinet d'alcaldia (Mitjans de Comunicació) ✓ Regidoria de Gent Gran ✓ Regidoria de Polítiques d'Igualtat

Proposta	Agents implicats
Acció 3.5. Espais de co-creació per a programacions culturals	
<p>Tal i com ja hem mencionat en el diagnòstic, al municipi hi ha un dèficit d'implicació activa de la ciutadania en la vida comunitària. A més, en el context actual, cada cop més les administracions han de vehicular i donar suport a les iniciatives ciutadanes per a fer-les realitat.</p> <p>En el cas de la Regidoria de Joventut els pressupostos participatius (Kosmos) són la clau de la seva programació per a joves on són els joves els que decideixen i executen les activitats que volen dur a terme. Tal i com ja hem mencionat en el diagnòstic, en el Pla d'Acció Municipal 2020-2023 ja es recollia com a acció l'extensió dels pressupostos Participatius a majors de 30 anys. Així doncs, ara cal implementar aquesta acció en vinculació amb la programació i participació cultural.</p> <p>L'espai de trobada pot ser una bon instrument per a vehicular la implementació d'aquesta acció (acció 3.2, pàgina 80-81).</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.2 Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>O.E.3 Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Àrea de Ciutadania (Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, Regidoria d'Esports i Regidoria de Promoció del municipi) ✓ Àrea Acció Social (Regidoria de Gent Gran, Polítiques d'Igualtat, Joventut, Infància, Educació) ✓ Regidoria de Participació Ciutadana ✓ Gabinet d'Alcaldia (Mitjans de Comunicació) ✓ Teixit associatiu
Acció 3.6. Sinèrgies entre regidories	
<p>La transversalitat entre regidories és un element que cal prioritzar per a obtenir polítiques municipals integradores.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Donar peu a l'intercanvi d'informació i suscitar col·laboracions. ➤ Programació conjunta per a diferents segments d'edat vetllant pels interessos respectius. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Àrea de Ciutadania (Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni, Regidoria d'Esports i Regidoria de Promoció del municipi) ✓ Àrea Acció Social (Regidoria de Gent Gran, Polítiques)

Proposta	Agents implicats
<p>➤ Organització i repartiment de tasques i recursos per a esdeveniments del cicle festiu i altres festivitats que impliquen a diverses regidories.</p> <p>Aquestes sinèrgies entre regidories estan estretament vinculades amb l'acció 1.3. d'implicació de tots els agents del municipi en la programació cultural (pàgs. 71-72).</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<p>d'Igualtat, Joventut, Infància, Educació)</p>

L.4. REORDENACIÓ DE RECURSOS

Montornès del Vallès compta amb una xarxa d'equipaments, recursos culturals diversos i una programació marcada pels esdeveniments del calendari festiu, duts a terme en col·laboració amb el teixit associatiu, gran actiu del municipi. La combinació d'aquests recursos i actius no ha estat planificada de manera estratègica fins al moment per tal de que cada element tingui una funció en la política municipal. Així doncs, cal planificar els espais, els recursos humans i materials de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni de manera estratègica.

Així doncs, aquesta línia estratègica es centra en facilitar les eines, definir funcions i prioritzar els recursos de què disposa la Regidoria de Cultura per tal d'optimitzar-ne el seu ús i alinear-los amb l'estratègia del PAC.

Proposta	Agents implicats
<p>Acció 4.1. Canvis pertinents en els equipaments per a adaptar-se als estàndards del PECCat</p>	
<p>En el diagnòstic hem classificat els equipaments segons els estàndards fixats pel Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya en:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Apte ➤ Apte amb necessitat de canvis ➤ No apte 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni ✓ Gabinet d'Alcaldia ✓ Regidoria d'Esports

Proposta	Agents implicats
<p>El projecte del pol sociocultural on la biblioteca s'ubica juntament amb el Casal Cultural i el Casal d'Avis en un nou emplaçament al centre del municipi no està aprovat. En el context en què estem no se sap si es podrà dur a terme pel seu elevat cost econòmic i, per tant, cal veure com donar sortida a aquests dèficits a curt i mitjà termini. En aquest sentit, els equipaments on cal fer-hi actuacions serien els següents:</p> <p>La biblioteca de Montornès necessita més espai en termes de dimensions, espai de formació, punts de lectura i ordinadors a disposició del públic i els destinats a formació com ja va quedar palès en l'Informe del 2019 dut a terme per la Gerència de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. Cal recuperar, doncs, les propostes que es recullen en aquest informe.</p> <p>Casal Cultural i Espai Cultural Montbarri com a centres culturals polivalents també cal que adaptin els seus espais. El projecte de pol sociocultural projecta la reubicació del Casal Cultural en un equipament de nova construcció juntament amb biblioteca i casal d'avis. Mentre aquest projecte no es duu a terme degut al seu cost econòmic, cal adaptar alguns espais existents.</p> <p>El municipi necessita un espai social, un punt de trobada, que és inexistent en aquests moments en ambdós centres i que s'ha reivindicat en les diferents entrevistes i sessions de treball realitzades per a l'elaboració d'aquest document.</p> <p>En el cas del Casal Cultural és important tenir en compte que cal un espai de recepció i despatxos adequats a les necessitats del personal que hi treballa ja que en aquests moments, per temes de restriccions durant la pandèmia i necessitat de ventilació, estan ubicades en la recepció de l'equipament. En l'actual sala d'exposicions de la Planta Baixa es podrien afegir taules i cadires i reconvertir la sala en un espai de trobada amb màquines de vending per tal de complementar l'oferta formativa dels tallers i de cessions d'espai ja que l'espai no reuneix les condicions per a iniciar un servei de bar.</p> <p>En el cas de l'Espai Cultural Montbarri, es podria considerar la reubicació de l'aula de noves tecnologies a la biblioteca, amb la implementació del punt TIC, veure acció 4.5. (pàg. 90) i ubicar-hi un espai social amb possibilitat de màquines de vending amb taules i cadires per tal de complementar l'oferta cultural ja que l'espai no reuneix les condicions per a iniciar un servei de bar.</p>	

Proposta	Agents implicats
<p>En cas que no es vegi viable la ubicació de màquines de vènding en ambdós centres culturals, es podria triar un únic emplaçament.</p> <p>Recomanaríem també la instal·lació d'un sistema d'obertura automàtica dels equipaments on es cedeixen els espais a partir d'un sistema de codis que es facilita als usuaris/es que vulguin fer servir l'espai. D'aquesta manera, no cal tenir personal encarregat de facilitar i esperar el retorn de les Claus, coincidint amb la redacció del nou reglament de cessió d'espais culturals que s'està elaborant.</p> <p>En aquest cas, també recomanaríem la col·locació de càmeres de videovigilància per tal d'evitar possibles actes de vandalisme</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, la creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2 Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	
Acció 4.2. Incorporació d'una figura de dinamització adscrita als equipaments culturals	
<p>Pel que fa els recursos humans de què disposa la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. A banda de la biblioteca no hi ha cap equipament que disposi d'un equip de gestió adscrit. Les dues tècniques, juntament amb les 2 auxiliars administratives (una d'elles amb un contracte que finalitza el proper mes d'agost), duen a terme la gestió dels equipaments, la programació cultural i festiva i la relació amb les entitats.</p> <p>En el cas dels centres culturals polivalents, com és el cas del Casal Cultural i l'Espai Montbarri, les seves activitats bàsiques es basen en la dinamització cultural del seu entorn a través de la Formació artística i d'àmbit relacional, el Foment de la creació i difusió, la Divulgació i la Cessió d'espais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni. ✓ Àrea Acció Social (Regidoria de Gent Gran, Polítiques d'Igualtat, Joventut, Infància, Educació)

Proposta	Agents implicats
<p>Tal i com trobem en el Quadern 2 sobre Els equips de gestió dels equipaments culturals d'àmbit local (I) del PECCat³⁷, els centres culturals polivalents es caracteritzen per ser uns equipaments on les activitats són molt intensives en treball i, per tant, requereixen una organització dels recursos humans complexa. Per assegurar de 20 a 72 hores d'obertura setmanal i, de 125 a 250 dies amb activitat pròpia i de tercers és necessari un equip humà suficientment dotat, sobretot en l'àrea d'activitats i en la de públics.</p> <p>Així doncs, un dels perfils professionals que caldria incorporar a la gestió dels centres culturals és la figura d'un/a dinamitzador/a que pugui estar en contacte permanentment amb les entitats, detectant sinèrgies i possibles agents culturals no identificats encara. És a dir, convidant a la ciutadania a implicar-se activament en la vida cultural de Montornès de Vallès i fent-ho possible. D'altra banda, és important tenir en compte que la figura de dinamitzador/a pot desenvolupar aquesta tasca per a diversos equipaments, Espai Montbarri i Casal Cultural i col·laborar en la programació i dinamització de l'espai expositiu de Can Saurina, per exemple.</p> <p>Així doncs, és clau disposar del perfil de dinamització en comptes del lloc de treball d'auxiliar administratiu. Treballant de forma coordinada amb les tècniques de cultura i amb una mirada posada més en la gestió del dia a dia i la dinamització comunitària. La seva missió principal ha de ser la de col·laborar en la planificació i el disseny de les activitats socioculturals programades i la dinamització d'aquestes per al foment d'una cultura de participació i cooperació entre la ciutadania.</p> <p>A més, aquesta figura podria d'incorporar també la perspectiva intercultural que hem mencionat en l'acció 2.4 (veure pàg. 78) per tal d'assegurar que totes les comunitats s'impliquin en la vida sociocultural del municipi i la interlocució amb la resta de regidories.</p> <p>Les seves funcions principals es podrien resumir en les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Col·laborar en la planificació, la programació i el disseny de les activitats dels equipaments. ➤ Fer el seguiment del desenvolupament de les activitats realitzades i proporcionar dades per a la seva avaluació. 	

³⁷ <http://cercles.diba.cat/bib/37961>

Proposta	Agents implicats
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fomentar la participació de la ciutadania i fer difusió del conjunt d'activitats. ➤ Mantenir relacions de col·laboració amb les entitats, agents locals i ciutadania en general. <p>De tota manera, a aquestes es poden afegir les funcions més concretes que se li vulguin atribuir. Per aprofundir en les tasques, hem afegit el perfil d'Animador sociocultural elaborat per la Diputació de Barcelona en la secció d'annexes.</p> <p>La incorporació de la figura de dinamització també contribuirà en la gestió i programació del cicle d'arts visuals i de Can Saurina com a epicentre de les arts visuals del municipi. Les tècniques de cultura que ja s'encarreguen de la programació d'arts escèniques i el cicle festiu, poden quedar alliberades d'algunes tasques més pròpies d'un perfil de dinamització, per tal d'assumir la programació del cicle de estable d'arts visuals al municipi i la gestió de públics.</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	
Acció 4.3. Creació d'un Punt TIC intergeneracional	
<p>Com hem esmentat en el diagnòstic, Montornès del Vallès no compta amb un espai destinat a la formació de la ciutadania en noves tecnologies. L'alfabetització digital i el foment de les competències digitals ha de formar part de l'estratègia digital de tot municipi en el context actual. Per a dur-ho a terme, seria recomanable la creació d'un punt TIC on poder donar formació en noves tecnologies que s'adeqüi als diferents segments de població i a les seves necessitats.</p> <p>El Punt TIC³⁸ és un espai orientat al desenvolupament de processos integrals d'alfabetització digital i d'accés a les noves tecnologies, dotat d'equipament informàtic i ajuda personalitzada. És el lloc on les persones participants realitzen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni ✓ Regidoria de Noves Tecnologies ✓ Regidoria de Joventut ✓ Regidoria de Gent Gran ✓ Regidoria de Serveis Socials

³⁸ Més informació sobre la Xarxa de Punts TIC de Catalunya: <https://punttic.gencat.cat/la-xarxa-punt-tic>

Proposta	Agents implicats
<p>accions per a la seva capacitat tecnològica, desenvolupant així les habilitats, destreses i coneixements útils per incorporar-se a la societat de la informació i superar la fractura digital.</p> <p>Comptaria amb un dinamitzador/a que és qui acompanya les persones que van al punt que detecta les necessitats del territori, acompanya el ciutadà en les seves primeres passes al món digital i converteix els punts en espais d'informació, formació, treball comunitari, ocupabilitat, participació, innovació i motor econòmic. També es podria comptar amb la participació de la ciutadania per a la realització d'algunes formacions de caire més informal, com podria ser el cas de joves fent de mentors per a gent gran en l'ús d'aplicacions mòbils i de l'ordinador, per exemple.</p> <p>La ubicació del Punt TIC es podria fer a la biblioteca, ja que falten punts de connexió, traslladant els ordinadors de la sala de noves tecnologies de l'Espai Cultural Montbarri, per exemple, com presentem a l'acció 4.3. (veure pàg. 86). El punt TIC es podria ubicar a la primera o bé segona planta de la biblioteca i es dotaria d'uns separadors de vidre estil peixera que deixen passar la llum i es veu l'interior per tal de no destorbar l'activitat de la biblioteca, com s'ha fet en la sala d'estudi del 1er pis.</p> <p>Els equips informàtics podran permetre la seva reserva per al treball individual o en grup i es poden utilitzar per a poder impartir tallers de capacitat en competències digitals per a totes les edats.</p> <p>El Punt TIC concentraria tota la formació en noves tecnologies que ara es dona en diferents espais: tallers i píndoles formatives al Casal Cultural i formació per a la inserció laboral que es porta a terme a l'Espai Cultural Montbarri.</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.3. Aposta per una major corresponsabilitat de la ciutadania com a eina de dinamització comunitària.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gerència de Biblioteques Diputació de Barcelona. ✓ Biblioteca de Montornès de Vallès.

Proposta	Agents implicats
Acció 4.4. Revisió del cycle festiu per a abordar nous reptes	
<p>El cycle festiu de Montornès del Vallès està marcat per moltes festivitats que, sovint, coincideixen amb la preparació de la programació cultural i la celebració d'altres festivitats.</p> <p>Així doncs, es proposa una revisió de tots els esdeveniments en què la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni participa i organitza. Cal valorar els recursos humans, tècnics i materials de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni i veure on es volen concentrar els esforços.</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p> <p>Calendari: Curt termini</p>	<p>✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni</p>
Acció 4.5. Avaluació de les polítiques culturals municipals	
<p>Hem recollit en el diagnòstic que des de la Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni i els equipaments culturals no s'està recollint l'activitat i les dades que se'n desprenen (a excepció de la Biblioteca, que forma part dels Sistema de Lectura Pública de la Diputació de Barcelona, el registre i recollida de dades es duu a terme a través del sistema del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.)</p> <p>És important poder disposar de la informació clau per a la presa de decisions i marcar l'estratègia a seguir en termes de desenvolupament d'audiències, per exemple. En aquest sentit, és recomanable el <i>Manual de Desenvolupament d'Audiències des de la proximitat</i>³⁹, escrit per Ferran López i publicat per l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona.</p>	<p>✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni</p>

³⁹ Per a consultar la publicació: https://llibreria.diba.cat/cat/llibre/manual-de-desenvolupament-d-audiencies_64172

Proposta	Agents implicats
<p>És necessari dissenyar un sistema de recollida d'indicadors qualitius i quantitius en forma de memòries d'activitat, per exemple, per a poder fer balanç de la programació i de la gestió de l'equipament. Finalment, l'elaboració de les memòries és també una manera de retre comptes envers la Regidoria de Cultura i envers el conjunt de la ciutadania. A continuació detallem el sistema de recollida d'indicadors qualitius i quantitius que cal dur a terme per tal de sistematitzar la informació i l'activitats duta a terme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Memòries d'activitat per cada equipament en què queden registrades les activitats que s'hi han dut a terme, quin públic han tingut, els ingressos i les despeses generats etc. Per tal de poder fer balanç. Aquestes memòries anuals permeten en primer lloc valorar el grau d'assoliment dels objectius marcats inicialment, tenir una mirada comparativa amb anys precedents i poder determinar línies de futur. L'elaboració de les memòries és també una manera de retre comptes envers la Regidoria de Cultura i envers el conjunt de la ciutadania. ➤ Registre d'usos i usuaris del Casal Cultural, Can Saurina, Espai Montbarri i els elements patrimonials del municipi. ➤ Explotació de dades del ticketing del Teatre Margarida Xirgu per tal de conèixer millor el públic i desxifrar els no públics per tal de veure què es pot fer per atreure'ls. ➤ Recollida d'indicadors culturals com a complement al present Pla d'Acció Cultural per tal de mesurar la vitalitat cultural dels municipis i l'eficiència de les polítiques culturals i projectes duts a terme anualment per la Regidoria de Cultura i el seu equip. El CERC ofereix als municipis una nova eina que permet als municipis en què es desenvolupen plans i projectes estratègics de disposar d'una bateria bàsica d'indicadors que s'adapti a les seves característiques, que els doni una visió de conjunt de la seva acció pública en cultura, i que incorpori una mirada àmplia i oberta de la cultura. Amb aquesta voluntat s'ha elaborat una bateria de 42 indicadors que han de servir per a prendre el pols de la cultura als municipis que tenen entre 10.000 i 30.000 habitants aproximadament. Hem afegit la proposta 	

Proposta	Agents implicats
<p>d'indicadors i variables elaborada pel CERC al conjunt d'annexes.</p> <p>Objectius als que respon:</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>Calendari: Mitjà termini</p>	
4.6. Consolidar els serveis tècnics de patrimoni	
<p>En el cas dels elements patrimonials del municipi s'està fent una molt bona feina d'estudi, conservació i difusió i en aquest document es proposa incrementar algunes de les activitats de difusió per tal de contribuir a la creació d'identitat compartida de municipi i incorporar a la ciutadania en aquesta.</p> <p>Actualment el servei tècnic de patrimoni està licitat i seria recomanable poder disposar d'un tècnic/a de patrimoni que pogués gestionar el patrimoni municipal.</p> <p>Al compartir elements patrimonials amb els municipis de Vallromanes (Castell de Sant Miquel) i Montmeló (Mons Observans) potser es podria buscar la fórmula de mancomunar el cost del tècnic de patrimoni.</p> <p>Per tal de poder aprofundir en les tasques del tècnic/a de patrimoni, hem inclòs en els annexes la fitxa del perfil professional de Tècnic/a de Patrimoni elaborat per la Diputació de Barcelona.</p> <p>O.E.1. Donar un nou impuls a la cultura apostant per la formació, creació i difusió cultural.</p> <p>O.E.2. Construcció d'una identitat col·lectiva a través del passat i el present per al futur.</p>	<p>✓ Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni</p>

3.4 Quadre resum de les accions

Codi	Acció	Curt termini	Mitjà termini	Llarg termini
L.1	Programació i promoció cultural			
1.1	Implicació de tots els agents del municipi en la programació cultural.			
1.2	Programació estable d'arts visuals al municipi.			
1.3	Creació d'un esdeveniment anual			
1.4	Impuls d'una estratègia comunicativa de la programació cultural			
L.2	Impuls d'una identitat compartida			
2.1	Donar continuïtat al projecte de memòria col·lectiva tenint en compte factors com la intergeneracionalitat i la interculturalitat.			
2.2	Consolidar les activitats pedagògiques curriculars per tal de connectar el passat amb l'actualitat.			
2.3	Promoció i difusió del patrimoni natural, arquitectònic i immaterial.			
2.4	Incorporació de l'enfocament intercultural en la política cultural municipal.			
L.3	Col·laboració i participació			
3.1	Mapatge de tots els agents culturals i creatius del territori			
3.2	Habilitar un espai de trobada entre ciutadania, entitats i Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni.			
3.3	Promoció de recursos culturals compartits entre municipis limítrofs.			
3.4	Programa de benvinguda per a presentar els recursos i oferta sociocultural als nousvinguts/des.			
3.5	Espais de co-creació per a programacions culturals			
3.6	Sinèrgies entre regidories			
L.4.	Reordenació dels recursos culturals			
4.1	Adaptacions pertinents en els equipaments per a complir amb els estàndards PECCat			

Codi	Acció	Curt termini	Mitjà termini	Llarg termini
4.2	Incorporació d'una figura de dinamització adscrita als equipaments culturals			
4.3	Creació d'un espai TIC marcadament intergeneracional			
4.4	Revisió del cicle festiu per a abordar nous reptes			
4.5	Avaluació de les polítiques culturals municipals			
4.6	Consolidar els serveis tècnics de patrimoni			

4. ANNEXOS

4.1. Fitxes equipaments

4.2. Fitxes perfils competencials

4.3. Llistat d'indicadors CERC

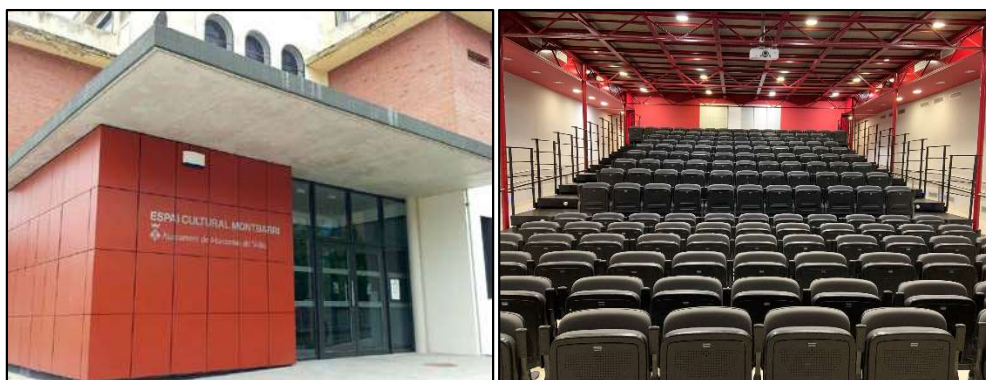
4.4. Sessions de treball i participants

4.1. FITXES EQUIPAMENTS

TEATRE MARGARIDA XIRGU	
	
Adreça: Plaça de Margarida Xirgu, 4	
Persona de referència i càrrec: Departament de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Montornès	
Sector principal d'actuació: Arts escèniques	Funció: Teatre
Horari atenció al públic: Obertura segons el calendari d'espectacles	
Activitats que s'hi duen a terme: <ul style="list-style-type: none">• Exhibició de programació estable d'arts escèniques i musicals <i>Montornès aixeca el teló</i> en cap de setmana. Fins al juliol 2021, entre 2 i 4 cops al mes. A partir d'octubre de 2021, entre 1 i 2 cops al mes.• Formació en teatre i teatre social de l'Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre.• Esdeveniments puntuals d'alguns departaments com ara Participació o Joventut.• Proves de processos de selecció de personal de l'Ajuntament, des d'octubre de 2021. Convocatòries puntuals.• Exposició divulgativa de la campanya de refugiats. Puntualment, per temporades i temes.• Formació en teatre social de l'Escola Municipal de Música, Dansa i Aula de Teatre.	
Públic que en fa ús: <ul style="list-style-type: none">• Espectadors del cicle "Montornès aixeca el teló."• Alumnes de l'Escola Municipal de Música i Aula de teatre.	

<ul style="list-style-type: none"> Assistents a diferents esdeveniments organitzats per les entitats que necessitin cuina. 			
Model de gestió: Municipal			
Recursos humans: No hi ha personal adscrit			
Edifici amb valor patrimonial:		Edifici catalogat:	
	Inexistents	Salvables	Impracticables
Barreres arquitectòniques	x		
Espais - denominació	Funcions		
Sala principal amb pati de butaques (402).	Espectacles d'arts escèniques		
Sala gran	Accessible de forma independent. Des de la pandèmia, espai per a classes de l'Escola Municipal de Música i Teatre.		
Sala petita	Accessible de forma independent. Des de la pandèmia, espai per a classes de l'Escola Municipal de Música i Teatre.		
Office	Preparació de refrigeris per alguna entitat que organitza activitats a les sales polivalents.		
Magatzem gran	Material de l'Escola Municipal de Música i Teatre		
2 Magatzem petits	Sense utilitzar		
Foyer	Entrada i punt de control de les localitats		
Altres característiques de l'equipament:			
Sala gran i petita que no estan preparades per a classes de dansa (mirall o bé terra càlid). S'hi posa vinil per a les classes de dansa.			
Necessitats de canvi o millora més urgents: Humitats al magatzem reservat per a l'Escola Municipal de Música i el del costat de l'office.			
Observacions: La cuina no disposa d'extractor i, per tant, no es pot fer servir per cuinar.			

ESPAI CULTURAL MONTBARRI

Adreça: C. de la Casa Nova 18 A

Persona de referència i càrrec: Departament de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Montornès

Sector principal d'actuació:

Arts escèniques i formació.

Funció: Sala de teatre i Aula informàtica

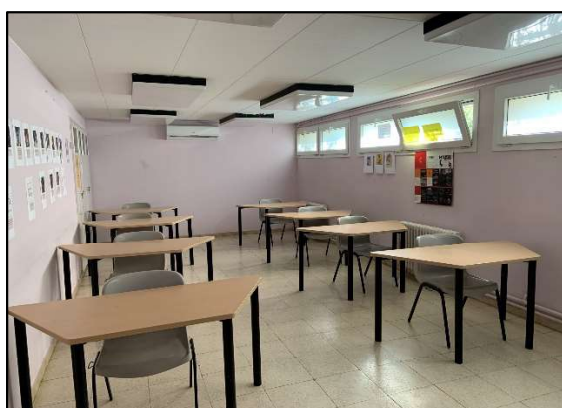
Horari atenció al públic: Obertura segons el calendari d'espectacles

Activitats que s'hi duen a terme:

- *Montornès Aixeca el teló.* Programació d'arts escèniques de petit format.
- *Cicle cinema Gaudí,* últim diumenge de mes
- Ball del Casal d'Avis de Montornès Nord els diumenges a la tarda (activitat prèvia a la pandèmia)
- Cessió de la sala de teatre per a residències. Grup de Teatre La Faràndula i altres.
- Taller gimnàs del Casal d'avis de Montornès Nord (activitat prèvia la pandèmia)
- Formació per a la inserció laboral del Departament d'Ocupació i Promoció Econòmica.
- Grup de músics del Centre d'Estudis Montornès del Vallès. Assagen música tradicional els divendres al vespre.
- Processos de selecció de personal que organitza el Departament de Recursos Humans de l'Ajuntament. Són puntuals, diversos matins. Retiren grades i munten taules i cadires.
- Teatre social que dinamitza el Departament de Joventut. Es fa cada dimarts i dimecres tarda-vespre.
- Teatre social que dinamitza el departament d'Infància. Es fa cada dimarts a la tarda, abans del de Joventut.

<ul style="list-style-type: none"> Espectacles promoguts per altres departament. Ex: <i>La Crispeta d'Or</i> (Joventut), Teatre (Escola de Música, teatre...), La Castanyada (Infància). 			
Públic que en fa ús:			
<ul style="list-style-type: none"> Gent gran (abans de la pandèmia) de Montornès Nord Grups de teatre amateur com, per exemple, La Faràndula. L'Ajuntament li cedeix l'espai i cobreix les despeses tècniques. 			
Model de gestió: Municipal			
Recursos humans: No disposa de recursos humans propis			
Edifici amb valor patrimonial: No		Edifici catalogat: No	
	Inexistents	Salvables	Impracticables
Barreres arquitectòniques		X	
Espais - denominació	Funcions		
Vestíbul	Anteriorment es feia servir com a sala d'exposicions.		
Aules ordinadors	Cursos d'inserció laboral		
Sala de teatre (169 butaques retràctils).	Programacions d'arts escèniques (<i>Montornès Aixeca el teló</i>) i de cinema (Cicle Gaudí).		
Despatx	En desús		
Magatzem	Material d'entitats que fan ús de la sala de teatre. Disposen de la clau.		
Camerinos	Vestuari per als usuaris de l'escenari		
Cabina amb equip llum i so	Equip tècnic		
Altres característiques de l'equipament: No disposa de caixa escènica i l'alçada de l'escenari és de 3 metres. Per tant, només s'hi poden fer espectacles de petit format.			
Necessitats de canvi o millora més urgents: Escenari no accessible per a persones amb mobilitat reduïda.			
Observacions:			
<p>Diferents formadors dels cursos d'inserció laboral i els grups de teatre que venen a assajar a la sala de teatre que disposen de la clau per a entrar a l'equipament. L'equipament disposa d'un sistema d'alarma però el codi el coneixen molts col·lectius i usuaris. Ha estat objecte de nombrosos robatoris i en passar-hi tants col·lectius desapareix material. No disposa de personal responsable en el mateix equipament. Abans que es renovés el Teatre Margarida Xirgu la programació estable es duia a terme a l'Espai Cultural Montbarri.</p>			

CASAL CULTURAL

Adreça: Av. del Riu Mogent, 2

Persona de referència i càrrec: Departament de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Montornès

Sector principal d'actuació: Tallers	Funció: Activitat sociocultural del municipi
--	---

Horari atenció al públic: De dilluns a divendres de 15.30 a 20.30h.

Activitats que s'hi duen a terme:

- Oficines del Departament de Cultura i Festes
- Punt de recollida de claus d'equipaments cedits puntualment, especialment de la Masia Masferrer (bucs d'assaig de diversos grups de música).
- Tallers diversos organitzats pel Casal Cultural i tallers de salut.
- Cessió d'espais per a reunions d'algunes entitats, de diversos departaments de l'Ajuntament i alguns comissions com ara la Comissió de Festes.
- Cursos de català del Consorci per a la Normalització Lingüística.
- Oficina de Català d'atenció a la ciutadania del Consorci per a la Normalització Lingüística.

Públic que en fa ús:

- Alumnes de les classes de català
- Alumnes dels tallers
- Entitats en residència

Model de gestió: Municipal

Recursos humans: No té personal propi de gestió. Hi estan ubicats els Recursos Humans de tot el Departament de Cultura i Festes.

- Tècnica de Cultura i Festes

-Tècnica especial de Cultura i Festes			
-Dues administratives del Departament de Cultura i Festes			
Edifici amb valor patrimonial: No	Edifici catalogat: No		
	Inexistents	Salvables	Impracticables
Barreres arquitectòniques No hi ha ascensor, s'han instal·lat passarel·les exteriors per a accedir directament a les sales de tallers.		X	
Espais - denominació	Funcions		
Planta baixa:			
Recepció	Despatxos del personal del Departament de Cultura i Tècnica de Català.		
Sala d'actes	Sala polivalent de l'equipament		
Sala Mogent	Sala de reunions		
Sala entitats	Despatx i material de l'entitat resident		
Planta soterrani:			
Despatxos 1,2 i 3	En desús (antics despatxos tècniques de cultura i català).		
Antiga cuina	Magatzem material de la Cavalcada de Reis.		
Aula informàtica	Tallers digitals		
Aula de pintura	Tallers de pintura		
Aula de manualitats	Tallers de restauració i ceràmica		
Sales formatives 1 i 2	Classes de català i reunions de les entitats. Tallers de costura o bé classes de català ja que les taules tenen rodes i és una sala polivalent.		
Pati	Local diables i clausures dels tallers.		
Altres característiques de l'equipament: Antic restaurant, s'ha anat adaptant però és un edifici que no es va concebre per a ser un casal cultural de Cultura, amb totes les limitacions que comporta, com el fet que els despatxos de les tècniques de Cultura i la tècnica del CNL no disposi de finestres ni ventilació. El Casal Cultural es va ubicar aquí, de forma provisional, fa 30 anys i encara hi és fins que se li trobi un altre emplaçament (Projecte pol sociocultural).			

Necessitats de canvi o millora més urgents:

- No té sistema d'alarma i han entrat a robar per a emportar-se ordinadors i pantalles.
- No es fan inversions perquè la ubicació no és la definitiva.
- Espai de recepció que caldria adequar ja que actualment s'ha convertit en la zona de treball de les tècniques de cultura i festes i de la tècnica de CNL.

Observacions:

Abans de la pandèmia hi passaven entre 400 i 500 persones. Però no hi ha registre de dades d'ús.

CAN SAURINA

Adreça: Carrer Major, 2

Persona de referència i càrrec: Departament de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Montornès

Sector principal d'actuació: Exposicions	Funció: Centre de cultura i expressió artística, i la seu de Ràdio Montornès.
--	--

Horari atenció al públic: Variable, segons calendari.

Activitats que s'hi duen a terme:

- Emissió en directe i en diferit de diversos programes de la ràdio municipal.
- Exposicions, tot i que no s'hi fan exposicions ja que no hi ha un programa estable d'arts visuals.
- Presentacions i rodes de premsa municipals

Públic que en fa ús:

- Club d'escacs Montornès
- Ràdio Montornès
- Diferents departaments de l'Ajuntament

Model de gestió: Municipal

Recursos humans: No hi ha personal popi

Edifici amb valor patrimonial: No	Edifici catalogat: No
---	------------------------------

	Inexistents	Salvables	Impracticables
Barreres arquitectòniques	X		

Espais - denominació	Funcions
-----------------------------	-----------------

Planta baixa:

Despatxos 1,2	Departament de Comunicació
Despatx 3	Club d'Escacs Montornès
Sala polivalent	Classes d'escacs i activitat pròpia del Club d'escacs Montornès.
Sala d'exposicions	No hi ha un programa d'exposicions. S'hi realitzen casaments civils
Planta primera:	
Sala d'actes	Presentacions a la ciutadania, rodes de premsa municipals.
Vestíbul	
Sala de ràdio: cabina, redacció, locutori	Ràdio Montornès
Altres característiques de l'equipament: A la planta baixa, en un aparador, es troba el Terminus Augustalis, la pedra de terme del primer quart del segle I dC que per la seva forma i el seu volum és un monument epigràfic únic a Catalunya.	
Necessitats de canvi o millora més urgents: Edifici inaugurat el 2017 i, per tant, arquitectònicament no hi ha necessitats de millora. Caldria un canvi d'ús d'alguns dels seus espais per tal de poder assumir les activitats bàsiques d'un centre d'arts visuals.	
Observacions: Des de mitjans del 2019, aproximadament, no s'hi fan exposicions amb regularitat. Les darreres mostres havien estat promogudes pels departaments de Cooperació Internacional, i d'Igualtat.	

BIBLIOTECA

Adreça: Carrer de Can Parera, 34

Persona de referència i càrrec: Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona en conveni amb l'Ajuntament de Montornès del Vallès. Glòria Catafal, directora.

Sector principal d'actuació: Lectura pública	Funció: Foment de la lectura pública
--	---

Horari atenció al públic: De dilluns a divendres de 16 a 20 h. Dijous de 9.30 a 13 h i dissabtes d'hivern de 10 a 13.

Activitats que s'hi duen a terme:

- Converses d'idiomes: francès, anglès, alemany, italià i català.
- Foment de la lectura: visites escolars, assistència a biblioteques escolars, xerrades per a famílies i professionals dins el programa *Eduquem i gaudim* i parelles de mentoratge de lectura per a l'èxit educatiu entre alumnes de secundària i primària del programa LECXIT.
- Clubs de lectura: públic infantil, juvenil i adult
- Tertúlies *El temps retrobat* conjuntament amb l'Arxiu Històric Municipal sobre història local.
- Activitats d'extensió bibliotecària: servei a domicili de llibres i ajuda en connexions a les activitats virtuals per a la gent gran, servei de préstec de llibres en comerços i perruqueries del municipi i en la secció infantil del CAP.
- Activitats dins del *Pla Educatiu d'Entorn* pels centres escolars: assessoraments a biblioteques escolars, prescripció lectora, taller de narrativa i taller de poesia, maletes viatgeres i lots a la carta.
- Noves activitats sorgides a partir del confinament: taller manualitats, kahoots de coneixement local, prescripció infantil i juvenil.

Públic que en fa ús:

- Infantil

<ul style="list-style-type: none"> • Escolar • Juvenil • Adult • Gent gran 			
Model de gestió: Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona			
Recursos humans: Directora, tres tècnics auxiliars de biblioteca a jornada completa i un tècnic auxiliar a 15 hores setmanals.			
Edifici amb valor patrimonial: No	Edifici catalogat: No		
	Inexistents	Salvables	Impracticables
Barreres arquitectòniques		x	
Espais - denominació	Funcions		
Planta baixa	Espai infantil Recepció i préstec 3 ordinadors per a consultar catàleg i connexió a internet		
Planta primera	Sala de lectura individual Sala de lectura 6 ordinadors per a consultar catàleg i connexió internet		
Planta segona	Espai per a clubs de lectura i tallers Espai condicionat per a fer tallers de conversa Magatzem per a llibres		
Altres característiques de l'equipament: Comparteix edifici amb l'Escola Municipal de Música i Dansa			
Necessitats de canvi o millora més urgents: Segons l'informe de necessitats encarregat a la Gerència de Biblioteques de la Diputació de Barcelona per l'Ajuntament el 2019 llegim: "Després de més de dues dècades de funcionament la biblioteca ha quedat petita per a cobrir les necessitats de servei de la ciutadania i es fa del tot necessari la seva ampliació i trasllat per tal d'adaptar-se a l'actual model de biblioteca pública i a les noves necessitats de servei de la ciutadania. Segons el Mapa de Lectura Pública de Catalunya, un municipi amb les característiques de Montornès del Vallès hauria de disposar d'una biblioteca amb una superfície útil aproximada de 1.650 m2."			

Recomanacions més destacades de l'informe:

- Espai de formació tancat
- 150-175 punts de lectura (formal i informal). Actualment n'hi ha 93.
- 3 o 4 punts d'atenció al públic
- 25-30 ordinadors d'ús intern i públics. Actualment n'hi ha 9.

Observacions: En el projecte de futur del pol sociocultural que es va plantejar s'hi ubicaven la biblioteca, el casal cultural i el casal d'avis. De moment, per falta de finançament, la biblioteca es queda com està i es van fent petites millores com l'obertura d'una porta a la planta baixa per on s'accedeix a un espai verd limítrof amb l'escola Can Parera.

ARXIU HISTÒRIC MUNICIPAL

Adreça: Carrer de la Pau, 10

Persona de referència i càrrec: Nicolau Guanyabens, arxiver municipal

Sector principal d'actuació: Patrimoni	Funció: Conservació, estudi i difusió del patrimoni històric del municipi (documental i arquitectònic).
--	--

Horari atenció al públic: De dilluns a divendres de 9 a 13h

Activitats que s'hi duen a terme:

Activitats de difusió:

- Serveis pedagògics. Visites i rutes en els diferents elements patrimonials per a públic escolar i general.
- Edició i presentació de llibres i documentals. Organització d'exposicions, conferències, tertúlies, entrevistes d'història oral... Col·laboració en publicacions, actes i efemèrides que contribueixen a difondre el patrimoni local i a recuperar la memòria col·lectiva.

Conservació:

- Ingrés i tractament de col·leccions i fons privats

Estudi:

- Premis de Recerca Històrica sobre la història local recollits en publicacions, ponències i xerrades.
- Servei d'informació i documentació, reprografia de documents

Serveis a l'Ajuntament:

- Consultes i préstecs interns

Públic que en fa ús:

- Públic especialitzat
- Públic escolar

Model de gestió: Municipal

Recursos humans: 1 arxiver municipal i 1 tècnic de patrimoni a mitja jornada (licitació bianual).

Edifici amb valor patrimonial: No	Edifici catalogat: No		
	Inexistents	Salvables	Impracticables
Barreres arquitectòniques	X		
Espais - denominació	Funcions		
Biblioteca auxiliar			
Taller	Restauració de documents		
Dipòsit	Conservació arxius		
Sala de consulta	Reunions i consulta		
3 Despatxos	Despatx dels tècnics i arxiver		
Altres característiques de l'equipament:			
<p>Aquest equipament custodia la documentació considerada històrica, mentre que a la seu central de l'Ajuntament hi ha un dipòsit que conté la documentació administrativa més recent.</p> <p>Els fons que es custodien a l'Arxiu Municipal són de procedències diverses:</p> <p>Fons de l'Ajuntament de Montornès</p> <p>Fons de la Mutualitat de Sant Isidre</p> <p>Fons de la masia de Can Masferrer</p> <p>Fons del mas de la Torre (Manso Calders)</p> <p>Fons de la nissaga dels Montornès</p> <p>Fons del Sindicat Agrícola de Montornès</p> <p>Fons de la Lliga de Propietaris de Montornès</p> <p>Fons de l'Ateneu Obrer Montornesenc</p> <p>Fons del Patronat Local d'Homenatge a la Vellesa</p>			
Necessitats de canvi o millora més urgents:			
<p>Observacions: Conservació, gestió i visites de diferents elements patrimonials que no disposen de recursos humans i obren a hores convingudes:</p> <p>-Torre del Telègraf</p> <p>-Jaciment Mons Observans, gestió conjunta amb l'Ajuntament de Montmeló</p> <p>-Refugi antiaeri de Ca l'Arnau</p> <p>-Castell de Sant Miquel</p>			

CAN XERRACAN

Adreça: Plaça dels Països Catalans, 1

Persona de referència i càrrec: Departament de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Montornès

Sector principal d'actuació: Abans de la designació de Can Saurina com a espai municipal per a les arts visuals, tot i que encara no hi ha programa), era el centre d'exposicions del municipi.	Funció: Des del 2018 s'hi desenvolupa de manera estable projectes de l'Àrea d'Acció Social.
--	--

Horari atenció al públic: Obertura segons necessitats

Activitats que s'hi duen a terme: No té activitat concreta

- Cessió d'espais

Públic que en fa ús:

- Entitats
- Departament Acció Social

Model de gestió: Municipal

Recursos humans: No hi ha personal adscrit

Edifici amb valor patrimonial: Sí | **Edifici catalogat:** No

	Inexistents	Salvables	Impracticables
--	--------------------	------------------	-----------------------

Barreres arquitectòniques		X	
----------------------------------	--	---	--

Espais - denominació	Funcions
-----------------------------	-----------------

Planta baixa	Vestíbul amb lavabo, sala de 75 m2 aprox. A l'exterior es troba el pati, amb accés per a vehicles (a la part davantera de l'equipament hi ha escales; qui té mobilitat reduïda ha d'accedir pel pati), amb
--------------	--

	una ermita (amb ús de magatzem per Petanca) i una pista doble de petanca.
Planta primera	Espai (abans part de sala d'exposicions), de 28,87m ² sense ús concret; sala de 25m ² (actual sala/magatzem de costura i vestuari de la Remençada); espai descobert de 30 m ² (sense ús)
Planta segona	Antiga seu Ràdio Montornès
Altres característiques de l'equipament:	
Necessitats de canvi o millora més urgents:	
Observacions: La gestió de l'equipament i les cessions d'espai es duen a terme des del Departament de Cultura i Festes tot i que no s'hi desenvolupa cap activitat cultural.	

4.2. FITXES PERFILS COMPETENCIALS

Animador sociocultural

IDENTIFICACIÓ

CODI LLOC

XTAAC004

ÀMBIT FUNCIONAL

Serveis d'acció ciutadana

COL·LECTIU PROFESSIONAL

Tècnic auxiliar

CONTINGUT FUNCIONAL ¹

MISSIÓ

Col·laborar en la planificació i disseny de les activitats artístiques, socioculturals, professionals, associatives o lúdiques programades des de la corporació, i participar en la dinamització i animació d'aquestes per al foment d'una cultura de participació i cooperació entre la ciutadania.

FUNCIONS GENERALS

1. Col·laborar en la planificació, la programació i el disseny de les activitats artístiques, socioculturals, professionals, associatives o lúdiques.
2. Seguir l'evolució del desenvolupament de les activitats realitzades i proporcionar dades per a la seva avaluació.
3. Fomentar la participació de la ciutadania i difondre el conjunt d'activitats ofertes des de la corporació.
4. Mantenir relacions de col·laboració amb les entitats locals, associacions i organitzacions externes a la corporació.

PERFIL FORMATIU ²

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU ³	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES ESTRATÈGIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL	Efectivitat individual	☒	☐	☐	☒	☐
	Orientació de servei a la ciutadania	☒	☐	☐	☒	☐

¹ Extret de la CORH – Comunitat de Recursos Humans. Es pot consultar el contingut funcional específic a corh.diba.cat

² Es pot consultar la descripció de les competències en el Diccionari de competències per al desenvolupament professional dels empleats públics de l'Administració local

³ Fa referència a aquell conjunt d'habilitats, actituds i valors determinants per a una execució excel·lent del contingut funcional del lloc de treball

Animador sociocultural

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES QUALITATIVES TRANSVERSALS	Aprenentatge permanent	☒	☐	☐	☒	☐
	Comprensió interpersonal	☐	☐	☐	☒	☐
	Presa de decisions	☐	☒	☐	☐	☐
	Treball en equip	☒	☐	☐	☒	☐
	Visió global	☐	☐	☒	☐	☐

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES TÈCNIQUES COMPLEMENTÀRIES	Planificació i gestió de projectes tècnics a l'Administració local	☒	☐	☒	☐	☐
	Programes d'actuació davant la violència masclista	☐	☒	☐	☐	☐
	Programes per al desenvolupament personal i professional dels joves	☐	☐	☒	☐	☐
	Ús d'eines i aplicacions bàsiques en l'àmbit digital	☐	☐	☐	☒	☐

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES TÈCNIQUES SECTORIALS CLAU	Gestió cultural local	☒	☐	☒	☐	☐
	Programes d'intervenció social comunitària	☒	☒	☐	☐	☐

Tècnic patrimoni cultural

IDENTIFICACIÓ

CODI LLOC

XTEAC005

ÀMBIT FUNCIONAL

Serveis d'acció ciutadana

COL·LECTIU PROFESSIONAL

Tècnic especialista

CONTINGUT FUNCIONAL ¹

MISSIÓ

Vetllar per la integritat del patrimoni cultural local protegint-lo i conservant-lo mitjançant l'ús dels instruments de gestió i de les competències assignades per tal de fer una adequada difusió i foment de la identitat cultural del municipi i d'aquells elements d'interès museístic, històric i artístic.

FUNCIONS GENERALS

1. Organitzar i gestionar les actuacions en matèria de patrimoni.
2. Protegir, conservar i restaurar el patrimoni i els béns culturals del municipi.
3. Classificar, inventariar, catalogar i descriure el patrimoni i els béns culturals del municipi.
4. Promocionar i difondre el patrimoni cultural del municipi.
5. Assessorar i ésser referent tècnic en matèria de patrimoni del municipi, tant en l'àmbit intern com en l'àmbit extern.

PERFIL FORMATIU ²

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU ³	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES ESTRATÈGIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL	Efectivitat individual	☒	☐	☐	☐	☒
	Orientació de servei a la ciutadania	☒	☐	☐	☐	☒

¹ Extret de la CORH – Comunitat de Recursos Humans. Es pot consultar el contingut funcional específic a corh.diba.cat

² Es pot consultar la descripció de les competències en el Diccionari de competències per al desenvolupament professional dels empleats públics de l'Administració local

³ Fa referència a aquell conjunt d'habilitats, actituds i valors determinants per a una execució excel·lent del contingut funcional del lloc de treball

Tècnic patrimoni cultural

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES QUALITATIVES TRANSVERSALS	Aprentatge permanent	☒	☐	☐	☒	☐
	Influència i persuasió	☐	☐	☒	☐	☐
	Presa de decisions	☐	☐	☒	☐	☐
	Treball en equip	☒	☐	☐	☒	☐
	Visió global	☒	☐	☐	☐	☒

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES TÈCNIQUES COMPLEMENTÀRIES	Planificació i gestió de projectes tècnics a l'Administració local	☒	☐	☐	☐	☒
	Ús d'eines i aplicacions bàsiques en l'àmbit digital	☐	☐	☐	☐	☒

	NOM DE LA COMPETÈNCIA	CLAU	NIVELL			
			1	2	3	4
COMPETÈNCIES TÈCNIQUES SECTORIALS CLAU	Conservació i manipulació d'objectes patrimonials	☒	☐	☐	☐	☒
	Gestió cultural local	☒	☐	☐	☐	☒
	Gestió dels museus locals	☒	☒	☐	☐	☐

4.3. LLISTAT D'INDICADORS CERC

LLISTAT D'INDICADORS

Nom de l'Indicador		Variable 1		Variable 2		Variable 3
I1	Equipaments culturals per cada 1.000 habitants	A1	Equipaments culturals del municipi		Nombre d'habitants del municipi	
I2	Superfície total dels equipaments culturals del municipi per cada 1.000 habitants	A2	Superfície total dels equipaments culturals del municipi		Nombre d'habitants del municipi	
I3	% Equipaments culturals fora del centre del municipi	A3	Equipaments culturals fora del centre del municipi	A1	Equipaments culturals del municipi	
I4	Treballadors de l'àrea de cultura de l'ajuntament per cada 1.000 habitants	A4	Nombre de treballadors de l'Àrea de Cultura	A6	Nombre de treballadors/es de l'Àrea de Cultura de l'ajuntament contractats a través d'empreses de servei	Nombre d'habitants del municipi
I5	% de dones treballadores s/total treballadors de l'àrea de cultura	A5	Nombre de treballadores (dones) de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament	A4	Nombre de treballadors de l'Àrea de Cultura	
I6	% de treballadors externalitzats (capítol 2) sobre el total de treballadors de l'àrea de cultura	A6	Nombre de treballadors/es de l'Àrea de Cultura de l'ajuntament contractats a través d'empreses de servei	A4	Nombre de treballadors de l'Àrea de Cultura	
I7	Nombre de projectes promoguts en col·laboració amb altres serveis municipals al llarg de l'any	A7	Nombre de projectes promoguts en col·laboració amb altres serveis municipals			
I8	Nombre de projectes promoguts en col·laboració amb altres municipis al llarg de l'any	A8	Nombre de projectes promoguts en col·laboració amb altres municipis.			
I9	Nombre de projectes culturals coparticipats amb agents locals al llarg de l'any	A9	Nombre de projectes culturals coparticipats amb agents locals.			
I10	Nombre de projectes estratègics vigents ens els quals participi el departament de cultura al llarg de l'any.	A10	Nombre de projectes estratègics vigents ens els quals participi el departament de cultura.			
I11	% de dies de l'any amb activitats relacionades amb el Cicle festiu	B1	Dies de l'any amb activitats relacionades amb el Cicle festiu		Nombre de dies de l'any	
I12	% de dies de l'any amb el museu local obert al públic	B2	Dies de l'any amb el museu local obert al públic		Nombre de dies de l'any	

I13	% de funcions NO professionals a l'espai escènic sobre el total	B3	Funcions NO professionals a l'espai escènic	B4	Funcions professionals a l'espai escènic
I14	Funcions professionals a l'espai escènic per 1.000 habitants	B4	Funcions professionals a l'espai escènic		Nombre d'habitants del municipi
I15	Total d'activitats realitzades als CCP per cada 1.000 habitants	B5	Total d'activitats realitzades als CCP		Nombre d'habitants del municipi
I16	% d'activitats d'iniciativa pròpia sobre el total d'activitats realitzades als CCP	B6	Activitats d'iniciativa pròpia realitzades als CCP	B5	Total d'activitats realitzades als CCP
I17	Activitats de dinamització cultural a les Biblioteques públiques per cada 1.000 habitants	B7	Activitats de dinamització cultural a les biblioteques públiques		Nombre d'habitants del municipi
I18	Nombre de butaques per cada 1.000 habitants	B8	Nombre de butaques		Nombre d'habitants del municipi
I19	Nombre total d'exposicions temporals del Museu per cada 1.000 habitants	B9	Nombre total d'exposicions temporals del Museu		Nombre d'habitants del municipi
I20	Nombre d'exposicions temporals ofertes durant l'any al municipi per cada 1.000 habitants	B10	Exposicions temporals ofertes durant l'any al municipi		Nombre d'habitants del municipi
I21	% de dies de l'any amb activitats a l'aire lliure exceptuant els del cycle festiu.	B11	Dies amb activitats a l'aire lliure exceptuant els del cycle festiu.		Nombre de dies de l'any
I22	Nombre d'espais que s'ofereixen als agents culturals locals per a realitzar les seves pràctiques per cada 1.000 habitants	B12	Nombre d'espais que s'ofereixen als agents culturals locals per a realitzar les seves pràctiques.		Nombre d'habitants del municipi
I23	Nombre d'activitats adaptades per a persones amb diversitat funcional o bé amb places reservades per a persones i col·lectius vulnerables per cada 1.000 habitants	B13	Nombre d'activitats adaptades per a persones amb diversitat funcional o bé amb places reservades per a persones i col·lectius vulnerables		Nombre d'habitants del municipi
I24	Visites presencials a les biblioteques públiques per cada 1.000 habitants	C1	Visites presencials a les biblioteques públiques		Nombre d'habitants del municipi
I25	Usos dels CCP del municipi per cada 1.000 habitants	C2	Usos dels CCP del municipi		Nombre d'habitants del municipi
I26	Visites presencials als Museus per cada 1.000 habitants	C3	Visites presencials als Museus		Nombre d'habitants del municipi
I27	Assistents totals als espais escènics per cada 1.000 habitants	C4	Assistents totals als espais escènics		Nombre d'habitants del municipi

128	Assistència als festivals municipals per cada 1.000 habitants	C5	Assistència als festivals municipals		Nombre d'habitants del municipi	
129	Visites presencials a les exposicions per cada 1.000 habitants	C6	Visites presencials a les exposicions		Nombre d'habitants del municipi	
130	Nombre de projectes amb residència en espais municipals cedits a creadors al llarg de l'any	C7	Projectes amb residència en espais municipals cedits a creadors			
131	Nombre de projectes de cultura digital impulsats pel municipi al llarg de l'any	C8	Nombre de projectes de cultura digital impulsats pel municipi			
132	Nombre de persones inscrites en activitats formatives promogudes per l'Àrea de Cultura per cada 1.000 habitants	C9	Nombre de persones inscrites en activitats formatives promogudes per l'Àrea de Cultura			
133	Nombre d'entitats culturals del municipi per cada 1.000 habitants	C10	Nombre d'entitats culturals del municipi		Nombre d'habitants del municipi	
134	% d'entitats culturals del municipi s/total d'entitats del municipi	C11	Nombre d'entitats totals del municipi	C10	Nombre d'entitats culturals del municipi	
135	Nombre anual de visites als llocs web de l'àmbit de la cultura municipal per cada 1.000 habitants	C12	Nombre anual de visites als llocs web de l'àmbit de la cultura municipal		Nombre d'habitants del municipi	
136	Nombre total de seguidors a les xarxes socials per cada 1.000 habitants	C13	Nombre total de seguidors a les xarxes socials		Nombre d'habitants del municipi	
137	% de la despesa corrent en cultura sobre la despesa corrent de l'ajuntament	D1	Despesa corrent de l'ajuntament (€)	D2	Despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament(€)	
138	Despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament(€) per cada habitant	D2	Despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament(€)			
139	Despesa corrent en cycle festiu per habitant	D3	Despesa corrent en cycle festiu			
140	% despesa corrent en cycle festiu sobre la despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament (€)	D2	Despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament(€)	D3	Despesa corrent en cycle festiu	
141	% despesa en capítol IV (subvencions) les bases de les quals incorporin criteris de gènere, accessibilitat, sostenibilitat, equitat o interculturalitat sobre la despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament (€) per habitant	D4	Despesa en capítol IV (subvencions) les bases de les quals incorporin criteris de gènere, accessibilitat, sostenibilitat, equitat o interculturalitat	D2	Despesa corrent de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament(€)	

142	Despesa energètica dels equipaments culturals per metre 2 de la superfície dels equipaments culturals	D5	Despesa energètica dels equipaments culturals	A2	Superfície total dels equipaments culturals del municipi	
-----	---	----	---	----	--	--

4.4. SESSIONS DE TREBALL CELEBRADES I ASSISTENTS

Sessió de treball virtual Equip de Govern. 18.01.22

José. A. Montero, Alcalde i regidor d'Educació, Relacions Intstitucionals, Planificació Estratègica i Mitjans de Comunicació.

Mercedes Jiménez, Regidora delegada Àrea Ciutadania i Regidora de Cultura, Festes i Patrimoni

Natalia Segura, Regidora delegada Àrea Gestió Econòmica i Regidora Serveis Socials i Gent Gran.

Mar García, Regidora delegada Àrea Territori, Regidora Salut Pública i Participació Ciutadana.

Juan José Fernández, Regidor delegat Àrea Seguretat Ciutadana i Convivència, Regidor d'Organització i Desenvolupament Personal, Esports, Serveis Municipals, Obres públiques i Via Pública.

Sergio Carrillo, Regidor Infància, Joventut i Cooperació Internacional.

Ana Madrona, Regidora Polítiques d'Igualtat, Regidora Bon Govern i Transparència i Regidora de Mobilitat.

Reunió virtual amb l'Oposició. 18.01.22

Juan José Sierra (PSC)

Lluís Ramos (independent)

Reunió presencial al Teatre Margarida Xirgu amb el personal tècnic (28.01.22)

Marga Gené, Cap Mitjans de Comunicació

José Rodríguez, Tècnic Informàtica

Marga Bernárdez, Tècnica Educació

Maribel Pinza, Cap Serveis Socials (representació Gent Gran també)

Jose Gómez, Agent d'Igualtat

Esther Bello, Tècnica Infància

Josep Maria Rosas, Esports

Esther Querol, Directora Complex Esportiu

Nicolau Guanyabens, Arxiver - Patrimoni

Ferran Díaz, Tècnic Patrimoni (extern)

Glòria Catafal, Directora Biblioteca

Bea Quintana, Tècnica Participació

Marc Colás, Tècnic Cooperació i Promoció de la Salut

Marta Pérez, Cap Àrea Seguretat Ciutadana i Convivència i de Ciutadania (accidental)

Anna González, Cap Àrea Acció Social i representació OPEC

Marta Cordoní, Tècnica Especialista Cultura i Festes

Anna Poderoso, Tècnica Cultura i Festes

Jordi Soler, Director Escola de Música, Dansa i Aula de Teatre

Anna Meca, Tècnica Polítiques migratòries

5. CRÈDITS

Aquest document és una iniciativa de l'Ajuntament de Montornès del Vallès que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona. El seu desenvolupament ha tingut lloc entre octubre de 2021 i maig de 2022.

Ha participat en la seva elaboració:

Ajuntament de Montornès del Vallès:

- José Antonio Montero, alcalde
- Mercè Jiménez, Regidoria de Cultura, Festes i Patrimoni
- Marta Pérez, Cap d'Àrea de Ciutadania
- Marta Cordoní, tècnica especial de Cultura i Festes
- Anna Poderoso, tècnica de Cultura i Festes

Entitats i altres agents:

- Ramon Altimira, Ball de Drac i Diables de Montornès del Vallès
- Sergio Arévalo, Centre d'Estudis Montornès.
- Marc Borja, Ball de Drac i Diables de Montornès del Vallès
- Miriam Borrego, Colla de Geganters i Diables de Montornès del Vallès
- Baharu Dembaga, Festival d'Art Urbà
- Jenabou Dembaga, Entitats feministes de Montornès del Vallès.
- Dolors Garcia, Associació fotogràfica, La Remençada
- Mercedes Justicia, Grup de Teatre Amateur i mare d'alumnes de l'Escola de Música, Dansa i Teatre.
- Anna Medina, Colla de Geganters de Montornès del Vallès

Diputació de Barcelona. Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

(Coordinació metodològica, suport tècnic i de continguts)

- Laia Gargallo, Cap d'oficina
- Aina Roig, Cap de la Secció tècnica
- Marisa Jiménez, tècnica del Programa d'assessoraments culturals (CERC)
- Rosa Ma. Mondéjar, tècnica de cultura (CERC)

Consultora

Elisenda Juanola, coordinació i redacció

La Diputació de Barcelona es caracteritza per la seva naturalesa local, de suport i cooperació amb els municipis. En el marc d'aquesta assistència, l'Àrea de Cultura té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis a l'hora de definir i aplicar les polítiques culturals.

El Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) ofereix assessorament cultural als ajuntaments en el moment d'establir, a mitjà i llarg termini, nous processos de dinamització i transformació cultural al territori, reforçant el paper estratègic de les polítiques culturals i el seu potencial transformador en termes d'equitat, de cohesió social i desenvolupament local.

L'Ajuntament de Montornès del Vallès, davant la necessitat d'actualitzar la seva política cultural i donar resposta als reptes actuals, va demanar suport al CERC per tal d'iniciar un procés de reflexió, participació i definició conjunta de l'estratègia cultural a desenvolupar que es recull en aquest Pla d'Acció Cultural (PAC).

La crisi provocada per la COVID-19 ha plantejat reptes i dilemes importants per a la política cultural a escala global, la col·laboració entre agents i comunitats per a superar-ne les dificultats derivades o bé la convivència de formats digitals presencials i híbrids de les expressions culturals. Tot i que ja fa dos anys de la irrupció de la COVID-19 a i que estem vivim un moment de normalització passant de pandèmia a epidèmia, la vida cultural dels municipis encara s'està refent.

L'estratègia per a la política cultural municipal de Montornès del Vallès que es presenta en aquest estudi ha estat desenvolupada partint de l'escenari actual, encara amb algunes restriccions, i imaginant un escenari futur on les restriccions ja no condicionin la vida cultural. La defensa dels drets culturals de la ciutadania ha de mantenir-se en la primera línia de la política municipal, promovent la participació cultural completa i transversal i defensant els bens comuns culturals com un pilar més que fomenta la recuperació social i el benestar de la ciutadania.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Oficina d'Estudis i Recursos Culturals

Diputació de Barcelona

Montalegre, 7.

08001 Barcelona

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat